

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th Street
Philadelphia 41, Pa.

Квітень

4

April

1965

Великодня паска

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XXII КВІТЕНЬ Ч. 4

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Редагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Осіпа Грабовенська, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуняк, Ірина Пеленська,
Марта Тарнавська і Марія Юркевич.

Листування й передплату висилати
на адресу:

4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Tel. DA 4-7304

Річна передплата в ЗДА і Канаді
від січня 1963 \$5.00
Піврічна передплата \$2.75
Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.
В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
Поодинокое число 50 центів

OUR LIFE

VOL. XXII APRIL No. 4

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Phone DA 4-7304

Subscription in the United States
of America \$5.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$5.00
per year, half year \$2.75. Subscrip-
tion in England 1½ pound sterling,
per year. Subscription in Australia
2 pound sterling per year. Subscrip-
tion in France 10 n. fr. per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

Зміст:

I. Шуварська: Снідання
— Передранішне
Вістка з України
В. Ценко: Починаймо зарання
Читачка з Дітройту: Порядком дискусії
Д. Гасюк: Проблеми наших Світличок
Чи є зрівняння платень?
М. В. Дольницький: Кардинал
Д. Ломницька: Із знаком Ост-у
Л. Буря: На університетській кафедрі
л. б.: Дві сеньйорки
І. Пеленська: Дошкільне виховання
Д-р Г. Подюк-Клюфас: Стерильність
у жінок
О. Фациєвич: У День Матері
Укр. нар. стрій: На Поділлі
О. Цегельська: Великдень
П. Кізко: Весна
Н. Наркевич: Киця-писанчарка
Г. Черінь: Котик
— Швачка
М. Величко: Наші пляни
Суспільна опіка в наших округах
М. Овчаренко: Апасіоната

На обгортці:

Бл. п. Марія Черіба з Дітройту пока-
зує із світлинні паску, за яку була на-
городжена на Конкурсі печення пасок
у Дітройті.

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
16 a Prospect St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Дарія Мельникович
с/о No. 7 887 93 de Paris
26, rue de Torcy
Paris 18-e
France

On the Front Page:

Late Maria Cheryla of Detroit, Mich.
with Easter Bread (Paska) which
won a prize on Paska Contest.

На терені США

2. квітня — Вечір Олени Теліги — 20
Відділ США у Філадельфії
3. і 4. квітня — Базар — 43 Відділ
США у Філадельфії
4. квітня — Свято 80-ліття жіночого
руху — Окр. Рада США в Нью
Йорку
4. квітня — Вишивана Дитяча Зустріч
— 43 Відділ США у Філадельфії
2. травня — Виховний Семінар —
Окр. Рада США у Філадельфії
16. травня — Конференція Пресових
Референток — Окр. Рада США
у Філадельфії
23. травня — Градуація Світлички —
43 Відділ США у Філадельфії
12. червня — Градуаційна Зустріч мо-
лоді — Окр. Рада США у Філа-
делфії

КРИЗЬ НОВІ ФІЛЬМИ

ПУСКАЙТЕСЯ НА БИСТРІ ХВИЛИ—
Ride the Wild Surf. — Гавайський
краєвид дав тло для цього опису мо-
лодечого кохання.

СІМ НЕСПОДІВАНОК — 7 Sur-
prises. — Збірка семи нагороджених
коротких фільмів із Канади, з того три
кольорові.

36 ГОДИН — 36 Hours. — Шпигун-
ський фільм, що має за тему перед-
історію інвазії альянтів.

РОДИНА КЕЛИВЕЙ — Those Callo-
ways. — Фільм Дізнея про заходи збе-
регти чудове озеро в стейті Вермонт
на осідок диких гусей. Гарні сцени лі-
сового життя.

ПОДОРОЖ НА КІНЕЦЬ СВІТУ —
Voyage to the End of the Universe. —
Утопійний фільм про майбутню подо-
рож в орбіті.

СВІТ БЕЗ СОНЦЯ — World Without
Sun. — Документальний фільм із під-
водного царства, знятий у кольорі.

ВИЛМІНГДОН, ДЕЛ.

Збірка на Дім США

Членки Відділу зложили з нагоди
річних зборів: По 2 дол. п-ні Марія
Майборода; по 1 дол. пп. Марія Гаври-
шук, Ліда Гарванко, Катерина Гусак,
Лада Гусар, Анна Зарицька, Тамара
Книгиницька, Марія Корженювська,
Марія Матвійків, Ольга Паранчак, На-
дія Петеш, Марія Танчук, Софія Цибак,
Олена Шатинська, Ірина Щерба. Ра-
зом 16 дол. Щире Спасибі!

Наше життя

РІК XXII

КВІТЕНЬ, 1965

Ч. 4

Ірина Шуварська

Снідання

На травах тінь конвалії, —
і скатерка гаптована;
розлитий мед по листячку
ще ранішньою повинню.

Насушного, — колоссячком
хилився в пісню мамину,
і кошик міцно сплетений
з бадиллячка і променів.

Передранішне

Хреститися! Лиш голову схилила;
здавалось, ти, дитино, на руках.
Із незбагненого початку привикав
шукати вияву і слух в розцвілім, —
ім'я тобі. — Найкраще ще не називало
того, що у мені засвічує вівтар:

Ти мала бути. До хліба риз, гарячі
тулились маки в мовчанці святій,
як я молилась. Збіжжя — на ланцюжках хрести,
зняло прозорі руки з конюшинок сонце
і передранішне життя твоє обняти хоче.
Вертались з паші вівці,
і втішений, нове ягнятко ніс вівчар.

Молилась я за ненароджене ще серце.

Із збірки „Співуче світло“

Вістка з України

Замість привіту на Свято Матері в травні, подаємо вісті з України. Вони прийшли не через „культурні зв'язки“, не через „зустрічі“, ані „Радянську Україну“. Таких вістей не передають „представники народу“, ані їхня преса. Їх привезла одна з матерів, що приїхала до дітей-емігрантів.

Коли вона відповіла на різні запити, такі, як „чи правда, що життя покращало“, „чи правда, що діти ховаються без молока й без молитви“, що селяни живуть у гірших умовах, як за панщини, що в містах не пишуть українців на мешкання, хтось запитав про молодь; чи правда, що українська молодь говорить уже лиш російською мовою,

Це був перший запит, що зустрів заперечну відповідь. Гостру й обурливу.

— Як можна таке казати?! — кликнула старенька жінка й її змучені очі блиснули живим вогнем. — Наша молодь! Я бачила її востаннє на двох святах. Їх улаштовують Молоді Художники. Одне було Шевченківське. Як знаєте, у нас вільно виголошувати лиш деякі вірші Шевченка. Молодого рецитатора публіка викликала ще раз оплесками й він несподівано продеклямував „Розриту могилу“. Заля завмерла, а коли він скінчив, публіка попала в екстаз; оплески й сльози всуміш. Якась невідома жінка вийшла на сцену й обняла мистця. А враз за нею з'явився на сцені представник влади. Він сказав:

— За речі, які не були в програмі, виконавець буде потягнений до відповідальності!

Хлопця взяли.

Удруге бачила я їх на Святі Лесі Українки. Зійшлося багато людей, але Свято в останній хвилині заборонили, мовляв, „не бачать причини до святкування Лесі Українки“. Старші розійшлися домів. Та не така молодь. Пішла до парку. Немов з-під землі прибувало її. Кілька тисячів. Довго тривало, поки міліція розігнала розбурхану молоду товпу.

У товаристві запанувала мовчанка і щойно по довгій хвилині хтось запитав:

— Скажіть, чому завдячувати таке наставлення молоді? Стільки літ терору...

Старенька глибоко зідхнула, дивилася перед себе... Немов бачила пройдені роки неволі...

— Коли я відїздила — промовила вкінці — мене провожала й одна жінка. Чоловіка її забрали в 1945 р. Найстаршого сина замучили на очах матері за службу в УПА, дочку вивезли до Казахстану в 1952 році, а наймолодшого сина забрали тепер... за трійку. І коли ми цю жінку розважали в її безмірному горі, вона сказала:

— Я не жалю. Якби в мене була ще одна дитина, я б її віддала Батьківщині...

На актуальні теми

Починаймо зарання

З великою приємністю прочитала я завваги п-ні д-р Валентини Савчук, членки 63 Відділу СУА в Дітройті „Після карнавалу“. Завваги цінні не тільки своїми цікавими спостереженнями, але головню започаткуванням дискусії на тему товариського життя нашої молоді.

На мою думку — завданням Відділів СУА є не тільки допомогти у влаштуванні різного роду товариських молодечих імпрез, але доложити всіх зусиль, щоб по даних імпрезах залишилось у молоді якнайкраще враження, щоб дівчатка танцювали, а хлопці не підпирали стіи. Щоб це не траплялось, молодь мусить себе взаємно пізнати, бо треба напавду дуже відважних молодих людей, щоб при першій зустрічі уміли позбутись притаманного для цього віку збентеження чи соромливости.

Треба з приємністю підкреслити працю Відділів СУА, які влаштовують забави своїх Дитячих Світличок, товариств Рідної Школи, що організують курси танків, молодечих організацій Пласту і СУМА, що влаштовують забави доросту, Окружних Рад СУА, що переводять Градуаційні Зустрічі, Товариств Лікарів, Інженерів і Комбатантів, що влаштовують балі з представленням дебютанток. Всі ці імпрези не тільки виховують нашу молодь, але вони її зближують до себе, і зв'язують з українською громадою. Успіх цих імпрез у великій мірі залежить від підготовки та аранжерів, що мають усі можливості заставити соромливих юнаків вийти з гурта хлопців та якщо вміють — затанцювати.

Мені хотілось би звернути увагу ще на приватні товариські зустрічі молоді, влаштовані з нагоди свят, іменин, уродин чи весіль. Ці імпрези, що відбуваються під опікою батьків у приватних хатах, не мають формального характеру, а все ж є великої ваги. Тут мо-

лодь почувається більш свобідно й має більшу приємність, як із великих нагод. На таких зустрічах не тільки танцюють, але провадять цікаві гутірки та товариські гри, переплітані грою на інструментах та співами (завдяки дуже поширеній тут, на еміграції, музичній освіті). Ці товариські зустрічі не тільки наближують молодь до себе, але й наближують батьків до дітей, а ті вміють оцінити той труд, що його для них жертвують. Коли візьмемо під увагу, що середне шкільництво в більшості не коєдукаційне, то в віці дозрівання найбільше відчужуються молоді люди. І тому таким бажаним є влаштування таких забав.

Велике значення мають рівнож такі зустрічі для студентської молоді, що — перевантажена наукою — потребує в часі вакацій товариського відпруження. Ідеальною нагодою для цього є час Різдяних свят. Тоді студенти ходять із колядою, а потім звичайно стрічаються гуртом.

Децо інакший характер мають весілля, на яких зустрічається велика кількість молоді. Це вже є формальна товариська імпреза, одначе не позбавлена родинного чару.

Молодь, що зустрічається в школі, церкві, українознавстві, Пласті, СУМА, літніх таборах, студентських організаціях не сторонить від себе. Її лучать спільні й цікаві переживання.

Тому старше громадянство повинно доложити всіх зусиль, щоб такі зустрічі дбайливо і з любов'ю підготовляти. Тоді наші діти не тільки не будуть шукати за чужим товариством і не стануть наслідувати чужих звичаїв, а навпаки, вони достосують наші традиції до нових обставин. Та й напевне оцінять наші зусилля, бо почуття влячності й справедливости притаманне молодому вікові.

Володимира Ценко
членка 20 Відділу СУА

ПОРЯДКОМ ДИСКУСІЇ

Читаючи „Наше Життя“ та останні статті відносно збереження української духовости — мені насуваються такі питання:

1. Чи не можна б опитувань, про які мова, перевести і по інших осередках? Бо щоб знати, як працювати для осягнення певної цілі, мусимо мати конкретні дані про саму справу.

2. Знання мови. Безперечно без знання рідної мови не можна за-своїти рідної духовости. Знання більше як одної мови, щораз то більше здобуває значення, як в Америці, так і в світі. Мені цікаве наше відношення до американської мови та інших мов країн нового поселення. Мені здається, що брак того знання, нам, батькам, дуже утруднює зв'язок із нашими дітьми. Не знаючи мови як слід, ми не можемо бути в курсі актуальних справ. Це обнижує авторитет батьків, як і відношення до української мови. Мовляв, батьки не знаючі іншої мови — мусять обстоювати тільки українську.

3. Наше середовище: Ми хотіли б, щоб наші діти його ціннили і до нього тяготіли. Ми відтягаємо молодь від не-українського довкілля і товариства, помимо того, що вони живуть у тому довкіллі. У мене питання — наскільки наше українське є повновартісне, притягаюче, та що воно дає нашій молоді?! Вичувається, що ми, громада, не є однозвучні і то часто у засадничих справах. Наш український індивідуалізм, та непошанування авторитету багато приносить шкоди нашій спільноті. Дитина мусить рости у гармонії і любові. Виховувати молоду душу в негативах та нетерпимості — в тім випадку до рідного — є неможливо.

Та конечним є, щоб у тій справі висловили свої думки молоді батьки, які або роджені у нових країнах, або приїхавши тут яких 15 літ тому, скінчили тут студії та почали своє власне родинне життя. До них власне належить уложення системи, в якій мають вирости повновартісні члени української спільноти.

Читачка з Дітройту

Проблеми наших Світличок

Свчайно критичних статей про себе і свої недотягнення не пишеться. Все таки мені видається, що мало є користи з лише похвальних репортажів, хоч би тому, що є проблеми спільні різним осередкам. Дехто міг їх позитивно розв'язати і тим самим поради́ти другим. Наприклад, 29 Відділ СУА в Шикаго, що перший на цьому терені заснував Світличку для дошкільної дівтори, розв'язав у досить своєрідний спосіб проблему приміщення. Хоч українська громада Шикаго є чисельно велика, немає тут ні одного народного будинку з відповідним приміщенням для ведення Світлички. Зате є досить багато т. зв. „комюніті гаузес“. Один із них поблизу української діляниці і в ньому ми віднайдемо приміщення.

Також бувають труднощі у піднайденні садівнички. Цього року Світличку веде п-на Віра Лозинська, яка має закінчені педагогічні студії. Хоч зареєстрованих є біля п'ятдесят дітей, на заняттях є пересічно вісімнадцять, що не зовсім покриває видатків на оплату садівнички, залі і забавок. Тому такі імпрези як дитячий костюмовий бал, Відділ влаштовує не лиш як виховний засіб, але також і для заробітку.

Про користі, що їх Світличка приносить дитині, не треба багато говорити; вони такі самозрозумілі. Їх може найкраще описують слова директорки цілоденної школи при церкві св. Миколая, сестри Бернарді: „В передшкіллі, чи в першій класі зараз пізнати дітей, які ходили до вашої Світлички. Вони скоріш зживаються з другими дітьми і скоріше вчаться“.

Та все таки до цього, як і, мабуть, до всіх інших Світличок, є ще багато побажань. Деякі є поза нашими можливостями, а де-

яким можна б із більшим зусиллям і вкладом праці зарадити. В нашій Світличці ми маємо деякі труднощі зі залею. В часі тижня її вживають інші, чужинецькі групи, і ми не можемо їй відповідно прикрасити картинами з українською тематикою. Та і тут можна б щось зробити, якби у нас були репродукції відповідних картин, напр., Лис Микита, чи інші ілюстрації до казок в українському стилі, які можна б перед заняттями повісити, а опісля зняти. Репродукція таких картин, виконана на мистецькому рівні, напевно також була б популярною і в прикрашенні приватних дитячих кімнат. Тільки треба пам'ятати, що всі речі, картини, книжечки, іграшки, мусять естетично витримати конкуренцію дешевшого і різноманітного багатого американського ринку. Лише тому, що дана річ є українською, не знайде вона позитивного відгуку.

Недотягненням нашого садочку є також і вибір дітей. Правда, їх ніхто не вибирав. Всі батьки є запрошені приводити своїх дітей. Та все таки ця група виглядає селективною. Це діти, що їх батьки належать до суспільної класи, яку називають інтелігенцією. Зовсім немає дітей, що є напів сироти, яких батьки є, з різних причин, у безвихідному фінансовому стані, або яких батьки належать до нижчої суспільної класи. Це самозрозуміле, що вони самі своїх дітей до Світлички не приведуть. Ними треба поцікавитись. Ми самі мусимо їх привести. Сьогодні не лише в Німеччині є бідні українські родини, а й тут, серед нас, в Америці. І то не лиш матеріально бідні. Часто вони є матеріально забезпечені, а духово вбогі.

Нам є легше і приємніше дати п'ятку, чи вислати пакунок на віддалі, ніж признати те, що в

нашій громаді, де багато з нас можуть собі дозволити на друге авто, є люди, які не можуть собі дозволити на нову пару черевик для дитини. А між ними є багато здібних дітей, які через своє соціальне становище можуть знівечитись не тільки національно, але і морально. Ними треба б зайнятися не тоді, коли їм буде шістнадцять чи сімнадцять років і поліція буде звертатися за них до пароха, а тепер, коли при заняттях у Світличці вони ще нічим не різняться від інших, більше упривілейованих, дітей.

Помогло б багато у розв'язанні цих проблем, коли б наш Відділ мав більше членів. За цілий рік чергування в Світличці відбувають біля дванадцять членів. Інші, або фізично не можуть, найчастіше через немовлята, або працюють чи вчать. Для молодої матері особливо є цінна субота, бо це одинокий день, коли вона може піти на закупи, чи полагодити інші справи.

Та є труднощі, які самі члени Відділу не можуть розв'язати, хоч і пробують. Це в першу чергу брак іграшок із українською тематикою. Тут і там чується поодинокі голоси: „А ми таке зробили для нашої Світлички, або те для нашої школи“, але всі ці речі є льокального значення і в книгарнях по інших осередках їх ви не одержите. Щоб сказати про себе, Комітет Виховного Семінара нашого Відділу виготовив деякі проекти іграшок для загальної розпродажі, але з браку фондів не спроможний наразі їх продуквати. Також бракує в Світличці, хоч деколи їх випозичаємо, таких технічних виховних приладів, як знімковий, чи фільмовий прожектор або патефон. Для них треба мати прозірки, які б ілюстрували українські казки, чи

XVI Конвенція СУА відбудеться 26-28 листопада 1965 в Нью Йорку

плити з українськими піснями, яких майже немає. Добре мати й звуково-записний апарат для того, щоб діти гарно заучували українську вимову. Серед нас є ще українські театральні артисти з чудовою вимовою. Можна накрутити стрічки з їх рецитацією коротких віршиків, чи казок, які діти могли б повторяти. Часто родичі є задоволені тим, що їхні діти вміють говорити по-українському, хоч і з поганою вимовою. Багато з тих дітей за кілька років будуть сидіти в шкільних мовних лябораторіях і бездоганно вивчати французьку чи російську вимову. Чому ж не можуть вони засвоїти собі такої ж бездоганної української вимови у природній мовній лябораторії, що нею є хата, садок, школа українознавства?!

Багато є способів, якими дитина може побільшити свій словник. Не обов'язково мусить вона їхати в „зу“ „сабвеем“, бачити там „монкі“ і „ефелант“ а по дорозі додому вступити до „стору“ по „айскрім“. Вона може поїхати підземкою в звіринець, побачити там слона, верблюда, папугу, а по дорозі додому зайти до крамниці по морозиво. І все це, крім хати, треба практикувати в часі зайзять у Світличці, коли цю розповідь ілюструвати картинами звірят, і т. п. Також пісні можна ілюструвати забавками чи картинками (напр., „Ходить гарбуз по городу...“). Ритм і музика допомагають дитині краще вивчати слова. А як ще хтось з членів, чи знайомих може час від часу прийти до Світлички з бандурою або іншим музичним інструментом, тоді такий день залишається надовго пам'ятним.

Цікавий був би експеримент провадити Світличку, де головну увагу звернено на українознавство, за методом Монтессорі. Але тоді треба б мати зайняття кожний день і учительку, вишколену в тій методі. Все таки дуже багато з тої методи можна б застосувати в суботній Світличці, як також і щоденно вдома. Серед нас є декілька ентузіясток цієї мало-відомої, чи мало дискутованої в нашій громаді, методи.

В свій час наш Відділ мав дуже гарні пляни створити ляль-

ковий театр. З багатьох причин нам це не вдалося, хоч ляльки були закуплені. Все таки, за ініціативою і допомогою Відділу, такі гуртки як „Нова Сцена“ в Шикаго, могли б у тій ділянці щось зробити. Є дуже милі дитячі опери Лисенка, які, між іншим, починають ставити в декотрих осередках (Вінніпег і деінде). Їх можна б використати як додаткові імпрези Світлички.

Плянувати виховну працю в Світличці не можна за одні сходини. Над нею потрібно з рік експериментувати, віддано працювати і слідкувати за вислідами. А найважливіше, це ясно собі усвідомити, чого в першу чергу ми від Світлички очікуємо. На мою думку, це є вщеплення в дитину української свідомости: мова, пісня, казка, звичаї.

Можна б багато говорити про різні засоби, пляни, методи і потреби. Все це такі дрібні і детальні речі, які навіть смішно можуть виглядати посторонній людині, але які є потрібними, щоб виховати якунебудь національну свідомість у наших найменших.

Нам цікаво було б почути про проблеми, труднощі і розв'язки від інших Відділів, які займаються веденням Світличок.

ПОДЯКА

ЗАМІСТЬ ПОДЯКИ для голови Окр. Ради СУА в Ньюарку п-ні Ольги Салук за її працю для зорганізування нашого Відділу, передаємо пожертву 5 дол. на Стип. Фонд ім. Олени Гординської.

Членки 86 Відділу СУА в Ньюарку

ПОЖЕРТВА НА СТИП. ФОНД

На Стип. Фонд ім. Олени Гординської виплатили:

24	Відд. СУА в Елизабеті	\$25.00
28	„ „ „ Ньюарку	25.00
65	„ „ „ Нью Брансвіку	25.00
67	„ „ „ Перт Амбою	20.00
70	„ „ „ Пассейку	25.00
86	„ „ „ Ньюарку	5.00
	Ольга Грицай, Перт Амбой	15.00
	Іза Левкович, Бруклін	4.00
	Дарія Зелик, Ньюарк	2.00
	Разом	\$146.00

ЧИ Є ЗРІВНЯННЯ ПЛАТЕНЬ?

У червні 1963 р. президент Кеннеді підписав закон про зрівняння жіночих платень у ЗДА. Вже тоді була мова про труднощі, з якими цей закон увійде в життя. Тепер пригадали його з нагоди Акту Громадянських Прав, що усуне окрім іншої дискримінації — також усяке застереження до праці жінок.

Проминуло майже два роки від впровадження закону й можна сказати, що в економічному секторі становище жінок багато не змінилося. Як подає Жіноче Бюро в Міністерстві Праці — платні вирівняно в певних галузях промислу й побутового обслуговування. Але заковика в тому, що жінки не дістають більш відповідальних і краще платних праць. Вони вдоволяються „жіночими професіями на низу зарплатневої драбини“ — каже Мері Кізерлінг, деректор Бюра. Та й признає рівночасно, що умовини прийняття на працю й авансу для жінок дуже утруднені.

Така ситуація сильно хвилює американське жіноцтво. Найкращий доказ на те факт, що 38 стейтів покликвали до життя спеціальні Комісії Статусу Жінок. У стейті Мишиген наша землячка Маруся Бек увійшла туди, щоб разом з іншими знавцями розглянути цю проблему.

Журналістка Сільвія Портер признає, що буде дуже трудно американському жіноцтву проломити цю „невидну бар'єру“, що відгороджує його від осягів у заробітковій кар'єрі. Одним із засобів вона вважає солідну фахову освіту, яка відкрита для здібних молодих дівчат із сильною волею. Треба тільки, щоб вони зрозуміли конечність такого старту в житті.

Подібну тему порушила у своїй книжці „Жіноча містика“ суспільна працівниця Беті Фрайден. Вона розглядає в ній сучасне наставлення американського жіноцтва, як затримку в розвитку своєї сили й індивідуальности. До цієї теми ще повернемось у нашому журналі.

НАШІ ПОБАЖАННЯ

Дорогий п-ні Ользі Гарванко, голові нашого Відділу, передаємо щирі побажання всього найкращого з нагоди її уродин і складаємо даток на Дім СУА.

Членки Управи

54 Відділу СУА у Вільмінгтоні

Кардинал

Для нас, питомців Інституту ім. св. Йосафата у Львові, о. ректор Йосиф Сліпий був справжнім пострахом. Інститут і Духовна Академія мали спільне подвір'я і по ньому інколи, із закладеними взад руками, проходжувався Отець Ректор.

Наш ректор, о. Іван Бучко, навчав нас поводитися чемно на подвір'ї, яке сягало від Сикстуської (вхід до Інституту) аж по Коперника вулиці (де був вхід до Академії). Розганятися було де й порад та наук о. Ректора Бучка не конечно ми слухали. До цього манила нас кругольня по стороні Коперника, яку ми вказали для переховування революційної літератури.

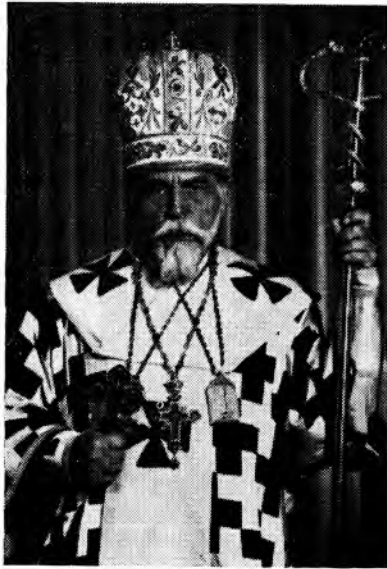
Як учні середньої школи, в розмови з питомцями Духовної Академії ми не часто вступали, але звичайно коли й говорили, то щоб довідатися про суворість о. Ректора Сліпого, який не дуже потурав нашим песотам і строго поводився зі своїми питомцями. І коли о. Ректор з'являвся на подвір'ї, ми — питомці Інституту — розбігалися немов сполошені курчата, а наші старші товариші, студенти Академії встромляли свої носи в книжки, немов вони серйозно зайняті студіями.

Отець Ректор Сліпий бистрим зором споглядав по цілій площі й ми, хоч вдавали, що не звертаємо на нього уваги, слідкували за кожним його рухом. Удаючи, що він нас не бентежить, ми далі бігали, чи грали в „кічку“, чи кричали на ціле горло. І коли хтось із нас підбіг до нього надто близько, він того ловив за рукав, а інколи тягнув за вухо.

**

Ми росли й із віддалі слідкували за життєвим шляхом о. Ректора Йосифа Сліпого. Прийшла еміграція і довший час не було ніяких вісток. Несподівано — в Німеччині — рознеслася була вістка, що помер Великий Митрополит Кир Андрей і що його наступником став його учень та послідовник, в таємниці висвячений на

єпископа Кир Йосиф. І впродовж 18 років ми довідувалися про Владика на Митрополичому престолі Галицької Волості з часописів, приватних розмов і листів, болюючи серцем, що він мусить пережити тяжкі муки й каратися в московських тюрмах та концтаборах за Христову Віру, нашу Церкву й український народ. І тоді ми пригадували собі часи в Інсти-

Його Еміненція
Кардинал Кир Йосиф Сліпий
His Eminence Archbishop Joseph
was named recently among new
cardinals.

туті св. Йосафата, Його достойну особу, Його суворе обличчя й рідкі усмішки.

І ось наспіла радісна вістка, що Митрополит Кир Йосиф несподівано з'явився у Вічному Місті та поселився у Ватикані.

„Який він, чи змінився всередині, якби доля дозволила знсу з Ним зустрітися“ — питалися самих себе. І нагода знову Його побачити, з ним зустрітися, приглянутися до нього, послухати Його — трапилася швидше, ніж це ми думали. Поїхати до Риму й до Ватикану рішилися ми відразу, почувши, що Св. Отець іменував нашого Митрополита - Ісповідника Князем Вселенської Церкви — Кардиналом.

**

Годі описати хвилину, коли ми — в неділю, 23. лютого 1965 р., входили до базиліки св. Петра, щоб взяти участь у Св. Літургії, що її мав служити Кардинал у намірній кол. нашого ректора, ВПресвященного Кир Івана, що заслужив собі почесний титул „єпископа скитальців“.

Довкруги вітвара на могилі св. свцм. Йосафата, по лівому боці базиліки, що сяла красою і величчю, зібралася була група ок. 300 українців — священиків, монахів і монахинь, питомців наших Папських Малої і Великої Семінарій, паломників із заморських та європейських країн. У великому піднесенні, з трепетом серця, на пальцях — прилучилися ми до цієї групи й, немов, очаровані, скерували наш зір у сторону престола.

При престолі, в сослуженні кількох священиків, постать Митрополита-Ісповідника, новийменованого нашого Кардинала, перевищала всіх. Обертаючись до вірних, Кардинал благословив їх великим патріаршим хрестом, і здавалося, що на устах його — за цією незмінною суворістю, блукає усмішка. Очі, задивлені далеко, немов дякували Всевишньому за особисті ласки і ласки Бога для українського народу та моляче просили кращої долі для цього народу і його страдальної Церкви.

І Кардинал, який майже 18 років карався в неволі, незломно протиставлявся нашим і цілому світу ворогам, не поклонився нікому — низько, нижче, ніж кожний інший священик, що служив із Ним при престолі — низько кланявся Господу Богів. І цей поклін, глибокий і повільний, немов казав: перед супостатом я не вгнувся, але Тобі, Господи складею низький поклін, бо Ти життя і щастя, бо Ти спасіння і радість.

Хоч давно не чули Його голосу, голос Кардинала здавався нам таким самим — чистим і твердим, як багато років перед тим на по-

двір'ї Семінарії у Львові. А коли Кардинал промовив, наперед підкреслюючи вагу духовних покликань („хто йде на службу Богові, то віддає себе Йому всеціло“ — з його уст це не були пусті слова), відтак читав відручне письмо Св. Отця з признанням для нашого кол. ректора, а теперішнього Архiepіскопа Кир Івана, — ми відчували кожним нервом, кожним змислом, умом і серцем, що ми маємо щастя бути на Св. Літургії, яку служить незломний Воїн за Церкву й народ.

І тоді, всі присутні в базиліці св. Петра, мусіли відчувати, що вони, в обличчі цієї Великої Людини — малі й мізерні.

Із рук Кардинала майже всі присутні в базиліці прийняли Св. Причастя. А коли закінчилася відправа — обступили його, немов малі діти рідного батька. І для кожного Кардинал мав ласкаве слово, ласкаву усмішку, кожного благословив і обіймав.

**

Це була наша перша, але не остання зустріч з Кардиналом під час нашого однотижневого побуту в Римі-Ватикані. Нам не було тяжко ствердити, що прізвище „Емініенція Сліпі“ відкриває всі брами Апостольської Столиці, що Він втішається там найвищим авторитетом і пошаною. Картин, що їх ми бачили й пережили в будинку Священної Конгрегації Східних Церков, де нашому Кардиналові склали поклін високі церковні достойники, амбасадори та інші дипломати багатьох держав, вірні різних націй та картин інсталяції новийменованих кардиналів, в базиліці Св. Петра — не забути ніколи.

Від нашого Кардинала проливалася якась величезна сила, твердість, але одночасно ласкавість. Усмішки, проте, зникали скоро з його обличчя і здавалося, що Він відчуває на своїх плечах велику відповідальність, великий тягар. Хвилинами Він заглиблювався в думках і виглядало, що Він нікого не бачить, нікого не чує, що згадує минуле й глядить далеко в майбутнє. Завжди випрямлений, з високо піднесеною головою — Він у зустрічі з високими церковними достойниками

та дипломатами поводився, як рівний із рівними, а ті, що до нього підходили — трактували його, як вищого. І не можна було отрясти-ся з враження, що ми мали щастя бачити Кардинала, що став уособленням усього найкращого, чим може похвалитися наша Церква й український народ.

**

Під час інсталяції Князів Церкви в базиліці св. Петра, фотографії й телевізійні камери недаром скеровували свої сочки найчастіше до нашого Кардинала. Його маєстатичність, повага й постава впадали кожному в очі. Високий ростом, Він не викликав у нікого найменшого сумніву про свою духову велич.

А коли під час звіденції українців у Святішого Отця, наш Кардинал знову схилявся низько, то це був новий поклін Намісникові св. Петра, який так широко опікується нами. Папа не залишав ніякого сумніву, обіймаючи нашого Кардинала, промовляючи до нього, що думає і що відчуває про нього. „Ось приклад, як треба служити Богові, Церкві й своєму народові“ — із ласкавістю в голосі вказував найвищий Архiepей Вселенської Церкви.

І знову — немов в почутті великого тягару й відповідальности, наш Кардинал задумувався, глядів далеко — в минуле, чи в майбутнє. І немов питався себе: чи це почесні для мене, чи для нашої Церкви, нашого народу, наших владик і священників, монахів і монахинь, для наших вірних у Мовчазній Церкві. І не було ніякого сумніву, що казали його очі.

**

Колись історики досліджуватимуть, як виглядав і як поводився наш Кардинал у місяці інсталяції до Свящ. Колегії Кардиналів. І про це вони доведуться з описів очевидців, які м. ін. напевно запишуть: бракувало слів, щоб описати велич та маєстат Кардинала. Здалеку Він робив могутнє і незабутнє враження, зблизька людини із сповненим любов'ю та прощенням серцем. У приватних розмовах Він був ласкавий, бистрий в думанні, справедливий в

оцінці, завжди готовий послухати іншу, ніж його думка. Пам'ять у нього була незвичайна, бо Він пригадував собі найменші подробиці про події з-перед багатьох десятирок років.

І далі запишуть очевидці: пронизливим своїм поглядом Він відразу встановляв, чи відвідувач говорить широко, правду й які в нього наміри. Несподіваними запитаннями Він вмів збентежити співрозмовця, щоб знайти правильний погляд на цю чи ту справу. То усміхаючись, то приглядаючись серйозно, Кардинал оцінював ситуацію чи справу з незвичайною бистрістю ума, а на поставлені йому питання відповідав відразу, відкрито й вищepпно.

І скажуть очевидці: ми мали щастя розмовляти з нашим Кардиналом, мучеником і великою людиною, але ми не відчули, щоб Кардинал нас трактував, як щось нижче, але трактував як Боже створіння, що повинно так, як і Він, навіть у найтяжчі хвилини життя бути незламним та вірно служити Христовій Церкві, українській Церкві й українському народові.

ОБ'ЇЗДКА ПАНІ ГОЛОВИ

Щороку голова Централі п-ні Олена Лотоцька відбуває об'їздку якоїсь частини Відділів СУА. Це скріплює їх контакт із Централєю та дає вгляд у їх життя-буття. Цього року була передбачена об'їздка Відділів на заході Америки, яку одначе треба було з непередбачених причин відкликати. З жалем повідомляємо членство тих Відділів, що об'їздка в цьому році не відбудеться.

НАШ ПОБАЖАННЯ

Нашій членці п-ні Марті Олесницькій і д-рові Богданові Цимбалістому з нагоди їх вінчання пересилаємо сердечні побажання всього найкращого і складаємо \$20 на видавничий фонд УСС.

За Управу 33 Відділу СУА:

Емілія Воляник, голова; Єлисавета Антонович, касієрка; Ірина Кашубинська, секретарка

**Два рази дає, хто скоро дає!
ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!**

НАШЕ ЖИТТЯ — КВІТЕНЬ, 1965

Із знаком Ост-у

Хто з нас не пам'ятає жакливого 1944-го р.? Коли то в останніх судорогах війни валки мандрівників сунули на захід, а міста Німеччини здригались від гуку бомб.

Того бурхливого року я зголосилась у мельдунковому бюрі у Відні й мене призначили до праці у фабриці амуніції. Мала мешкати й харчуватись у фабричному будинку. Як це буде? Хоч я була молода й щобудь мене не лякало, все ж троху хвилювало мене. Кого я там зустріну?

У великій машинівій галі був цілий „інтернаціонал“. Окрім німкинй — італійки, французенки, польки, литовки, грекині, еспанки... А мене приділили до токарні й тут виявилось було багато українок.

Не зразу я зійшлася з ними. Адже я прийшла „зі світу“ і значилась, як „freie Ukrainerin“. А вони, ціла група (їх було около 50) жили в окремому таборі й під спеціальним режимом. Не диво, що держались окремо від усіх. Були замкнені в собі й мовчаливі.

Дорогі мої, любі дівчата! Як часто згадую їх, отих відірваних від родинного вогнища істот! Довго тривало заки я здобула їх довір'я. А потім уже не було між нами перегород, хоч вони й далше держали себе відокремлено від інших. А я стала неначе мостом між ними й рештою робітниць.

Ось перед моїми очима — Таня. Красуня з темним волоссям і чудовими очима. Їй 21 років і вона вже три роки „в неволі“, як вони цю фабрику називали. А її сестра Ніна ще молодша. Таня скінчила десятирічку й хотіла далше вчитись, але... Скоро довідалась я їх сумну історію. Їх було три сестри у батьків. Матір арештували в часі голоду, коли їхала без документів до сестри і засудили. Батько залишився з трьома донечками (одна ще й року не мала) і з розпуки незабаром помер. Дітей розібрала родина. Потім матір звільнили й вона знову дітей позбирала. А тепер навіть не попрощались із нею, бо мати зімліла, коли прийшли їх

забирати. Залишилась сама з найменшою донечкою.

Таня працює на двох машинах у сусідстві моєї. Нараз дивлюся, а в Тані течуть сльози по обличчі.

— Що тобі, Таню?

— Маму згадала!

І всміхається своєю сумовитою усмішкою. Але це тільки до мене. Бо так Таня все тиха й поважна. Навіть майстри з пошаною ставились до неї. Тільки часом, коли ми були на самоті, вона любила деклямувати вірші Шевченка й Пушкіна, голос і мова в неї прекрасні. Подарувала мені малий альбом-пам'ятник із своєю світливою й тими віршами, що їх пам'ятала.

Тепер Таня навчила мене, як обходитись із машиною, показала, як і чим мити руки від мастила. Давала мені знак, коли інженер здалека, зі „штопером“ нотує, як я скоро працюю, щоб після цього вимірювати норму. А праця важка, 11 годин денно.

А ось Уляна з Полтавщини. Їй 20 років, вона тендітна і смуглява. А проте працює на найтяжчій машині, якої давніш не давали жінкам. Але ті з „Осту“ мають працювати, як воли! Уляна любить мріяти в голос і я тому знаю її думки. — Я знаю, що вже довго не поживу, каже вона, бо з сил упадаю (вона була дрібною будови)... А я все мріяла про те, що вийду заміж, матиму родину...

А ось Тася й Марія з Ворошиловграда. Тася здорова, висока, рум'яна, Марія ніжна білявка. Майстер хоче поділитись із нею своїм сніданком і дає Тасі кусень хліба з мармелядою, але Тася не приймає. Вона червоніє (я знаю, що вона голодна) і каже „„danke, Meister“ і не бере, хоч він настоює. А я знаю, що вони недоїдають. Всі ми їмо з фабричної кухні, що на ті часи ще доволі добре годувало. Але їм, „остівкам“, це не прислугує й їм привозять із табору „зупу“ (воду) з двома стебелинками трави й одну картоплинку з кусником чорного, як із болота хліба, а рано чорна кава (кава?). Але вони горді й мистині не приймають.

Молодиця в народньому вбранні з Городенщини
Woman in folk gear of Horodenka region.

За три роки побуту в неволі одяг їх обдерся, взуття зносилося. А їм „бецугшайни“ не прислугуюють. Ходять у лахмітті, на ногах деревляники. Часом якась добра душа хоче їм щось подарувати, але вони не приймають. Щойно коли я заприятнилась із ними, стала передавати їм те чи друге. Від мене приймали, бо казали — ти наша. Згодом, коли я стала ділити в нашому відділі шматки до чищення машин, (а їх доставала що суботи) то вишукувала кращі кусники й відкладала для них, щоб собі щось пошили.

Найбільше любили ми, коли не ставало електричного струму й через те спинювались машини. Тоді ми збирались у кутку і дівчата починали співати. Найчастіше чула я тужливу пісню з оперетки

„Царевич“ й коли питала їх, чому це співають, відповіли, що вона відповідає їхньому настрою.

Також подивляла я їх, коли нас налеті зганяли вниз до пивниці. Хоч це нераз тривало й декілька годин і деякі робітниці мліли, ніколи не бачила в них переляку. Все голова догори й гордий погляд — їм нічого дивитись смерті увічі!

Незабаром я попрощала їх. Через працю на тяжкій машині я захворіла на шлунок і по довгих стараннях мене звільнили й призначили до легшої праці. Жаль було мені їх покидати! А в дівчат я бачила теж сльози в очах. Але судилась нам ще остання зустріч.

Було це в останніх зимових гижнях 1945 р. Ще був сильний мороз і багато снігу, коли я йшла вулицею на протилежнім від фабрики краю міста. Дивлюсь, вулицею їдуть навантажені сани, а тягнуть їх „мої дівчата“! Вони мене перші побачили, покинули сани й кинулись до мене. Мене серце заболіло, коли я побачила, що їх обдертих і майже босих, уживають тепер, як тягла. Але диво! Вони були веселі й одна по через одну, всі разом почали мені оповідати, як то фабрику збомблено й вони вже там не працюють. Під час жахливого налету, при допомозі ланцюха запальних і вибухових бомб, завалився головний будинок і присипав схоронище. Нікому нічого не сталося, а вони відкопались самі приладдям, що мали на поготовлі. А тепер сказали їм прятати румовища й приладдя. Й хоч це теж була важка праця, але визволились вони від ненависних машин та майстрів. І так ми ще раз сердечно попрощались, бо знали всі, що вже не може це довго тривати.

Коли прийшли большевики до Відня, вони напевне повернулись на „родіну“. Багато їхало тоді на стацію навантажених візків, що їх пхали хлопці або дівчата. Та вже не довелось мені зустрітись з ними. Тисячі таких, як вони, квіт України, найкращі свої роки провели в неволі. Та вона не зломила їх.

Дарія Ломницька

**ЧИ ВИ ВЖЕ ПРИВЕЛИ ЧЛЕНКУ
ДО ВАШОГО ВІДДІЛУ СУА?**

Куховарські назви

У списку куховарських назв приступаємо тепер до тих на букву В. Правильна назва подана чорним друком.

Ваніля — тропічна рослина у формі порсшуку або розчину. Висушений, недостиглий плід цієї рослини вживаємо в куховарстві. Ванільовий.

Ванілін — 1. Запашний порошок з ванілі. 2. Хемічно вироблений порсшук, що його вживають замість ванілі. Ваніліновий.

Вариво — варена з водою страва.

Варення — конфітура.

Вареник* — вироби з тіста певної форми з начинкою, зварені в окропі.

* Вареник наші читачки часто утворюють із словом „пиріг“. В українській літературній мові ці слова є, але вони мають різне значення: вареник, це виріб із тіста з начинкою зварений, а пиріг — спечений. Західні українці називають вареники пирогами під впливом польської мови (польськи: „пероги“).

Варениця — сирий коржик із тіста, що з нього ліпимо вареник.

Варенички — тісто, порізане дрібними чотирикутниками, відварене й запечене з сиром, капустою і т. д.

Варенуха — горілка з приправою.

Вар — окріп.

Вафля — тоненькі, пористі, борошняні коржі (польське „andrut“). Вафельний. Морозиво з вафлями — ice cream sandwich.

Веприна — 1. М'ясо вепра (дикого кабана). 2. Печеня з вепра. 3. Агрус.

Вергун — хруст. Переплетені пасочки тіста, смажені у смальці.

Вермішель — (іт. vermicelli) тоненькі макарони, локшина.

Вермут — настояне на зіллі вино.

Примітка: В попередньому списку куховарських назв трапились прикрі помилки. Надруковано „бундз“ та „бунз“ замість „будз“, а також поставлено хибний наголос у слові „буцик..“, а не „буцик..“, як надруковано.

НОВІ КНИЖКИ

Катерина Антонович: УКРАЇНСЬКИЙ ОДЯГ. Практичні поради, рисунки, взори. Одяги козацької доби. Накладом „Жіночого Світу“. Вінніпег 1964. З передмовою Стефанії Бубнюк та двома таблицями взорів. Ст. 38. Ціна 1.50 дол.

Опис народнього строю Полтавщини, що був виданий Організацією Українок Канади десять літ тому, оце появився вдруге у поширеному виданні. Авторка додала опис дитячого вбрання, що його зладила була для преси, а головне — опрацювала цілий розділ історичних строїв козацької доби. Це є знаменитий підручник для режисерів та організаторів хорів і танкових гуртків та всіх, що дбають про стилеве народне вбрання.

В. Т. Несторович: СЕРЦЯ І БУРЕВІЇ. Роман-репортаж. Накладом автора. Дітройт 1965. Обгортка Миколи Дмитренка. З кінцевим словом автора. Ст. 468.

Свій спогад про переживання полоненого на Далекому Сході автор убрав у форму роману. Оригінальна розв'язка! Маючи знамениту пам'ять для загального настрою і деталей того часу — це в тій формі може й найкраще вдалось використати. Дуже цінним є опис пробудження української стихії нашого поселення на Зеленому Клинні. **Л. Б.**

ОБЛАСНУ ОРГАНІЗАТОРКУ

Українського Народного Союзу
з постійною платнею

ПРИЙМЕМО ВІД ЗАРАЗ.

Побажаний досвід у громадській
праці.

Письмові зголошення з коротким
життєписом слід пересилати на
адресу:

Ukrainian National Association
P. O. Box 76 — 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J. 07303

На університетській кафедрі

Недавно тому подали ми вістку про університетську кар'єру д-р Людмили Починок у Каракасі, Венесуеля. З нашого листування з панєю професор виринули ще й інші життєписні дані, що ними хочемо поділитись із читачками.

Д-р Людмила Починок походить із Кубані. Вона народилась у давньому козацькому роді Макарєнків, що 200 років тому переселився з Полтавщини на Кубань. Дід був отаманом козачої станиці, а батько відомим професором історії. Її мати закінчила Педагогічний Інститут у Петрограді.

— Я народилась у Катеринодарі, столиці Кубанського краю, — пише пані професор. — Дволітньою дитиною виїхала з матір'ю в еміграцію. Довгою дорогою через Царгород, Грецію, Італію й Францію ми дістались до Праги, де осіли цілою родиною. Отже я справжнє „дитя еміграції“, коли зважити, що все моє дитинство пройшло на чужині й освіту я там придбала.

Першою чужою мовою — була чеська, в якій перейшла народню школу й реальну гімназію. З вибухом 2. світової війни стала студіювати медицину на німецькому університеті у Празі. Закінчивши студії в рекордному часі (5 і пів року) з радістю привітала запрошення працювати на рідній землі. Дістала призначення працювати під керівництвом проф. д-ра Панчишина в університетській лікарні у Львові. Але це тривало коротко, бо воєнна завірюха приневолити йти в нову мандрівку. Чи думалось тоді, що прийдеться ще раз студіювати і то еспанською мовою?

Але нас цікавить у першу чергу українське обличчя нашої вченої. Як вона могла зберегти українську духовість по чужих школах та під натиском чужого оточення?

— Писати і читати по-українськи навчила мене моя мати. В часі мого дитинства Прага була видатним осередком українського культурного життя. Ма-

ленькою водили мене до українського садку, потім відвідувала курси українознавства, що їх влаштувала Українська Жін. Національна Рада під проводом Софії Русової. Вчилися ми хорového співу під проводом диригентки Платоніди Щуровської і ставили театральні вистави під наглядом артистки Наталії Дорошенко. Пізніш, ми, дівчатка, zorganizували собі юнацький гурток „Пу-Гу“ й мене там обрано головою. Ми видавали свій журнал „Пу-Гу“, що його нам помагав оформлювати маляр Михалевич, мали свій гимн Пу-Гу, музику до якого написав для нас композитор Ярославенко. Отже наша юність була опромінена увагою й теплом наших виховників і мистців, що її наповнили українським змістом. Вже студенткою я стала членом Укр. Акад. Громади, була членом Пласту, Укр. Сокола, Театр. Гуртка, сама провадила дитячий садок і Гурток Гімназистів.

Оце й відповідь на питання, що їх ставить собі наша громадськість під теперішню пору. З належним підходом і увагою для молоді — можемо її надхнути ідеєю, ради якої вийшли на еміграцію.

— За ці довгі роки життя у Празі я набула на правду велику практику і досвід у громадській роботі, — пише пані професор. — Тоді й влаштувалось моє особисте життя: я одружилась із українцем інж. Василем Починком з Підгайців у Галичині, наш шлюб відбувся в кафедрі св. Юра у Львові. Мали трое дітей — Любу, Ольгу (вмерла немовлятком) і Дану, які всі роджені на чужині і є вже третім поколінням еміграції.

Довга мандрівка привела подружжя Починків до Венесуелі. Тут почало налаштовуватись життя, коли родину стрінуло велике горе: у 1954 р. несподівано помер чоловік. Це поставило молоду вдову з малими дітьми в трудну ситуацію: їй одній треба було перебрати журу за родину. Це

Д-р Людмила Починок
Mrs. Ludmila Pochynok, M.D., was named professor of histology and embriology at the University of Caracas, Venezuela.

було великою пробою сил: в день праця для заробітку, а ввечері для нострифікації лікарського диплому. У 1959 р. це завершилось кінцевим іспитом після всіх законних вимог.

А як це сталось, що п'ять літ пізніше д-р Людмила Починок осягнула ступень професора в тому ж університеті? Про це пише вона:

— Вже від багатьох років працювала я на цьому університеті, в категорії інструктора, коли в 1963 р. був проголошений публичний конкурс на професора з ділянки гістології й ембріології на факультеті медицини. Я в ньому прийняла участь. Знов мусіла складати іспити перед спеціальною комісією в 4-ох видах: усний, писемний, дидактичний і документальний. Я цей конкурс виграла з високою оцінкою. Сама вдоволена, головне через свою родину та й думаю, що для українського жіноцтва цей мій малий крок вперед не є причиною для сорому. Таким чином я стала державним професором, хоч початкуючого ступеня.

— Як проходить моя праця, пишеться. Мій предмет (наука про тканини) викладається на першому році медицини. Звичайно на тому році є околом 500 студентів і їх поділено на групи по 40 із відповідним числом професорів. Наперед подається теоретичний виклад, а потім пояснюється індивідуально під час практик, відповідаючи на запити й допомага-

Дві сеньйорки

ючи устійнювати відповідні препарати; треба переводити усні й писемні іспити, поправляти завдання і ставити оцінки. Окрім факультету медицини працюю також на факультеті одонтології в тій же ділянці.

— Я є членом Асоціації Професорів Центрального Університету, членом наук. т-ва „Атенео де ніенсіас морфологікас“, членом Асоціації Канцерології і зрозуміло членом Венезуельського Лікарського Т-ва. З вище згаданого видно, що у мене праці чимало і самозрозуміло, що я, після праці в двох катедрах і щовечірнього виснажливого прийому хворих вертаюсь о год. 8 вечора до хати дуже втомлена. А там ще чекають мене хатні й родинні проблеми, на впорядкування яких лишається хіба одна неділя...

Зрозуміло, що цікавлять нас також доні нашої вченої. З допомогою бабуні вдалось пані доктор виховати їх на здібних, милих дівчат.

— Мої дочки вже повиростали, — пише пані професор. — Люба студіює архітектуру, вже на четвертому році, а Дана якраз скінчила середню школу, обидві вчаться дуже успішно. Люба й Дана належать до Гуртка Української Молоді в Каракасі, де Дана сповняє функцію скарбника.

У невеликій модерній віллі з садочком, що вдалось родині придбати, проходить життя молодой вченої в далекому Каракасі. Української духовости не придавила в ній чужина, а удари долі не зломали її таланту і життєвої снаги.

Л. Бура

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

У 20-ліття Нашого Життя

Комітет для відзначення 80-ліття українського жіночого руху в Монтреалі щиро вітає Ваш цінний журнал Наше Життя із 20-літтям його існування і бажає йому якнайкращого розвитку. В залученні пересилаємо чек на 10 дол., що їх просимо прийняти на ціль Вашого видавництва.

А. Лебідь, голова

Б. Мельник, секретарка

Недавно тому у рядах СВА відсвяткували ми громадські ювілеї двох видатних громадянок. У праці для жіноцтва й українського народу пройшли їх найкращі роки. А й тепер вони є між нами та служать нам своїм досвідом і порадою. Вітаємо їх із щирого серця і гордимось ними!

Наталія Мохнацька народилася у с. Вікно, пов. Скалат, де її

Наталія Мохнацька
голова 13 Відділу СВА в Честер, Па.
Mrs Natalia Mochnacka,
President of UNWLA
Branch 13 in Chester,
Pa., celebrated her 83rd
birthday.

батько о. Тома Мелешкевич, був парохом. Тому її дитинство й юність пов'язані з тим закутком золотого Поділля. Свою освіту завершила вчительським іспитом і навіть коротко вчителювала. Але одруження з о. Степаном Мохнацьким перервало цю працю. Кілька літ молоде подружжя жило у Львові, де о. Степан став сотрудником у церкві св. П'ятниць. Тут молода жінка могла доповнити свою освіту, записавшись на вищі курси фортепіанової гри в Держ. Консерваторії. Але більш ніж це заважив у її житті громадський досвід: у 1904 р. Н. Мохнацька включилась у члени Клубу Русинок, що його тоді очолювала Марія Білецька. Це була її перша зустріч із жіночою організацією, що дала їй напрям-

ні на все життя. У 1908 р. подружжя, маючи вже четверо дітей, перенеслось до Теревовлі. Тут Наталія Мохнацька знайшла своє поле діяння, що заповнило — поза родинними справами — все її життя.

У 1910 р. засновано тут за ініціативою Михайлини Говиківич Жіночу Громаду. Головою її стала Наталія Мохнацька. Зустріч із жіноцтвом містечка й околиці відкрило їй очі на потреби селянки й міщанки. Щонедільні сходини з доповіддю, курси куховарства — це були найпростіші форми праці. А потім дальші кроки: у 1912 р. засновано за її ініціативою Укр. Захоронку для опіки над українською дітворою. Вибух 1. світової війни перервав цю працю, хоч кухня для вбогих існувала дальше. В часі відбудови Укр. Нар. Республіки жіноцтво гарячково працювало: збирало білля для війська, опікувалось раненими, провадило харчівню. Після трагічної програної воно не опустило рук, а допомагало українським арештованим, що ними тоді були переповнені тюрми. У 1922 р. засновано в Теревовлі Союз Українок, що в 1924 р. став Філією СУ. Повних 17 літ Наталія Мохнацька очолювала цю устанovu. Відновився звичай щонедільних сходин та традиційних імпрез. Окрім того засновано в повіті 30 Кружків, що були в тісному контакті з Філією. Курси куховарства, шиття і крою, для неграмотних, чергувались одні з одними. Окрім того відновилась Українська Захоронка, якій треба було дати раду. У 1927 р. створено крамницю „Жіночий Базар“, що торгувала мануфактурою й гальянтерією і тут знов Н. Мохнацька стояла у проводі.

Друга світова війна перервала цю працю. Ще відновилась вона в 1941 р. у рядах Укр. Доп. Комітету і давні активні членки СУ в часі війни доложили всіх сил, щоб допомогти дітворі й потребуючим. Але насувалось марево нової окупації і родина Мохнацьких подалась на еміграцію. Через Відень і Мюнхен прибула в 1950

Михайлина Чайковська
почесна голова 20 Відділу США
у Філадельфії

Mrs. Mychajlyna Chaykovsky,
Honorary President of UNWLA
Branch 20 in Philadelphia, Pa.,
celebrated recently her 75th
birthday.

р. до Честеру в ЗДА, де поселилась їх одинока дочка Кізіюкова.

Коли в 1952 р. засновано Відділ США ініц. гурт висунув Наталію Мохнацьку на голову. І від того часу (з перервами) наша ювілятка стоїть на чолі його. А коли 20. вересня 1964 р. Відділ скромно відмітив 60-ліття її громадської праці, тоді в промовах і бажаннях присутніх видно було ту глибоку любов і пошану, що її зуміла здобути ювілятка й на нумову місці.

Про своє родинне життя каже вона коротко: Господь Бог судив мені зазнати щастя й гармонії в родинному житті, але й завдав важкий хрест — я втратила трьох своїх синів, одного з них на Сибірі. Недавно тому відійшов у вічність найкращий товариш мого життя. Здавалось, що серце не видержить того великого горя. Та поміч Божа і замилювання до громадської праці не дозволили мені впасти в розпуку. Своє горе тепло в горі цілого українського народу, свою маленьку скромну працю долучую до визвольних змагань за волю й свободу України і в ній знаходжу розраду...

**
*

Здається, що немає більш популярної й улюбленої старшої людини на терені США, як Михайлина Чайковська. Під найменням „бабці“ знає її вся округа Філадельфії, а й дальші наші осередки.

Народилась 1890 р. у родині Салюків, що мали на Богданівці свою садибу. Звідтіля мала Михайлина, хоч „латинничка“ (її мати була німкинею), ходила до школи ім. Т. Шевченка і — обдарована гарним голосом — співала в церковному хорі. Це була перша її зустріч з громадою, що прив'язала її до себе на все життя. У 1905 р., отже 15-літньою стала членом Т-ва „Просвіта“ на Городецькій дільниці. Це значить, що в цьому році сповняється 60-ліття її громадської праці, що її в такому молодому віці започаткувала.

Молоденькою, бо 17-літньою вийшла заміж за Антона Чайковського, залізничного урядовця. Господь Бог поблагословив подружжя чотирма діточками (два сини і дві дочки) і їх вихованням зайнялась дбайливо молода мати. Разом із тим виявляла свої мистецькі і громадські зацікавлення, співаючи в хорі „Боян“ під диригентурою М. Волошина і граючи в Студ. Театрі під режисурою інж. Гальки. Рівночасно була активним членом „Рідної Школи“ і „Сокола“ на Городецькій дільниці. Працювала також в Укр. Захоронці. А коли підросли діти, тоді включилась у працю Батьківського Кружка при Акад. Гімназії у Львові.

В часі 1. світової війни Михайлина Чайковська проявила себе в ще одній акції. У 1916 р. постав у Львові громадський комітет допомоги мистцеві О. Новаківському під проводом Марії Білецької. Тут молода жінка вложила багато праці і допомогла родині цього видатного мистця перетривати трудні часи. З того часу походить також її приязнь із родиною Трушів, що їх підтримувала не раз допомогою й порадою.

Вибух 2. світової війни застав подружжя Чайковських у глибині Польщі, де вони гостювали в заміжній дочки Лесі. Тут відкрилось перед молодого ще жінкою велике поле праці — допомога

потребуючим і полоненим. Пізніше у Львові увійшла до Жіночої Секції Військової Управи Української Дивізії. Це ж бо один із її синів Роман станув у ряди цієї військової частини.

Коли перед наступом фронту родина Чайковських подалась у велику мандрівку, то в таборі Карльсфельд мала нагоду виявити свій організаційний хист, включившись у працю делегатури ОУЖ. Переїхавши до табору Берхтесгаден, вона кілька літ очолювала делегатуру. Була членом Таборової Управи і в часі великого громадського напруження вміла об'єднати докруги себе всі активні жіночі сили. Тут оправдала себе також її популярність: у твердому режимі табору потрібна була її жартівлива заувага, добросердечна порада і зрозуміння другої людини.

Цю материнську прикмету перенесла Михайлина Чайковська й за океан. У трудних початках нашого тут життя вона вміла все знайти відповідне слово, щоб підтримати й розрадити своїх приятелів і знайомих. А головне: громадський інстинкт відразу казав їй включитись у Відділ США. Тут вона знайшла щирих серцем жінок з Рідного Краю і вміла з ними нав'язати контакт. Це й допомогло прокласти міст між давніми емігрантками й новоприбулими.

Як голова 20 Відділу США у Філадельфії Михайлина Чайковська проявила ще й інші організаційні здібності. Невеликий Відділ із розкинутих по всьому місті членок мав великі труднощі й зобов'язання. Але атмосфера, яку зуміла створити в ньому „бабця“ Чайковська, нові почини, що їх впроваджували членки (показ моли, вечір поезії) це був той поштовх, що допоміг Відділ скріпити. Тепер це зжитий гурт Союзнок, що обожає свою „бабцю“ й ради неї йде на всяку працю. А коли останніх річних зборів прийшлося її попрощати, бо вона вже не хотіла головодства прийняти, то всі послухали її поради й вибрали ту, на яку „бабця“ вказала, як свою наслідницю.

Чи ви вже подарували міській бібліотеці „Дух Полумя“ — твори Л. Українки англійською мовою?

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

МИЛВИЛ, Н. ДЖ.

Ділимось сумною вісткою з членками СУА, що дня 4. березня 1965 відійшла від нас у вічність по короткій недужі бл. п. **Параскевія з Гелемеїв Ясінська** на 61. році трудолюбивого життя.

Покійна народилась в Острові над Дністром, де провела свої дівочі роки. Одружившись із Дми-

Пракседа Ясінська
Late Prakseda Jasinska
of Millville, N. J.

тром Ясінським у 1921 р., поселилась у Станіславові. Понад обов'язками в численній родині, вона знаходила ще час на громадську працю. Була членом Клуба Союзу Українок і читальні „Просвіти“, належала до Сиротинської Ради в Станіславові й активно працювала в Батьківському Клубу при українській гімназії. Военна хуртовина вирвала її з родиною з рідного гнізда і по кількох роках скитання у 1949 вона прибула до Америки. Осіла у Милвил, Н. Дж., де впертою й наполегливою працею побудували собі Ясінські нове життя. Зокрема Покійна докладала всіх старань, щоб допомогти дітям здобути вищу освіту. Але й не занедбала своїх громадських обов'язків. Вступила 39 Відділу СУА, де активно допомагала в культ.-освітній і господарській діяльності. Співала також у церковному хорі. Була милою, веселою вдачею, дуже працюючою й

У ЮВІЛЕЙНОМУ ЗМАГУ

Мило нам ствердити, що намагання — подарувати журналові передплатницю у ювілейному році СУА — захоплює щораз ширші круги. Їх присилають не лише пресові референтки і членки Управ Відділів, але й читачки, що не є членками СУА. Хочемо всім щиро подякувати й прохаємо скріпити та поширити цей змаг. Це є потрібне для піднесення свідомости кожної української жінки в ЗДА, що її наш журнал зв'яже з працею зорганізованого жіноцтва у вільному світі.

В останньому часі приєднали нам передплатниць:

Стефанія Бедрій, Ньюарк (28 Відд.)	1	Ірина Козаченко, Дітройт (23 Відд.)	1
Марія Душник, Бруклін (72 Відд.)	1	Олена Лиско, Бронкс (82 Відд.)	1
Рома Дигдало, Дітройт (63 Відд.)	1	Марія Ліневич, Фінікс (77 Відд.)	1
Наталія Дума, Нью Йорк (83 Відд.)	1	Катерина Лепак, Шикаго	1
Ольга Ганушевська, Рочестер (47 В.)	1	Христина Навроцька, Н. Йорк (64 В.)	1
Марія Крамарчук, Рочестер (47 В.)	1	Ярослава Ракоча, Коговз (34 Відд.)	1
Д-р Євгена Єрмаківська, Сиракюз (68 Відд.)	1	Мирослава Скасків, Вашингтон (19 В.)	1
Анна Конопська, Бофало	1	Михайлина Юрчук, Амстердам (19 В.)	1
		Ол. Воробкевич, Дітройт (5 Відд.)	1

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

жертвенна. Допомогала рідні у краю і тут, в Америці.

Залишила у великому смутку чоловіка Дмитра, сина Богдана з дружиною, дві заміжні дочки, Надю і Марусю з чоловіками, наймолодшу доню Ліду, семеро внучат, сестру Марію і трое сестричків. Зворушливою промовою попрощав Покійну о. Старух по Службі Божій у церкві. На похорон прибуло багато ближчих і дальших свояків, приятелів і знайомих, що любивши й шанували її.

Нехай прибрана земля заступить Тобі це місце на цвинтарі Рідного Краю, де Ти бажала спочити! Вічна їй Пам'ять!

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Ділимось сумною вісткою з членством СУА, що дня 20. жовтня 1964 відійшла у вічність бл. п. **Марія Шиманська**, з роду Олійник на 63. році життя. Покійна походила з с. Леденці, пов. Перемишляни. До Америки приїхала в 1913 р. Покинула у смутку чоловіка, дві дочки та двоє внуків. Була довголітньою членкою нашого Відділу, що її щиро оплакує. Похорон відбувся 24. жовтня 1964, на український католицький цвинтар на Факс Чейсі.

Рівнож подаємо до відома членству СУА, що 29. грудня 1964, покинула нас на віки бл. п. **Вікторія Пеленська** з роду Сенько по довгій і важкій недужі. Народилась у 1895 р. в м. Єзуполі. До

Америку прибула у 1912 р. Полишила у смутку дочку, братів і внуків. Похорон відбувся 2. січня 1965 на український католицький цвинтар на Факс Чейсі.

голова 41 Відділу СУА
Лідія Одежинська

БРУКЛІН, Н. Й.

Ділимось сумною вісткою з членством СУА, що дня 9. липня 1964 р. несподівано попрощала цей світ бл. п. **Павлина Канюка**. Вона народилась в 1891 р. в м. Сокаль, Зах. Україна і прибула до Америки в 1912 р. Тут одружилась із Семеном Канюкою і своїх синів Андрія і Петра виховала на добрих українців і ревних парохіян церкви Св. Духа в Брукліні.

Була довголітньою членкою нашого Відділу. Разом із своїми синами пожертвувала гарну суму на будову нової парохіяльної школи. За це бл. п. Павлині Канюка належить признання і пошана. Похоронна відправа відбулася 13. липня 1964 р. у парохії Св. Духа. Членки Відділу віддали їй останню прислугу, явившись численно на похорон і похорон. Службу Божу відправив о. декан Андрушків. Із щирим жалем провели її членки на вічний спочинок. Спи, дорога сестро, нехай земля Вашингтона буде Тобі легкою!

Марія Стефанишин
Прес. реф. 21 Від. СУА

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

СІМНАДЦЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ЧЕТВЕРТЕ

Дошкільне виховання

У половині травня н. р. відбується у Торонті Сесія Дошкільного Виховання із серією дискусійних доповідей на тему дошкільня. Сесію скликає Виховна Комісія для Виготовлення Проекту Виховної Системи в Діаспорі. Ця Комісія зложена з педагогів ЗДА й Канади, точніше представників Шкільної Ради УККА та Об'єднання Українських Педагогів Канади, скликає щороку педагогічні сесії, присвячені справам української виховної системи. На чолі цієї „Виховної Комісії УВС“ стоїть Президія, зложена з голови (Проф. З. Зелений), містоголови (д-р Е. Жарський), та секретаря (П. К. Паліїв). У запланованій на 16.-17. травня Сесії Дошкільня візьме участь, побіч двох згаданих установ теж Виховна Референтура СФУЖО, що її очолює п-ні Іванна Петрів з Торонто.

Висновки, постанови й тези цієї, як і інших Сесій Виховної Комісії УВС будуть основою для резолюцій Світового Конгресу Українців у виховній ділянці. Ця роля Сесії, як і сам предмет дошкільня вимагає якнайбільше уваги не лиш Управи СФУЖО, але й усіх наших жіночих організацій. Це ж станове українського організованого жіноцтва в цій ділянці, яка завжди була доменею жінки, однаково на родинному, як суспільному полі. Дошкільні установи (садки, світлички, захоронки й ін.) є в більшості країн світу громадською, а не державною справою. Щойно в останніх десятиліттях поодинокі держави включають дошкільні установи до системи державного обов'язкового виховання, але з різними обмеженнями щодо віку дитини та характеру установи. Так, нпр., в

ЗДА у деяких стейтах є тепер тенденція на основі постанови Борд оф Едукейшен включити передшкільну класу („кіндергартен“) до системи шкільного обов'язкового навчання Стейту. А напр., в Австралії дитячі садки, створені і ведені жіночими організаціями, взяла ще в мин. десятилітті держава під свою фінансову опіку.

Українське передшкільня віддавна, бо від половини 19. століття в Східній, а від кінця 19. століття в Західній Україні було започатковане й ведене українськими дітьками й вчительками, жіночими організаціями, в деяких випадках (сиротинці) церковними.

У 1884 р. Наталія Кобринська зладила перший статут для садків і захоронок, які вона плянувала поширити на цілий край. 80 років тому ця виїнятова жінка була свідомою ролі, яку має для особовости людини той вік дитини. Її плян був переведений у життя частинно щойно в 30-тих роках нашого століття; перед 2. світовою війною ціла Західня Україна була покрита мережою літніх дитячих садків, ведених Союзом Українок. У часі німецької окупації фірмував цю ділянку Укр. Допомоговий Комітет, але фактично вели її тодішні жіночі організації. Цю традицію перенесли вони і в добу розсіання по світі. Заходом українських жіночих організацій у різних країнах світу відбуваються імпрези й ведуться установи дошкільнят. В історії українського дошкільня ми маємо вже різні типи дошкільних установ: садки й захоронки, літні вакаційні садки й світлички, річні дитячі зустрічі і імпрези, вистави, театри, клуби, лялькові театри й

бібліотеки, музичні садки, вечорі казок і ін.

Тому природно, що СФУЖО на Світовому Конгресі Українського Жіноцтва в 1959 р. у виховних постановках взяло на себе відповідальність за ділянку українського дошкільня і зобов'язало жіночі організації до дальшого розвитку дошкільної ділянки, зокрема до організації світличок (дитячих зустрічей садкового характеру один раз, або більше в тижні).

У практиці ця справа йде повільно. Як і школи українознавства українські світлички не мають масової участі дітей, ані потрібного зацікавлення громадянства. Але молоді матері, від яких найбільше залежить розвиток дошкільних установ, усвідомлюють уже вагу правильної виховної системи і виховних залогень для дитини дошкільного віку й вони, віримо, спрямують своїх дітей до українських світличок, а Відділи жіночих організацій в різних країнах повинні й напевно дадуть матерям організаційну піддержку. Знову ж наші загальні установи, особливо шкільні й дошкільні референтури крайових централей у різних країнах повинні дати жіночій організації хочби моральну піддержку у цій важливій акції, для якої Сесія в Торонті принесла нові формальні та програмові дані.

Головно усвідомлення батькам і громадянству відповідальної ролі матері у вихованні дитини дошкільного віку та створення для неї допоміжних педагогічних засобів, дали ясну побудову організаційної схеми українського дошкільня, з пляном координації праці, видавничі проекти й підготову педагогічного персоналу.

І. Пеленська

Анастасія Остап'юк
Mrs. Anastasia Ostapiuk, President of Ukrainian Women's Organization in Great Britain.

ГОЛОВА ОУЖ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Вже кілька літ Організацію Жінок Великобританії очолює п-ні Анастасія Остап'юк. Ця велика жіноча організація, створена найбільшим нашим поселенням в Європі, багато їй завдячує.

П-ні Анастасія Остап'юк походить із м. Звягеля на Житомирщині, місця народження Лесі Українки. Там виросла вона в підсоветській займанщині, змагаючи до придбання звання. У 1939 році вона скінчила з відзначенням фельшерську школу. Зараз же стала на працю у шпиталі в м. Марополі, але з початком німецької окупації її вивезли на примусову працю до Німеччини. Тут вона пізнала й одружилась із своїм чоловіком, що походить із Галичини. Подружжя проживало в таборі в Галендорфі, де вона працювала медсестрою в таборовому шпиталі з німецькими, а пізніше з українськими лікарями. До Англії приїхала з чоловіком у 1947 р. В громадське життя включилась вже в 1950 р., очоливши Гурток ОУЖ в м. Бери. Його вона провадила 7 років. Пізнання праці низової клітини дало їй дуже цінний громадський досвід.

У Гол. Управі ОУЖ була спочатку як член Контр. Комісії. Потім 5 років працювала на пості скарбнички Гол.

Управи, один рік як містоголова Централі, а тепер 4 роки на пості голови ОУЖ. Два останні роки належала до Централі СУБ-у, як член Ради Союзу Українців Великобританії.

Родинне й професійне навантаження Анастасії Остап'юк неменше. Вона має двох синів — Євгена й Мирослава та власниця харчової крамниці, яку провадить спільно з чоловіком у м. Менчестері. Видно, що все це можна погодити з громадськими заінтересуваннями, коли тільки є хист і добра воля.

Загальні збори ОУЖ відбулись 7—8 листопада 1964, в м. Дерби, де вибрано таку Управу: Анастасія Остап'юк, голова, Леся Марків, містоголова, Марія Цебрій, касієрка, Софія Гуглевич, скарбничка. Референтками стали: Тетяна Найдан організаційною, Леся Деремєнда культ.-освітньою, мгр. Валентина Воропай виховною, Люба Стадник сусп. опіки, Марія Гложик і Віра Загаєвич нар. мистецтва, Ніна Марченко редакторкою жін. сторінки. До Контр. Комісії ввійшли — Уляна Андрущенко, голова, Зіна Гомин і Софія Стецько, члени.

ДО 6. ЛІТ. КОНКУРСУ СФУЖО

До нашого першого речення наспіло 7 конкурсних праць. З огляду на те, що в попередніх конкурсах деякі речі не дійшли до нас внаслідок помилок в адресі чи з інших причин — подаємо тепер список учасниць під тим найменням, як у посилці зазначено: 1. Адмена, 2. Ксеніта, 3. Дніпрова, 4. Ярославна, 5. Кароль, 6. Катерина, 7. Р. Р.

Мистецьке Жюрі дістало праці до оцінки. У міжчасі пригадуємо тим, що не встигли надіслати, або хотіли б ще включитись у 6. Літ. Конкурс СФУЖО, що його предметом є переклад літературного твору з якоїнебудь чужої на українську мову. Кінцевий речень 6. Літ. Конкурсу назначений на 31. травня 1965.

Комітет
Літературної Нагороди

Чи Ви були на останніх ширших сходинах Відділу? Присвятить один вечір у місяці на ту зустріч!

ГУРТОК КНИГОЛЮБІВ В МОНТ-РЕАЛІ

Завдяки ініціативі п-ні Марії Орищук, пресової референтки Відділу ОЖ ЛВУ у Монреалі, заснувався при Відділі Гурток Книголюбів. Свою працю розпочав він дня 12. грудня 1964 р., влаштувавши вечір у честь 80-ліття жіночого руху та його подвижниць Наталії Кобринської. У програмі взяли участь доповідями пп. М. Орищук, С. Ватаманюк, С. Гаврилюк, а деклямацією п-н Шафранська. Після програми вив'язалась оживлена дискусія.

ВКЛАДКИ СКЛАДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

В останніх місяцях 1964 р. вплатили свою вкладку за той рік — Союз Українок Америки в сумі 315 дол., Союз Українок Австралії в сумі 41.71 дол., і Об'єднання Українок Бельгії в сумі 10 дол.

На переломі 1964-65 рр. вплатили свою вкладку за 1964 р. — Об'єднання Жінок ЛВУ у Канаді 134 дол., Український Золотий Хрест у ЗДА 75 дол. та Організація Українських Жінок Великобританії 22.33 дол.

В останньому часі вплатили вкладку за 1965 р. — Організація Українок Канади ім. О. Басараб у сумі 125 дол. і Ліга Українських Католицьких Жінок Канади в сумі 125 дол. Щире Спасибі!

АНКЕТНІ ЛИСТКИ

На анкетні листки про діяльність організацій, що їх канцелярія СФУЖО розіслала ще весною, наспіла відповідь тільки від Організації Українських Жінок Англії, Об'єднання Українських Жінок Німеччини, Українського Жіночого Союзу Австрії і Об'єднання Українських Жінок Венесуелі. Інші складові організації ще не відгукнулись. Прохаємо виповнити ці анкетні листки й надіслати.

ВИХОВНА ПРАЦЯ СУА

Союз Українок Австралії в останньому часі скріпив свою виховну працю. Виховна референтка п-ні Юлія Олійник дбає про нові почини. Дня 9. серпня 1964 відкрито в Ніддрі першу Дитячу Світличку. Окремою статтею у „Вільній Думці“ референтка закликала Стейтсві Управі СУА до влаштування балю випускників (градуантів). У жовтні 1964 відбувся в Мелбурні з великим успіхом дитячий бал.

НАШЕ ЖИТТЯ — КВІТЕНЬ, 1965

- Ukrainian Woman -

Letters to the Congressmen

In the beginning of this year we learned of three important resolutions which had been proposed by U. S. Congressmen. The first of these, proposed by Congressman Dulski concerned the establishment of a Shevchenko branch in the Congressional Library in Washington, D. C. Congressman Dulski also brought up the proposed Shevchenko stamp for re-consideration. Congressman Flood proposed the establishment of a permanent Captive Nations Committee in the U. S. Congress, and Senator Dirksen demanded the recall of all Soviet occupation forces from the geographical territories of the Captive Nations, among them Ukraine.

All these steps signify an understanding and support of the plight of the Captive Nations, and they have special meaning today, when the trend appears to be shifting in the direction of co-existence.

It is for this reason that the Executive Board of the Ukrainian National Women's League of America dispatched a letter to the above-named Congressmen, thanking them for their support. The Executive Board also appealed to all Regional Councils of the UNWLA, as well as to all its Branches to acknowledge the actions of Senator Dirksen and Congressmen Dulski and Flood. A lively response to matters of this type denotes interest in the problem at hand and assures a speedier consideration of its solution.

Although these interventions cannot yield immediate results, progress is definitely being made. From a recent report by UCCA President L. E. Dobriansky we learn that the Senate Judicial Committee is now collecting material and is interviewing experts on the non-Russian peo-

ples of the Soviet Union. The plight of the non-Russian minorities in the USSR is beginning to receive closer attention.

It is a matter of record that 16 U. S. Congressmen supported Congressman Flood's resolution on the Captive Nations Committee, while on the basis of Congressman Dulski's resolution it has been suggested that the Shevchenko Monument in the Nation's Capital may become a veritable bridge between the United States and the Captive Nations.

The Ukrainian press recently brought us news of a new resolution sponsored by Senator Dodd. The resolution urges prompt action by the Senate to ratify the U.N. Genocide Convention and three other U.N. Conventions dealing with slavery, forced labor, and the rights of women. Senator Dodd said that "our entire moral position, and our claim to leadership in the fight for freedom and justice and human decency, is prejudiced by our failure to ratify" these conventions. Senator Dodd's statement was made before the Conference of the Ad Hoc Committee on the Human Rights and Genocide Convention which convened in Washington.

It is imperative that we recognize the importance of this resolution, and in the form of letters, express our gratitude for the understanding which Senator Dodd has accorded it. Of special importance for us women, is the Convention on Women's Rights. Although the question of women's rights together with the problems of genocide and slave labor have previously been very unpopular subjects for discussion, they are finally coming into the open and deserve the utmost consideration.

It is therefore our duty to give

these matters careful attention. By writing to the Senators and Congressmen directly involved with the various resolutions, and also by writing to our state Congressmen let us show our interest in these measures which hold great value for the enslaved peoples of Ukraine and all Captive Nations.

A DOUBLE JUBILEE

Two leading women of the Ukrainian National Women's League were honored recently by the League in recognition of their long-time service in the organization.

Mrs. Natalia Mochnacka, b. 1888, while still residing in Ukraine, joined a women's association in 1904. Since, then, she has been active in Ukrainian organized life, and especially in the women's movement. For the past few years she has served as president of Branch 13 of the UNWLA in Chester, Pa. Having lost three sons (one died in Siberia), she lives with her married daughter.

Mrs. Mychalina Chaikowska, b. 1890, first began civic work in 1905. A gifted singer, she appeared with many choral and dramatic groups. She was also active in charitable and educational work. Up until recently, Mrs. Chaikowska has been President of UNWLA Branch 20. Mother of four, she lost two sons and now lives in Philadelphia, where she has two married daughters, grandchildren, and great grandchildren.

Spring again and once more hopes
In the sad heart germinate
Once more I am lulled by dreams,
Visions of a happier fate.

Lesya Ukrainka

UNWLA New York Regional Council Annual Meeting

On January 24, 1965 the New York Regional Council of the UNWLA held its annual meeting and elections in the meeting room of Branch 64 at the Ukrainian National Home.

Representatives from thirteen Branches of the metropolitan area attended, with two outside the area unrepresented. A total of forty delegates were present.

Mrs. Stefania Pushkar, UNWLA Vice-president, who represented the Headquarters, and Mrs. Jaroslawa Zarycky presided, with Mrs. Barbara Bachynsky as secretary. The main topic discussed was the Convention and 40th Anniversary of the UNWLA to be held this year during the Thanksgiving weekend in New York.

Mrs. Pushkar outlined some of the achievements of the UNWLA, such as the publication of OUR LIFE Magazine; erection of the Lesya Ukrainka monument in Cleveland; purchase of the UNWLA building in Philadelphia; assistance to aged women, publication of Lesya Ukrainka works, formation of children's nurseries in Branches, bringing Ukrainian widowed women with children to America with UNWLA affidavits, and so forth.

The main theme of the forthcoming Convention will be aimed at the youth — "To foster and preserve the origin of our heritage."

It was reported that several successful events were held by the N. Y. Regional Council during 1964 — the "Embroidery Ball," the Study Days, the Graduation Ball, the Educational Seminar, the 20th anniversary of OUR LIFE, and cooperation in the World's Fair Reception. The donations to the Shevchenko Memorial Fund and participation in the statue unveiling in Washington, D. C. were gratifying. It was happily noted that two new Branches were organized in New

York during 1964, one in lower Manhattan, the other in the Bronx. From the reports of the officers, committee Chairladies and delegates, a clear outline was gained of the work of the N. Y. Regional Council within the organization and in its relations with the Ukrainian and American public in its area.

The following were elected to office in the UNWLA N. Y. Regional Council: President, Natalia Chaplenko; Vice-Pres., Oksana Rak; Secretary, Barbara Bachynsky; Treasurer, Halia Hoshowsky; Committee Chairladies: Organization, Irene Padoch; Public Relations, Mary Dushnyck; Cultural, Olga Soneycky; Program, Katria Kolanikowsky; Education, Lidia Kotlarчук; Welfare, O. Rak; Hospitality, Maria Rzepecky; Press (Ukr.), Helen Prociuk, (Eng.) Sophia Kotyk; Auditors, Maria Demydchuk, Alexandra Riznyk and Anna Kizyma, with Maria Holloway and Dokia Lysko, alternates.

Members-at-large: Maria Sawycky, Maria Marusewych, Janet Bencal, Anna Swenson, Maria Hanka, J. Zarycky, Anna Oparyk, R. Jachynsky, Natalia Klapischak, Lily Bochonko, Myroslawa Czubyaty and Olympia Rohowsky.

The meeting was concluded by Mrs. Chaplenko with a prayer.

Sophia P. Kotyk
Press Chairlady

72 UNWLA BRANCH REPORT

On Tuesday, March 16, 1965, Branch 72 held its monthly meeting.

The new officers and chairladies are busily working, striving to make this year as active as last year. Some of the projects that are being planned so far are:

Egg painting demonstration and exhibit of folk art and cos-

tumes at the Better Living Center at the World's Fair on April 23.

Annual charity ball at the Holiday Inn, 440 W. 57th St., New York City, on May 1.

Display of Ukrainian arts and crafts and egg coloring by Br. 72 members on June 6, which is "Ukrainian Day" at the New York State Pavilion at the World's Fair.

As in the past, at our June meeting we will have an End-of-the Season party, which we combine with a Membership Drive. All the meetings are held at the Ukrainian Institute, 2 E. 79th St., New York, on the third Tuesday of the month.

After a brief but fruitful meeting, which was preceded by a literary discussion, we took the first step in our Leadership Workshop Series. This was a Taras Shevchenko Celebration in which William Shust, actor, recited Shevchenko's poetry in Ukrainian and his own English translations. Mr. Shust is a very talented artist and his interpretations were most refreshing and moving. We hope he will join us again, soon. A letter to Cong. T. Dulski was signed by members and guests, including several from other branches. A few Canadians were also present. On display was an exhibit of Shevchenko books, magazines, etc.

We will keep the public informed about our Leadership Series.

The new officers and committee chairladies are: President, Mae Demey; Vice Pres., Anna Kosciw; Record. Sec'y, Sophie Kotyk, Corr. Sec'y, Rosalie Polche; Treas., Ann Bezkorowajny; Ass't Treas., Marie Ricket.

Hon. Pres. and Cultural Chairlady, Mary Dushnyck; Membership, Olga Liteplo; Educational Lily Bochonka; Press, Theodora Pifko; Program, Mary Lesawyer and Co-Chairlady, Stella Dusz; Welfare, Ann Hayda; Hospitality, Kay Lucyshyn; Cheer, Ann Redosh; Ways and Means, Mary Tollock; Librarian, Nettie Sawicki; Auditors, Olga Zurawel and Mary Fisanick.

Our Young Talent 1964

I was born in New York City, and completed my high school education in Detroit, Mich. At the time of graduation I had strong hopes of studying medicine, but, as funds were not available for such an extended course of study, I entered the College of Nursing at Wayne University. In 1945 I received a grant from the Federal Government to continue my nursing studies under a special nursing program. In October of 1948 I was graduated from Providence Hospital School of Nursing in the top 10 per cent of my class. My specialization was surgery, and in the course of my nursing career I have acted as private surgical nurse to many eminent surgeons in heart, eye, and bone surgery.

My interest in Ukrainian life I inherited from my parents — my American-born mother and my father, a proud Bukovynetz. Ukrainian folk dancing was always one of my main interests, and I completed a course of basic studies under the direction of Prof. Theofil Olshansky. Over the years I did much research on local dances from the various parts of Ukraine, and catalogued this information for further reference. A number of folk rituals became choreographical themes, as for example, — wedding customs became the source for "Vinkoplettenia" and "Chareevna Kvitka" was based on the rituals of the Night of Ivan Kupal.

A singular honor of which I am exceedingly proud was the invitation extended to me by the Cecchetti Seminar, an annual examination seminar for professional ballet masters, to teach Ukrainian folk dance technique. This was the first time a non-professional had been invited to teach the Cecchetti Seminar. Two years later I was invited to teach a second 9-day Seminar. I later learned that the Examining Board had watched the Ukrainian Folk Dance Ensemble of Detroit which I teach and direct,

for several years before the invitation was extended.

I am also greatly interested in Ukrainian folk costumes. My interest in this field was sparked by Mrs. Iryna Kozachenko, whose kindness and encouragement greatly aided my research. For one particular project I catalogued and filmed on 35 mm. slides 20 Ukrainian regional costumes and presented them, with a text, to the Folklore Archives of Wayne University. Dr. Thelma James, Dean of the Folklore Department said that, to her knowledge, Wayne is the only University in the U.S. to have such a set of slides for teaching purposes. A second project, concerned the standardization of stage costuming for our dancers. We experimented with lightweight materials to achieve the lightness which is necessary for stage costuming, and yet retain the classic outline of the Ukrainian costume.

"Pysanky" are still another of my interests. Gloria Surmach-Mills of New York was especially helpful in explaining to me the color techniques, patterns, and the regional designs of these beautiful Ukrainian Easter eggs. My collection of "pysanky" numbers well over 200 and they represent almost every region of Ukraine. Over the past 15 years I have presented countless lectures and demonstrations of this classic art.

A few years ago I was named by the Governor of Michigan to the Governor's Cultural Commission. This was to be a Pilot Committee for the cataloguing of the folklore of the people of the United States. It is hoped that in time a Folklore Archives of the United States may be established through this Study Commission.

For the past two years I have been studying to play the bandura under the direction of Mr. Petro Kytasty of the Shevchenko Bandura Ensemble and Chorus.

In addition to these interests

Joanna Draginda

I am active in a number of Ukrainian-American organizations, among these, the Ukrainian Youth League of North America, in which I have served for many years as National Publicity Director and National Cultural Director. At the League's 21st Anniversary Convention I received the title of "Miss Ukraine." I represented the local Ukrainian community at the International Institute of Metropolitan Detroit for 12 years, and have prepared numerous exhibits there and at the Detroit Historical Museum. I am a member of UNWLA Branch 58, and for one term served as its president. Last year I served as the Cultural Director for the Detroit Regional Council of the UNWLA.

I am very proud and happy to have been named "Young Talent of the Year" by OUR LIFE magazine, and I sincerely hope to be able to continue my work for the benefit of the Ukrainian-American community. J. Draginda

IN LIEU OF FLOWERS

In memoriam of Anna Haras, mother of our member Mrs. Mary L. Krafton, who passed away Feb. 19, 1965, \$5.00 for the Press Fund of OUR LIFE.

Branch 37 UNWLA
Detroit, Mich.

Day Centers for Children

We are very happy over our new success. We now have 12 Day Centers for the care of our children in the following Branches: Amsterdam, N. Y., Baltimore, Md., Cleveland, Ohio, Chicago, Ill. (two), New Haven, Conn., Philadelphia, Pa., Rochester, N. Y., Utica, N. Y., Washington, D. C., Wilmington, Del., Detroit, Mich.

Children of pre-school age meet once or twice a week in a large room, which has been prepared for the Center's use, and the teacher leads her young charges in their activities. She very often reads them a fairy tale, and the youngsters practice drawing and clay modeling. The teacher also carefully supervises the children in their games and teaches them new games and songs. Thus the children spend three or four exciting hours, meeting new friends and learning many new and interesting things. Throughout the whole time, the children converse in the Ukrainian language, sing

Ukrainian songs, and recite Ukrainian poems. A healthy and nourishing luncheon, prepared by the Branch members, is served to the children at the mid-day break.

Our Branches are conducting such Centers for the past several years. The job has been unusually successful and rewarding. The children participate in group occupations, thus meeting and working with new friends, and acquire more poise and self-assurance with little appearances before the rest of the group. The children become more proficient in the Ukrainian language, and even those from mixed families, acquire a larger and more varied Ukrainian vocabulary.

Our fondest wish is to have such Day Centers at other Branches of the UNWLA, where our children may have the opportunity to work and interact with youngsters of their own age, and profit by the bounty of the Ukrainian culture — its language, its prayers, and its songs.

BOOK REVIEW

Katerina Antonovich: **The Ukrainian Costume.** Winnipeg, 1964. Practical Instructions, Illustrations, Cross-Stitch Designs. Costumes of the Cossacks Epoch. Published by the "Woman's World," journal of the Ukrainian Women's Organizations of Canada. Price \$1.50.

This second edition is revised and enlarged by the author. Besides description of national costumes worn by Ukrainian women and girls it includes children's costumes, men's costumes as well as attire from the Cossack era, with a detailed description of each individual item.

The book contains many detailed illustrations of the various articles of dress. There are also three color-plates showing Ukrainian cross-stitch designs.

The last section of the book deals briefly with the historical development of Ukrainian culture from the ancient Kievan

epoch up to the 20th century Ukrainian National Republic.

A PERMANENT EXHIBIT

On the invitation of the Ukrainian Institute of America the Executive Board of the UNWLA will open a permanent exhibit of Ukrainian folk art in the Institute at 2 79th St., New York City. Hand-woven rugs, embroideries, ceramics, inlaid wood carvings, and folk costumes will be displayed.

This year marks the 40th anniversary of the Ukrainian National Women's League of America. Under preparation is a special Convention Book, which will contain the histories of the various UNWLA Branches. The Book will easily enable UNWLA members to find the particular Branches in which their mothers worked, and in many instances helped to organize.

UNWLA BRANCH 52 PRESIDENT

Mrs. Amelia Bochey, nee Sywuliak, was born in Philadelphia. Mrs. Bochey's mother, Mrs. Anna Sywuliak is a long-time member of the Executive Board of the Ukrainian National Women's League of America, and is an Honorary President of the Philadelphia Regional Council of the UNWLA. It is, therefore, not surprising that the young girl developed an interest in community and civic affairs at an early age.

In 1940 Miss Amelia Sywuliak completed high school and began work in an office. For a long period of time she was employed by Providence Trust Company. In 1944 she married Mr. Joseph Bochey. The couple were blessed with seven children: Mary Anne, Michael, Ellen, Barbara, Joseph, Philip, and Patricia. Although she had her hands full with such a large family, Mrs. Bochey always found time to work actively in the Branch, which she had joined in 1944. She occupied various posts in UNWLA Branch 52 and was a long-time secretary of the Branch.

In 1964 Mrs. Bochey was elected President of the Branch, which had been formed with the help of Mrs. Bochey's mother, Mrs. A. Sywuliak, and her older sister, Mrs. Helen Strait. The conscientious execution of her duties as President has earned Mrs. Bochey the love and respect of all the members of Branch 52.

LETTER TO THE EDITOR

Mother Belonged to UNWLA

Could you bring back some articles that you have written in 1940? The younger girls would learn what we did in those years because some of the younger ones think it is a new organization. And I keep saying — I remember when my mother belonged to the Ukrainian National Women's League when I was a young girl.

Efrosine Bojczuk
Stratford, Conn.

На сторожі здоров'я

Д-р Галина Подюк-Клюфас

Стерильність у жінок

„Немає стерильної жінки, є тільки стерильне подружжя“ — казав мій професор гінеколог. Такий моральний підхід до тієї теми повинні мати всі, без огляду на те, хто в подружжі є причиною стерильності, чоловік чи жінка.

Як читачки вже знають, стерильність — це нездібність запліднити або в жінки, зайти в тягу.

Статистика вказує, що 10% подруж є неплодними. З того приблизно в 1/3 випадків причиною неплодності є чоловік, найчастіше внаслідок перебутих венеричних недуг.

В жінки є два роди стерильності. Стерильність абсолютна, коли є доказаним, що в неї вагітність неможлива і стерильність релятивна (infertility), коли вагітність можлива, але існують причини, що її утруднюють, або викликають поронення. Якщо жінка ніколи не могла завагітніти, то цю стерильність називаємо первісною (primary). Є жінки, що мали одну чи дві тяжі і більше не мають — це стерильність другоградна (secondary).

Причин неплодності є багато. Я хочу вчислити тільки найважливіші.

Це є впершу чергу аномалії жіночих органів. Наприклад недорозвинення, цімковита відсутність або ненормальна будова яйників, проводів (тубів), матиці чи вагіни. Різні інфекції у вище згаданих органах порушують у них нормальну секрецію, творять зрости і перешкоджають нормальному транспортові сперми і нормальному транспортові й осідкові в матиці вже заплідненого яєчка.

На цьому місці слід згадати, що запліднення яєчка спермою відбувається в оваріальному кінці туби (від сторони яйника), а не в вагіні чи в матиці. І коли туби внаслідок інфекції, запалення, чи інших причин, стають непрохід-

ними, запліднення неможливе. Так само утруднюється осідок яєчка в матиці, коли її слизна оболонка не є нормальною внаслідок браку відповідних гормонів, хірургічних операцій, поронення, інфекцій чи інших хворіб. Так звана ендометріоза і тумори не є причиною стерильності, але утруднюють запліднення і нормальну вагітність.

Гормональною причиною стерильності є ненормальна функція яйників, гіпофізи (pituitary gland), адренальних залоз або щитової залози (thyroid gland). Ненормальна функція яйників часто проявляється в ненормальній менструації і ненормальному розвитку матичної оболонки. Хоч є жінки, що менструують майже нормально, але їх яєчка не є дозрілі. Ненормальна функція інших згаданих залоз звичайно проявляється в задержанні менструації (amenorrhoea).

Психічне наставлення жінки, яке багато лікарів вважає за надзвичайно важке, є ще однією причиною спізненого запліднення або й стерильності. Йому присвячується більше уваги після виключення всіх інших причин, що роблять тягу неможливою або утруднюють її.

Як знайти ці причини?

Перш усього до лікаря мусить прийти чоловік і жінка. Часто вже в розмові з ними або під час звичайних оглядин можна догадуватись, що може бути причиною їх неплодності.

Продовжуючи шукати за причиною, треба спершу розглянути чоловічий фактор. Дослідити сперму, чи її є досить і чи вона є нормальна. Після цього жінка може переходити т. зв. „тести“ Це є — uterotubal insufflation — коли повільно втискається газ і слідується за тиском і за тим, чи туби є відчинені. Далше — ute-

rosalpingogram — коли встрікується речовину і оглядається зроблену рентгенівську знимку, на якій видно, чи речовина переходить через туби.

Далше — оглядається під мікроскопом кусник вирізаної матичної оболонки (endometrium), чи вона нормальна, чи нормально розвивається. Досліджується слизь із матичної шийки і вагіни чи вона нормальна і чи сперма може в ній жити.

Температуру (т. зв. базальна температура) мірить жінка сама щодня уранці. В нормальному випадку температура підноситься в 14-тий день після менструації (числиться від першого дня менструації). Тоді наступає овуляція — дозріле яєчко сходить із яйника в тубу. Це найкращий час на запліднення.

Всіх тестів не переходиться, якщо одне з перших викаже абсолютну стерильність.

Щодо лікування неплодності, то годі про це тут розписуватись. Це повинно обговорити подружжя зі своїм лікарем. При кінці хочу додати, що журитися стерильністю повинно подружжя шойно після двох літ нормального, але неплодного подружнього життя.

Господарський порадник

Ще про чорнильні плями

Дорога Тітко Марійко!

У лютому числі Н. Ж. Ви пишете про чищення таких плям із одежі, але не подаєте чистильних засобів. Тому я хочу вчислити кілька, що можуть допомогти.

Ось які рідини можуть нам послужити. Чистильний алкоголь (rubbing alcohol), окиснена вода (peroxide) і вода, що відчищує нігті від ляку (finger nail cuticle remover).

Найсильніший засіб — хлорок — стосуємо на кінці, коли вже ніщо інше не помагає. Щоб не пошкодити кольорові тканини, пробуємо пляму витирати ваткою. Це значить — витирати легкими мазками без сильного натиску.

Одного разу мені вдалося відчистити чорнильну пляму несподіваним способом. Мабуть, чорнило було особли-

Користаймо з досвіду

Ольга Фацієвич

У ДЕНЬ МАТЕРІ

Входимо в час радісних родинних гостей. У День Матері вся сім'я збирається докруги неї і проводить час на милій гостині. День Ґрадуації стає радісним переживанням з молодшим членом родини в осередку. Всіх треба відповідно пригостити. Подаємо стравописи на ці родинні гостини. Перший іде в цьому, а другий в черговому числі. Мило мені поділитися з читачками своїм довголітнім досвідом.

Стравоспис:

Юшка з кваску (щавлева)

Начинювані яйця

Волова печеня

Молода картопля

Салатка зі свіжих огірків

Оріхова бабка з підливою з вина

Юшка з кваску

Потрібно:

в'язка кваску ($\frac{1}{2}$ ф)
1 ф крихкої волової кості
1 морква
1 петрушка
1 цибуля
 $\frac{1}{4}$ л. квасної сметани
1 ложка масла
1 ложка борошна (муки)
сіль до смаку

Заварити 2 л. води з кістками, додаючи геродину і сіль. Нехай вариться $1\frac{1}{2}$ год. на легкому вогні.

Окремо зробити засмажку з ложки масла і ложки муки. На готову не-зарум'янену засмажку

вого складу. бо ніякі вище згадані засоби не помагали. Тоді я з пересердя вхопила пушку з „Еджексом“, що знаходиться в кожній кухні для чищення зливу. І, о диво! Коли я посипала пляму порошком і намочила в теплій воді, пляма відразу пустила.

Правда, не могу поручати цього засобу в усіх випадках, бо не є виключене, що „Еджекс“ діє також на тканину. Але нераз у трудній ситуації й він може допомогти. **Охоча**

виложити виполосканий посічений квасок. Підсмажити разом і дати до процідженого смаку. Як закипить — додати сметану, розтерту з мукою. Нехай ще раз закипить. Подавати з начинюваними яйцями.

Начинювані яйця

Потрібно:

6 яєць
сіль
перець
зрізуванець (тримбулька)

Яйця зварити твердо, обібрати з лушпинки і перекроїти на половину, вибираючи жовтки.

Окремо розтерти в мисці жовтки, додаючи до смаку соли, перцю і дрібно січеного зрізуванцю. Відтак цю масу вложити до порожніх ямочок у яйцях.

Волова печеня

Потрібно:

3—4 ф волового м'яса
3 зубчики часнику
1 велика цибуля

М'ясо добре потовкти, насолити і вложити до ринки на гарячий товщ (2-3 ложки масла), додаючи покрайну цибулю і теж покрайний часник та дати ще $\frac{1}{2}$ склянки води. Пекти 3 год. на 300° , підливаючи водою, щоб м'ясо було весь час у підливі.

Добре пекти день перед гостинною, бо зимне можна гарно порізати.

Картоплю подавати з маслом та зеленою петрушкою.

Салатка зі свіжих огірків

Потрібно:

3 великі свіжі огірки
 $\frac{1}{2}$ цибулі
перець
сіль
сік з одної цитрини
4 ложки квасної сметани

Обібрати огірки з лушпинки, покроїти на тоненькі платки, додаючи січеної цибулі, перцю, соли

і соку з цитрини до смаку. (Можна додати квасної сметани). Все вимішати в салатниці і подати

Оріхова бабка (будинь)

Потрібно:

5 унцій волоських орхів
шкірка з одної цитрини
трохи цукату
6 яєць
4 унції цукру ($\frac{1}{2}$ горнятка)
1 ложечка тертих сухариків
товщ і мука до форми

Втерти в мішалі 6 жовтків із цукром аж побіліють. Відтак додати змелені оріхи, ложку тертих сухариків, цитринову шкірку, цукату, а вкінці шум із білків і легко вимішати. Цю масу влити до вимашеної і висипаної борошном форми. Варити в парі $\frac{3}{4}$ год., поставивши форму в посудину з киплячою водою. Подавати тепло, политу підливою з вина.

Форма на бабку (будинь) мусть бути щільно закрита, щоб не дісталася вода до неї (будиня).

Підлива з вина

Потрібно:

5 жовтків
4 унції цукру ($\frac{1}{2}$ горнятка)
 $\frac{1}{2}$ літра вина

Заварити вино, а окремо втерти жовтки з цукром, додаючи ложку муки. Добре вимішати, додаючи по трішки гарячого вина. Вкінці дати решту жовтків. Як закипить — відставити і ще гарячим полляти будинь.

У ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ

З нагоди 20-ліття нашого журналу вдалось мені приєднати дві передплатниці, яких адреси й належність Вам посилаю.

Олександра Воробкевич, Дітройт

ГОСПОДАРСЬКИЙ ПОРАДНИК

Гіркий мигдаль

Дуже прошу подати, як зветься по-англійськи гіркий мигдаль. Ви подали це в приписі на печиво, але не знаю, як це в крамниці описати. Ірина Н.

Гіркий мигдаль зветься по-англійськи bitter almond. Тільки його не дістанете в харчових крамницях, а в аптечних (drugstore).

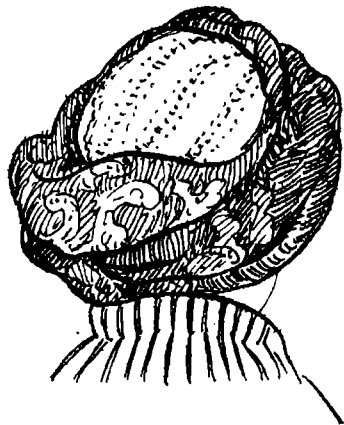
Український народний стрій

На Поділлі

Головний покрив. Дівчата носили дві коси спущені або укладали їх вінцем докруги голови. Для прикраси

тилиці і пов'язуючи кінці з-переду в гудз. Ця хустка обводила голову немов турбан. Улітку й до роботи цей покрив голови вистачав. Зимом молодниця пов'язувалась ще одною чорною

пацьорків. Нижче приходили „жоралі“, гарно розміщені кількома разками. Поверх намиста на окремій тасьмі висів чорний дерев'яний хрестик.

Головний покрив жінки з Поділля
З альбому О. Кульчицької
Woman's head gear in Podolia.

прибирали голову „биндами“. Це значить ще заки уложили косу, об'язували голову двома або трьома стрічками. Нераз це завершували ще герданом. Поверх того приходили коси. До роботи зав'язували перкалеву квітчасту хустку, зимою пов'язувались чорними вовняними хустками. До церкви ходили простоволосі.

Молодниця збирала волосся на тім'ї й охоплювала його „кибалкою“, себто дерев'яним обручком, що був обв'язаний полотном. Тоді ділила волосся проділом і обвивала ним кибалку. Поверх цього натягала білий очіпок із сітки, що стягався ззаду на шнурочок. Тепер складала шалюнову квітчасту хустку у вузьку смугу й об'язувала нею кибалку, перехрещуючи її на по-

НАШЕ ЖИТТЯ — КВІТЕНЬ, 1965

Жіноча безрукавка (корсет)
Girl's sleeveless jacket in Podolia.

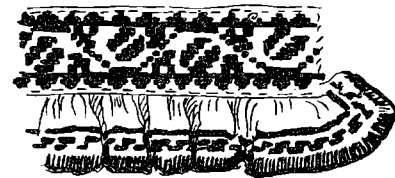
вовняною хусткою зверху. З-під неї видно було долішній край квітчастої хустки, ззаду хустка зав'язувалась на потилиці.

Намисто. Високо під ший носили „перла“, себто кілька разків скляних

Попередниця. Ця частина вбрання була з білого лотна або перкалю. Звичайно робили її з двох ширин, а перкалеву сильно морщили. Вишивали вузькою смугою в два ряди. Попередниця була на долоню коротша від спідниці.

Корсет це безрукавка, що її жінка вдягала поверх сорочки. Улітку робили її з білого полотна або вибілки, а зимою вовняні. Корсет був на підшивці і прилягав до стану. З-переду застібувався на 4 гудзики, з них два горішні все були розстібнуті, щоб видно було намисто і хрест. Корсет сягав трохи нижче стану.

Взуття. Давніше жінки вживали чобіт, а потім високі, шнуровані, черевки.

Викінчення рукава
З альбому О. Кульчицької
Cuff of woman's shirt in Podolia.

ЛІТНІ КОЛЬОРИ

Перегляд кожного сезону вже зарисовується. Хоч у формі вбрання великих змін немає, проте в матеріалах, прикрасах, дрібничках багато нового. Передусім враження кольорів. Літня сільветка 1965 р. дуже жива. Переливи красок у ній — від ніжно пастельних до міцно соковитих.

Починаємо з капелюшків. Ми вже привикли до квітників на жіночих головах, але те, що побачимо цього сезону, то перейде всі сподівання. Зацвітуть лелії й туліпани, засиніє бузок і дзвіночки. Прямо не буде капелюшка без квітчастої прикраси!

Те саме з сукнями. У пошукуванні за взористими матеріалами творці моди накиннулися на східні зразки. „Лука“ — це індійське слово на справжнє, оригінальне — тепер буде примінене до елегантних тоадает. Розкішні пави, екзотичні квіти, майстерні везерунки будуть прикрашувати жіночу сільвету 1965 р.

До цього долучаються ще й панчішки. Такі у смужки чи зори вже нам добре відомі. Але „кольоровий сезон“ вимагає і від них якогось оживлення. Отже заповідають уже панчохи „у райдугу“ або „у квітку“.

А що тоді з черевичками? І вони заграли різними кольорами шкіри. Тепер навіть нелегко достосувати їх до Вашого „лука“ Але добрий смак дозволить Вам знайти відповідний відтінок для Ваших ніг.

Зірка

Порадник нар. мистецтва

ЩЕ В СПРАВІ ПОРАДНІ НАР. МИСТЕЦТВА

Читаючи про поради народного мистецтва, що допомогли б нам зберегти чистоту стилю, я пригадала собі ті численні делегації, що в часі Дня Незалежності відвідували мейора міста. Звичайно в склад делегації включають одну-дві дівчини в народному вбранні. Як вони нераз жакливо зібрані! До румунської вишиваної блюзки вдягають гаптовану відкриту корсетку й білий фартушок із тороками. Сорочка криво визирає з-під спіднички чи плахти. Намисто звисає, як хоче, а стрічки всі спущені до переду.

От де придалась би порада знавця! Адже ті делегації звичайно фотографують і ті світлини вміщують наші часописи, де вони своїм прикладом

знов ширять „баламутство“. І таке легковажне трактування нашого строю приносить у висліді більшу шкоду, ніж користь.

Тут треба би почати рішучу протидію. Коли в якійсь місцевості буде встановлена порада чи знавець нар. мистецтва, то вони повинні звернути увагу місцевого Відділу УККА на те, що з нагоди наших офіційних виступів повинні фігурувати в делегаціях тільки стилеві народні строї. Незабаром будемо готуватись до акції Тижня Поневолених Націй. Чи й тоді залишимо підбір народнього строю випадковій?

Іванна Яремко
референтка нар. мистецтва
33 Відділу СУА

Ваша правда, що поради нар. мистецтва повинні охопити своїм впливом також і офіційні делегації та включені там народні строї. Звісно, всього зараз не зробиш. Найважливіше, щоб громадянство, а в першу чергу Відділи СУА, освідомили собі вагу цієї справи. А тоді легше буде провести відповідну освідомну роботу. Тому плянуємо провести в Відділах покази правильного строю, щоб публіка побачила його перевагу. — Ред.

Городничий порадник

Компостова купа

Якщо можливе, пришліть, будь ласка, вказівки агронома, як зробити компостову купу з листя й курячого гною?

Читачка з Ст. Кетринс

Всі відпадки з города, як трава, листя, відцвілі квіти, бадилля билин, деревний попіл, гній курей, кріликів чи голубів, скинені на купу шириною 4 до 5 фітів, у тінистому місці города, під впливом витворюваного тепла, розкладаються. Для кращого розкладу й усунення неприємного запаху додаємо на купу 10 фітів довжини — 10 ф паленого вапна. Висота купи не повинна переступати чотирьох фітів, довжина залежно від кількості відпадків, що ними розпоряджаємо. Купа повинна легко звужуватись до верху, але сам верх повинен бути рівним, щоб затримував дощову воду. У травні прикриваємо купу на пів фіта городовою землею і висіваємо на верху трохи зернят гарбузів, що розроста-

ються, закривають цілу купу. До такої купи стягаються хробаки-дожджаники. Восени і зимою перекидуємо цю купу, щоб уможливити доступ повітря, що потрібне для розкладу. Що частіше перекидуємо, то скоріш перегниває компост. По двох-трьох роках компост є готовий, а пересіяний через рафу, дає незаступний погній.

Однак треба пам'ятати, щоб не кидати на компостову купу хворих рослин, насіння бур'янів, що довго задержують силу кільчення, предметів, що не розкладаються, як скло, каміння, бляшанки, відпадки камінного вугілля, кусні дерева тощо.

Коли хочемо прискорити дозрівання компосту, додаємо улітку порізаної та сферментованої у бочці кропиви. Такою рідиною поливаємо що кілька тижнів компостову купу і її перекидуємо. Не сміє пересхнути. По чотирьох місяцях восени вже матимемо готовий компост.

Роман Коцик

ЛОЖЕЧКИ У ЗЛИВІ

Коли складаємо брудну посуду до зливу, трапляється часто, що ложечки попадають в отвір. Це не є тільки втратою в нашому столовому сріблі, але й забиває нам злив або нищить сікач (діспозал), що там вбудований.

Дбайлива господиня складає срібло в злив окремо від порцелянової посуду або горшків. Найкраще послужить нам плянгилова миска з дірками, як її вживаємо на рештки городини. Під кінець обіду вже лушпини в ній немає, отже туди можна скидати забруджене срібло.

Тітка Марійка

УСМІХНІТЬСЯ

Коли впавав перший сніг, мати взяла свого півторарічного сінка до великого вікна у спальні, щоб йому це показати. Довкруги було все прикрите білим пухом. Дитина на радощах усміхнулася, плеснула в долоні і сказала до матері:

— Милинля!

*

Мати з хлопчиком робить закупа у великому магазині. Поруч них спинився лисий чоловік, розглядаючи товар.

— Ой, мамусю, — сказав хлопчик доволі голосно. — У того чоловіка зовсім немає волосся на голові!

Мати зниквіла й заспокоює дитину, щоб замовкла.

— О, він не знає того?

MALVINA LESHOCK IN PHILADELPHIA

We recently had the pleasure to hear a piano recital in the Academy of St. Basil the Great, presented by an unusually accomplished artist, Malvina Leshock.

A Philadelphian, Miss Leshock is active in musical and academic circles, and is fast achieving recognition for her admirable musicianship and the sensitivity of her interpretations.

Malvina Leshock was born in Shamokin, Pa., situated in the colorful Pocono Mts. Her grandfather, who came to the U. S. from Ukraine in the early part of this century, was one of the pioneer-founders of the local Ukrainian Catholic parish.

The talented young pianist had an exceptional training. She studied in Boston, at Barnard College and Columbia University in New York City, and at the University of Pennsylvania in Philadelphia. She studied formally with Isidore Philipp, former director of the Paris Conservatoire, and each summer joined the Master's Class of Pierre Monteux as soloist and in chamber works. She gave performances of the works of the Brazilian composer Villa Lobos, who personally coached her in the interpretation of his compositions.

A concert presented in Carnegie Hall in 1960 brought Miss Leshock the acclaim of the press.

UNWLA Highlights

The XIV Convention of UNWLA will be held in New York's Statler Hotel on November 26-28, 1965. Registration of delegates will begin on November 25. A Board Meeting will be held on the same day.

* * *

A special Session for American-born UNWLA Branch members will be held on November 27, 1965. One lecture is planned for the Session, which will deal mostly with the problems of UNWLA Branch members who were born in this country.

* * *

All proposed amendments to the UNWLA Constitution and suggestions to the Convention must be sent in to the President of the local Regional Councils not later than May 31. The Council Presidents will present the suggestions before the Executive Board of UNWLA at a meeting scheduled to be held at the beginning of June in Philadelphia.

A tour of Europe followed in 1963, and in 1964 Malvina Leshock took part in a Music Festival in Spain. In addition, Miss Leshock won numerous appearances with symphony orchestras in Philadelphia, Chicago, and New York.

The talented pianist is interested in Ukrainian music, and for her New York debut included three works by Ukrainian composers into her program. She wishes to become better acquainted with contemporary Ukrainian music, and in the near future she hopes to present a special program of this type of music.

We may be justifiably proud of this talented young pianist, who has won such wide acclaim and recognition for her talent from both American and European music critics.

UKRAINIAN DOCTOR WINS MEDICAL PROFESSORSHIP

Dr. Ludmila Pochynok, a Ukrainian physician residing in Caracas, Venezuela, recently won out over a number of applicants for the position of Professor of histology and embryology at the local university.

Born in Kuban, in the eastern region of Ukraine, she emigrated with her parents to

Prague, Czechoslovakia, where she completed her medical studies. Having settled with her family in Venezuela, she had to undergo an intensive study of the Spanish language in order to qualify for a medical diploma in that country. Her husband, a noted engineer, died in 1954.

Dr. Pochynok is the mother of two daughters — Luba, who is now completing studies of architecture, and Dana, who has just completed high school.

A TALENTED SINGER

Eugenia Mosgova, a Ukrainian-born singer who appeared in concerts in Lviv and the capital cities of Europe in the 1930's and 1940's, resides at the present time in Denver, Colorado, where she frequently appears before women's clubs. Gifted with an unusually fine voice, she appeared as a soloist with the Belgrad Opera Company in Yugoslavia.

Miss Mosgova's most recent appearance was in the role of Odarka in the Ukrainian folk opera "Zaporozhetz Za Dunayem," which was presented in Chicago.

Firewood alone will not start a fire.

Chinese proverb

НАШИМ МАЛЯТАМ

Олена Цегельська

ВЕЛИКДЕНЬ

Ніхто не сподівався, що якраз перед святами прийде лист від дідуня з запрошенням перевести Великдень у них, на фермі. А таки запрошення прийшло: „Дорогі діти — так писали дідуньо — ждемо Вас у Великодню суботу. Будемо святкувати всі разом, як колись там, дома на Україні“.

Татко мусів цього листа щераз і щераз перечитувати дітям, поки вони засвоїли собі цю радісну вістку. У великій нетерплячці, нарешті, діждались тієї суботи. З радістю і сміхом ціла сім'я завантажилась у авто та виїхала з міста. А там, за містом, яка краса, яка свіжа зелень! Це ж весна! Діти спостерігали з вікон авта квітучі луги, діброви, сади. Їхали то темними борами, то мостами понад ріки.

Було вже пізно з-полудня, коли авто в'їхало на подвір'я дідусевої садиби. Гучно привітались і зайшли до просторої вітальні. А там уже великий, застелений білою скатертю стіл, заставлений пасками, м'ясивом, прикрашений писанками, барвінком, квітами. На цей вид маленька Реня сплеснула ручками.

— О, який гарний Великдень! Реня голодна — хоче покуштувати цього Великодня! — та й потягнула за скатерть до себе. Старшенький Степанко спинив сестричку:

— О ні, Реню, ще не можна! Аж буде це все посвячене. Ну, а Великдень аж завтра.

Коли незабаром приїхав священник, ціла сім'я окружила стіл, а по посвяченні цих дарів, всі разом заспівали: „Христос Воскрес!“ А це було так гарно, вродисто, як ще ніколи. Потім діти побігли оглядати господарство. Дівчатка, Муся, Аня і маленька Реня разом із мамою пішли у пташиний двір. А там яка радість,

скільки дробу! Тут і маленькі, жовтенькі, мов золоті кульочки, цип'ятка. Там, перевалюючись з боку на бік біжать у потічок малі качатка. А індик, на вид гостей, надувся і сердито булькоче, гльогає, сварить, наче каже: — А ви чого тут заважаєте? А дівчатка на радісах то тулять до себе золоті кульочки цип'яток, то над потоком любуються качатками. Аж нараз чути пересторогу бабуні: — Стережіться, діти, гусак! А він суне до них, розпустивши крила, витягнув шию і сичить: — Тсс, тсс! Мовляв, не рухайте гусяток! Аж коли його бабуня тріпнула прутиком по крилах, відступив.

А що робив тим часом Степанко? О, він, разом з дідунем і татком пішов до стайні, до коней. Аж тут хлопчикові рай! За загородкою стоїть мале лошатко. Та яке чудове, брунатної масті з білою зіркою на чолі! Воно витягає лискучу шию до Степанка і торкає його в плечі, теплою оксамитною моркочкою. А Степанко: кось, кось! — кличе і подає йому на долоні грудочку цукру. До пізної вечора діти бігали по дворі, самі вже не знаючи чим більше любитись, чи малими котятками, чи кучерявими, білими ягнятками. Вкінці щасливі, утомлені полягали спати.

А на другий день Великдень. Із самого ранку всі святочно зібрались, щоб поїхати до церкви на Богослуження. Бо так годиться, це ж велике рокове свято! Ви, певне, думаете: — От, усі сіли до авта, та й поїхали. Ні, о, ні! До авта сіли лише бабуня, батьки і мала Реня. А решта? — спитаєте. От, тепер сталась несподіванка. Дідуньо вивели зі стайні коня Каштана і запрягли до невеликого воза — брички. — Сідайте собі, мої малі панночки, у бричку ззаду! Примостились Муся, й Аня. Ну, а на передньому сидінні,

на козлі, засіли дідуньо зі Степанком. — На, держи поводи! — так дідуньо. — Поганяй Степанку! А самі з боку ледь-ледь помагають. О, як засявав хлопчик, як зрадів! У нього в руках поводи! Він сам поганяє, керує конем, Каштаном! Рушили з місця. І кінь узяв ходу. Але яку? Біжить рясю, немов пливе у воздуху. А їм лише вітер об вуха свистить. А кінь, краса! То підкидає голову в гору, гордує, то вушками стриже. А лискуча шия дугою, а грива в'ється на вітрі, а хвіст до землі, а закреше копитками об камінь, іскри посипляться. І зафоркає: фрр-фрр! То Степанко поводи стягне і заговорить, а Каштан вушками застриже. Ах, яка ж це радість так їхати, так з вітром переганятись!

— Дідуню! — скрикує хлопчик — так їхати, це краще як автом, краще як літаком!

Дідуньо притакують:

— Так, це ж ми колись там, дома, так на нашій славній Україні, їздили до церкви, на Великдень...

ВЕСНА

Ой ти, весно, гарна пані,
Як же любим ми тебе!
В тебе личко полум'яне,
Сонце, небо голубе.
Ти і щедра, і багата,
Скільки дарів нам даєш!
Повно квітів, пишні шати
Запахних лісів несеш.
Ти приходиш й оживає,
Все пробуджується з сну.
Діти всі тебе стрічають,
Мов красуню чарівну.
Маниш ти собою в поле,
До річок, озер, гаїв.
По науці, після школи
Скрізь дітей — мов бджіл рої.
Ой ти, весно, гарна пані,
Як же любим ми тебе.
В тебе личко полум'яне,
Сонце, небо голубе!

Петро Кізко

Киця-писанчарка

Хоч вже потепліло та надворі так гарно, але киця Пустунка сьогодні нудиться. Її маленька господиня, дівчинка Марічка, не грається з нею, як звичайно. Коли прибігла зі школи, то не звертаючи уваги на ласкаве вітання Пустунки, пішла до мами до кухні, та щось почала лагодити в своїй кімнатці. Маленька киця тинялася з кутка в куток, та потихеньки слідкувала за роботою своєї господині. А було на що подивитись! Марічка принесла до своєї кімнатки полумисок повний біленьких яечок, якісь дивні патички, шіточкі та кілька горняток, наповнених чимсь, але не молочком чи сметанкою, які так любила Пустунка. Вона, як тільки Марічка вийшла з кімнати, все це обнюхала, навіть лапкою поторкала.

Та ось Марічка повернулася до кімнати й почала працювати. Вона мішала рідину в горнятках, писала щось на яечках цими дивними патичками. „Які дивні ці люди! Пишуть не тільки на папері, але і на яечках!“ — думала киця. — „І все я їм заважаю — то Марічка гнала мене від зошта, не давала писати, а тепер відганяє від яечок... — Але я спробую тепер...“ Пустунка терпляче сиділа в куточку та пильнувала тої хвилини, коли її господиня вийде з кімнати. А Марічка... то щось писала паличками, то клала яечка до горняток, то виймала... Це таке було цікаве!

Та ось мама покликала Марічку до вечері. „Тепер уже ніхто не прожене мене зі столу“ — подумала киця. Вона легенько стрибнула на стіл та почала урядувати. Заглянула до одного горнятка, вмочила лапку, понюхала, полизала — несмачне! Тоді до другого, до третього, а тоді дібралась до полумиска з ячками. Торк-торк! Легенько лапкою та і котить яечко по столі... Весело! А як торкне лапкою один — другий раз, то яечко з білого стає кольорове! Зовсім так, як у Марічки! Всі п'ять слідочків від Пустунчиної лапки, як зірочки на яечках. Покотить яечко киця, а тоді ловить, знову покотить, зно-

ву ловить... Дарма, що деякі вже зі столу покотилися та попадали на долівку. Ось тепер і долівка кольорова...

Киця так захопилася грою, що не чула, як Марічка вбігла до до кімнати.

— Мамо, мамо! — з розпукою закричала дівчинка. — Дивіться,

— Мамо, мамо! — з розпукою закричала дівчинка.

що наробило це погане кошени! Стільки шкоди! — Марічка почала збирати побиті яечка, витирати долівку, обмивати фарбу. Прийшла мама, сердилася та сміялася.

— Ото, Марічко, ніколи не залишай кімнату відкритою, як почала якусь роботу, а кицю виганяй, бо недалеко навіть від більшої шкоди. — Мама почала витирати стіл. Там лежали яечка, які „помалювала“ Пустунка. — Дивись, Марічко, ці, ми так і зоставимо. Це вже сама Пустунка писанчаркою стала! Вони виглядають від її лапок, як у квіточках.

І дійсно; всі п'ять маленьких пальчиків киціної лапки так до-

бре відтиснулися на яечках, що виглядали, як квіточки.

— Але тепер, Марічко, злови кицю та обмий їй лапки, бо вона нам помалює не тільки писанки, але і все, що в хаті є. Глянь! — Мама показала на сліди Пустунчиних лапок на долівці, на біленькій подушці на Марічиному ліжку. Так і скінчилася киціна пригода. Марічка мила її лапки, сушила та примовляла:

— Ти, наша писанчарочко! Але більше вже цього, прошу, не роби і по столах не ходи!

І Пустунка знов почувала себе щасливою, бо маленька господиня з нею, а не коло цих яечок. На Великодні Свята, що прийшли незабаром, Марічка всім показувала „писанки“, що зробила її „нова писанчарка“, так вона тепер іноді називала кицю.

КОТИКИ

— А я щось бачив на горбі,
Як з школи йшов до хати!
Що то, матусю, на вербі,
Білесеньке й пухнате?
Матуся шила край вікна
Івасеві сорочку.
Сказала весело вона:
— То „котики“, синочку!
Зима вже нам набридла так,
Холодна та сувора...
А „котики“ — то певний знак,
Що вже Великдень скоро!
Ходім же, синку, наберемо
Тих, що густі і білі,
Великий гарний оберемок —
Для Вербної Неділі.

Ганна Черинь

ШВАЧКА

Шию, шию, вишиваю,
Що пошю, то вдягаю.
Сукня довга до підлоги,
Аж заплуталися ноги.
Блузка завузенька,
З діркою кишенька.
Подивилася матуся —
І сміялась, і хвалила.
Почекай, я ще навчуся
Добре шити, мамцю мила!

Ганна Черинь

Приналежність до жіночої організації — це доказ громадської зрілості кожної жінки.

Наші плани

Дуже гарний приклад організованої дії дали недавно тому жінки-підприємці Філадельфії. Всі підприємці, членки СУА, оплатили радіоавдицію Округної Ради СУА в честь Жінки-Героїні, що відбулась на радіопередачі ім. В. Блавацького дня 27. березня 1965. Який гарний приклад громадської готовності і зрозуміння!

43 Відділ СУА у Філадельфії щороку організує в себе курс **роблення капелюхів**. Його провадить фахова сила, яка впродовж кількох вечорів дає вказівки й поради. Учасниці встигають виконати один-два капелюшки за курс, а то й більше.

20 Відділ СУА у Філадельфії впровадив у себе звичай ділитись **господарськими інформаціями**. Це значить — на початку ширших сходин членки зголошують такі відомості і при відповідній точці порядку дня вони інформують — про якусь цікаву новинку домашнього господарства або якусь відомість, що може бути корисна всім членкам.

Поміж нашими Відділами шириться щораз більше **продаж уживаних речей**. Це діється в різних формах — 57 Відділ у Ютиці виставляє їх раз чи двічі в рік у крамниці, а 24 Відділ в Елизабеті і 44 Відділ у Філадельфії продають їх на Базарах. Це дуже добра форма використання одягових залишків для цілей Відділу.

В часі святочних приготувань, чи весняних закупів, пам'ятаємо всі про те, щоб **закупи полагоджувати у своїх крамницях!** Добре поставлені купецькі станиці й підприємства зміцнюють нашу громаду!

Марія Величко

Господарська реф. Гол. Управи

Вітаємо!

Округа Рочестеру прислала список новоприєднаних членок заздалегідь. Який гарний доказ упорядкованості! Дарма, що Відділи Округи розкинені на просторі більше 100 миль. А все ж вони є в тісному контакті й працюють над тим, щоб приєднати нових членок. Широ вітаємо їх у нашій організованій сім'ї!

В Окрузі Рочестеру приступили в останньому році такі членки:

47 ВІДДІЛ СУА, РОЧЕСТЕР:

Марія Вовк
Віра Гринишин
Стефанія Залігач
Євгенія Куціль
Ольга Люра
Ірина Михайлюк

49 ВІДДІЛ СУА, БОФАЛО:

Анна Конотопська
Текля Руда

Володимира Русинко
Олена Хомин
Анна Федорак

57 ВІДДІЛ СУА, ЮТИКА:

Філомена Драгош
Анна Кошикар

68 ВІДДІЛ СУА, СИРАКЮЗИ:

Галина Боцуль
Софія Миколаевич
Тетяна Шкільник

ЕКЗЕКУТИВА СУА

МОЯ ПОДЯКА

Оцею дорогою почуваюсь до милого, обов'язку зложити ширю подяку Управі й усім членкам 1 Відділу СУА в Нью Йорку за милу несподіванку, яку зробили мені з нагоди 20-ліття мого головства у Відділі. При ювілею обдаровано мене дуже гарним і цінним подарунком, що буде мені пригадувати ту мило пережиту несподіванку. Моєю сердечною подякою хочу висловити признання як членам Управи, так і всім членкам Відділу за те, що вони власне причинилися до мого 20-ліття у провіді, а саме своїм довір'ям до моєї скромної особи та згідливою співпрацею між собою і жертвенністю на різні потреби. Тому я тут заявляю, що без вище згаданих прикмет наших членок я не могла б бути так довго у провіді 1 Відділу СУА.

Рівнож складаю сердечну подяку Гол. Управі СУА під проводом голови п-ні Олени Лотоцької за надіслану мені письменною гратуляцію, а Управі СФУЖО за вміщення моєї світлини з накресленням моєї громадської праці з нагоди того ювілею у Вістях СФУЖО. Неменш милу несподіванку зробила мені редакція „Українки у Світі“, бюлетеню СФУЖО, вміщуючи гратуляції від Управи й Контр. Комісії.

Моя ширя подяка всім тим моїм приятелям, що прочитавши допис про ювілей у „Свободі“ і в „Нашому Житті“ привітали мене усно й писемно, в тім

Організація Бувших Українських Воєнків під проводом д-ра І. Козака. Щоб моя подяка не була пустою, складаю з цієї нагоди скромну пожертву на Вид. Фонд СУА 15 дол., а на Орг. Фонд СФУЖО 10 дол. Ще раз усім щире Спасибі! Катря Пелешок

ПОДЯКА

Оцим складаємо сердечну подяку 23 Відділові СУА у Дітроїті за прощальну вечірку, що її влаштував із нагоди нашого виїзду на постійний побут до Санта Барбара, Каліфорнія, дня 16. лютого 1965.

Дякуємо п-ні Палер, голові Відділу, і п-ні Ясіньській, які вручили мені гарну українську вазу, що буде для нас дорогою пам'яткою. П-ні Ясіньській особливо дякую за гарно поданий мій життєпис. Рівнож дякуємо всім гостям, що прийшли нас попрощати, а головню п-ні Левкут, голові 14 Відділу Укр. Зол. Хреста, і всім кумам, і сусідам, що попрощали нас гарними промовами. Дякуємо всім сестрам Союзнякам, що напрацювались коло прийняття та п-ні Ясіньській, що ним зайнялась. П-ві Кізелові дякую за щирі побажання. Дай Вам, Боже, здоров'я і сто літ прожити. Анна і Теодор Медвідь

ЧИ ВИ ПРИЄДНАЛИ В ЦЬОМУ РОЦІ

О Д Н У ПЕРЕДПЛАТНИЦЮ?

НАШЕ ЖИТТЯ — КВІТЕНЬ, 1965

Суспільна опіка

В наших Округах

СУСПІЛЬНА ОПІКА В УКРАЇНІ

Суспільна взаємодопомога (не суспільна опіка в сучасному розумінні) існувала в Україні від давних давен. Перші писані відомості про неї знаходимо в грецьких джерелах, які описують напади кочовиків на наших осілих предків антів, подивляючи зорганізовану допомогу жертвам тих нападів, та опіку суспільства сиротами по поляглих і їхнім майном, аж до повноліття тих сиріт. Ця первісна зорганізована допомога суспільства розвивалася рівнобіжно з розвитком суспільної думки і прибирала ширші й досконаліші форми в добі княжої державности, особливо після того, як християнство стало в Україні державною релігією. Наші літописці згадують про зорганізовану опіку сусідніх осель над дітьми мешканців містечка Ладижина на Поділлі, що їх вирізали монголи в часі одного із своїх нападів. В літописах згадується про те, що князь Володимир Великий улаштував обіди для бідних та притулки для сиріт. Із зміцненням церковної організації ті функції перебрали парохіяльні громади, а особливо монастирі. Відомі своєю добродійною діяльністю були монастирі: Межигірський, Никольський, Мотронинський і ряд менших. У Печерському Патерикові описується докладно про акцію допомоги населенню Києва за часів Святополка II. Монахи роздавали безплатно сіль і позичали безпроцентово гроші потребуючим. При монастирях і парохіях виховувались у сиротинцях діти поляглих у боях і воєнні каліки діставали там поміч і пристановище. Про допомогу сиротам, калікам і збіднілому населенню України багато місця приділено в книгах „Життя Святих“. Створюється враження, що власне за милосердя і до-

бродчинність у почет святих увійшла княжна Юліана Вільшанська.

Після Люблицької Унії, в наслідок безнастанних воєн із Польщею, монастирі й парохії, крім попередніх видів допомоги, перебрали на себе лікування й піклування раненими і це було первочинном організаціі шпиталів. По конфіскації майна монастирів після Берестейської Унії ця поміч населенню припинилась. Але, крім монастирів, не можна не згадати світських особистостей, що допомагали населенню. Це князь Константин Острозький, княгиня Раїна Вишневецька, княжна Гальшка Слуцька, та інші шляхетні одиниці, вірні вірі своїй і народові. Відродження зорганізованої суспільної опіки настає в часі козацької державности. Тоді заіснували парохіяльні козацькі громади, обов'язком яких була опіка над сиротами й каліками. Їх праця була дуже важлива тому, що в наслідок ненастанних воєн народ терпів величезні втрати й опіка над сиротами була життєвою konieczністю збереження підрастаючих поколінь. Розумів це гетьман Богдан Хмельницький, що грамотами привертав майно монастирям, котрі вславились були добродійністю. Особливо активністю в добродійності визначались церковні братства, а між ними перед вели Братства Київське та Львівське. В добі після Андрусівського миру, коли монастирі знов мусіли припинити свою діяльність, Братства відгратили велику роллю в опіці й допомозі потребуючим.

Під московською окупацією, особливо ж по признанні зверхности московського патріярхату, розвиток суспільної опіки, як і інших українських інституцій, припинився. Навіть сиротинці при монастирях зліквідовано. Залишились вправді братства і сестри-

тва при церквах, але вони стали тільки виконавцями церковної обрядовости. Опіка над сиротами й іншими слабшими членами суспільства перейшла до держави, набрала урядової рутини й втратила людський підхід до справи. Українське панство й частинно духовенство починають переходити процес денационалізації, вони втрачають зв'язок із народом і почуття спільности з ним та відходять від його життєвих інтересів. Однак багато шляхетних одиниць з-поміж духовенства, шляхти й козацтва не здаються і знаходять можливість продовжувати добре діло служіння потребам уже поневоленого народу. Винахідливість духовенства дивує просто в умінні організувати суспільну допомогу в умовах гніту. Деякі монастирі, як наприклад Фролівський (де була свого часу ігуменею мати гетьмана Мазепи), організує школу для сиріт, де вчать грамоти, ремесла й мистецтва. Такі школи-сиротинці втримувались при середніх і високих школах (Київська Академія, Харківська Колегія) коштами і старанням українського козацтва й окремих панів-добродіїв.

Услід за тими проявами суспільної опіки, що її самотужки зорганізували провідні круги народу, поспішило й українське жіноцтво. Вже в 1872 році з ініціятиви Людмили Драгоманової зорганізовано в Харкові Притулок для дітей робітників. Приблизно в тому ж часі постало у Львові й Чернівцях Т-во Мироносиць, що приносило допомогу потребуючим у парохії. В 1901 р. постало з ініціятиви Клубу Русинок Т-во „Українська Захоронка“, а в 1904 р. Т-во Вакаційних Осель, що мали окрім виховної також допомогову ціль.

З вибухом I світової війни проявилась ще ширше ініціятива й енергія

жіноцтва в тому напрямку. В 1915 р. постали два товариства, що виконали велику допомогову роботу. Це були — Общество Помощи Беженцам у Києві і Товариство Допомоги Раненим і Полоненим Воякам у Відні. Та найкращий доказ своєї готовності дало українське жіноцтво по окупації Галичини поляками в 1919 р. Тоді то в Горожанських Комітетах по цілому краю воно допомагало тисячам в'язнів і ранених у найтрудніших умовах. Пізніше ця праця розгалузилась в окремі товариства. І так між обома світовими війнами постало Т-во Опіки над Інвалідами, Т-во „Брат — Братові“ та Т-во Опіки над Політ. В'язнями. Широку допомогову роботу провело українське жіноцтво в часі II. світової війни, спершу в Жіночій Службі Україні, а потім в Українських Допомогових Комітетах.

Оце в загальних зарисах накреслений перебіг суспільної опіки на рідних землях. Ця справа продовжується далі в наших поселеннях у вільному світі та це вже буде темою іншої статті. **Марія Савицька**

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Роля референтки сусп. опіки

Праця суспільної опіки в наших Відділах ведеться під двома аспектами — внутрішньої і зовнішньої допомоги. Кожна референтка сусп. опіки повинна запізнатись із засягом однієї й другої галузі. Щойно тоді вона зможе вибрати те, що в Відділі можна примітити або що в дану хвилину найбільше вказане.

Внутрішньою опікою називаємо дбання і пам'ять про наше власне членство. Кожен Відділ СУА — це одна велика родина, що разом переживає і радість і смуток. Тому дуже важним є, щоб референтка сусп. опіки слідувала за різними подіями в житті членок і зараз була там, де поміч може бути потрібна. Часом лиш добре, тепле слово співчуття дає людині силу перетривати горе, бо знає, що не є сама, а в колі своїх друзів. Маленький даруночок стає дорогоцінною пам'яткою, що нагадуватиме це милосердне серце.

Якже ж повинна виглядати ця праця у Відділах? На нашу думку, референтура сусп. опіки повинна складатись із бодай двох осіб, коли не більше. Відвідування хворих у шпиталях і вдо-

ма займає багато часу й уваги. Служби Божі за здоров'я хворих членок виявляють нашу турботу за них не лиш у матеріальному розумінні.

З нагоди Різдва чи Великодня можна обдарувати вдову з дітьми або потребує родину харчовим подарунком. Допомогати хворим членкам в їх домашній праці чи заопікуватись їх дітьми в потребі, а коли це за важко, то й других членок Відділу до помочі попросити.

Одним словом — референтка сусп. опіки має бути добрим надхненням у годинах нещастя і щирим дорадником у хвилинах зневіри. А вже в такому нещасливому випадку, як смерть у родині, там повинна подати моральну підтримку, а коли потрібно — й матеріальну допомогу. Участь у панахиді й похороні, допомога у підготові поминків, а нераз, коли немає ближчих членів родини, то й у проведенні похороноу.

Отже, як бачимо, референтка сусп. опіки мусить мати зрозуміння для людського нещастя й охоту людям помагати. Лиш тоді вона може бути помічною, інакше буде виконувати цю працю механічно, бо так „випадає“, а не тому, що це любов ближнього накажує.

А як виглядатиме зовнішня дія сусп. опіки у Відділі?

Вона проходить у двох напрямках: 1. Праця серед своєї громади, 2. Поміч за океан.

Праця для своєї громади в нас не є налагоджена, як слід. Тут потрібна дія цілої громади, а не лиш однієї організації. Тому в кожному місті повинна бути зорганізована станиця суспільної опіки з рамени громади, а з нею Союз Українок Америки діяв би у тісній співпраці. Кожний день приносить нові проблеми наших людей — хворих, старих, немічних. Усі вони ждуть нашого серця!

Зладити реєстр таких випадків, поділити місто на ділянки, зорганізувати Добровільну Жіночу Службу, що зайнялась би ними — ось перше завдання. Про те пише докладніше п-ні О. Маркар, що зорганізувала такий гурт у Дітройті. Референтка сусп. опіки Відділу може спільно зі своєю Управою чи й із референтками інших Відділів цю справу обміркувати та й почати кроки в тому напрямку.

Поміч за океан знайшла у нас зрозуміння і в цьому напрямку Відділи

виявили живе зацікавлення. Свого часу, коли почались шкільні патронати, около 25 Відділів їх перебрало й провадило довгі роки. Тепер частина Відділів далі підтримує школи українознавства в Німеччині й Бельгії і тим допомагає в збереженні дівчорі.

Допомога „бабусі“ стала популярною акцією. Старших самітніх жінок в Європі є щораз більше. Багато наших Відділів опікуються ними, деякі мають 2 або 3 на своєму обліку. Та все ж багато старших жінок ще чекає на свою чергу, щоб стати нашою „бабусею“. Референтка сусп. опіки повинна подбати, щоб кожен Відділ узяв одну „бабусю“ під свою опіку, посиляючи їй по 5 дол. місячно.

Великою допомогою є висилка вживаних речей. Неодній убогій родині ми могли б таким способом улегшити життя. Нашим кличем повинно бути — кожен Відділ бере одну родину під свою опіку! Вживаних речей можна легко призбирати, а 4 пачки на рік (одна на 3 місяці) підтримають тих, що потребують помочі.

Окрім тих уже впроваджених способів допомоги, треба шукати й нових шляхів. Відкривається ще одна ділянка праці, що нею могли б зайнятись референтки сусп. опіки. Це є — допомога молодим матерям. Часто чується, що молоді матері не можуть включитись в громадське життя, бо не мають на кого лишити своїх дітей. Із другого боку є багато старших жінок-пенсіонерок, що радо сповняли б роботу „доглядачок дітей“ і в цей спосіб дещо заробили б. Це є нова ділянка праці, що може дуже добре розвинути при відповідній організації.

Далі — референтки сусп. опіки повинні час від часу повести серед свого членства гутірки про модерні методи праці суспільної опіки і повчити членство, що серед достатніх умовин життя в цій країні кожен повинен відкладати щось „на чорну годину“, як рівнож мати шпитальне забезпечення, що в великій мірі допоможе вийти з нещастя, яке кожного може стрінути.

Як бачимо, поле до праці широке. Але треба до нього багато робітниць, а що найважливіше — зрозуміння людського горя, що його довкруги нас так багато та не все його завважимо.

Леонія Федак
Референтка сусп. опіки
Окр. Ради СУА

ДІТРОЙТ, МИШ.

Добровільна Жіноча
Служба

Резолюції XIII. Конвенції США дали одну головну напрямку для референтури суспільної опіки. Це було — скерування цієї опіки на місцеві потреби нашої спільноти. До того часу в більшості увага була звернена на допомогу за океан. А тут показалося, що кругом нас є потребуючі і щораз більше є таких, що їх треба підтримати. Виявилось теж, що виконання допомоги на місцях є значно трудніше, ніж висилання грошей чи одягових пачок за океан.

Як серед старої, так і нової еміграції є потребуючі люди. З часом їх ряди більшають, бо люди старіються, здоров'я надшерблюється. Великим клопотом є також розбиті родини та пов'язані з тим справи дітей. І з тієї ситуації вилонився „клич наглої допомоги“, що я вставила в план праці суспільної опіки на початку своєї каденції.

Що це означає? В разі несподіваного нещастя, хвороби чи старости ми повинні заопікуватись людиною нашої спільноти. Ми повинні дати їй ту увагу, те тепло, що його вона в тій ситуації потребує. А це можуть дати тільки свої люди, своя суспільна опіка.

Живемо в країні широко розбудованої суспільної опіки. В Америці є численні установи суспільної опіки й ними може бути охоплена кожна потребуюча одиниця. На те, щоб зорієнтуватись у тих можливостях, треба американську суспільну опіку добре пізнати. І з наших заходів — треба сподручити нашу опіку сердечної уваги з фондами, які дає американська суспільна допомога.

Розглянувшись у нашій громаді я зрозуміла, що ця опіка вже починає у нас здійснюватись. Вона ще діє непорядковано й багато дечого можна б краще налагодити, але початок уже є. Тепер лиш треба рук до праці й охоти — стати другом в пригоді.

І так я приступила до роботи. Найперше треба було порозумітись із чинниками, що виконують суспільну опіку або покликані до неї в нашій місцевості. Тому відбула я конференцію з Впр. о. Ігуменом, нашим парохом, з Управою Т-ва „Самопоміч“ та факхівцем сусп. опіки п-ні Марією Квітковською. І ми поділили завдання поміж себе. Т-во „Самопоміч“ має у сво-

ій домівці правну і медичну пораду, крізь яку переходить багато потребуючих людей. Парохії в нашій місцевості також мають перегляд тих, що потребують піддержки. П-ні Квітковська, директор Інтернаціон. Інституту, має повний перегляд американських установ сусп. опіки. А наше завдання — все це пов'язати з собою.

Що це значить? До нас належить — відвідувати хворих і потребуючих, зібрати інформації, в чому лежить пекуча потреба, а потім повідомити та спрямувати людину, куди треба. Це не так просто, як видається. Є нескладні випадки, де вистачить одних відвідин, але є й такі, коли треба кілька разів побувати у хворого, або походити з ним по установах та домогтись свого.

І так постала наша Добровільна Жіноча Служба. Це є гурт жінок, переважно членок США (але приймаємо також і не-членок) при Окружній Раді. Я очолюю цю Комісію, як референтка Окр. Ради. Одержавши адреси хворих, я розподіляю їх між членками, залежно від того, хто де живе, та яку послугу може зробити. Коли хтось працює, не може брати на себе відвідин у шпиталі, а коли хтось не володіє англійською мовою, то для нього інтервенції неможливі. Натомість може відвідати когось увечері, полагодити закупи чи зварити трохи їжі. А знов ті, що розпоряджають часом, чи володіють англ. мовою, можуть щось іншого полагодити. При цьому наша допомога виконується дискретно, щоб не зробити прикраси даній людині. Мушу сказати, що пані справді перейнялися цією „службою“. Не було випадку, щоб членки ДЖС не відчували глибоко нещасного положення потребуючого. При тому не йдеться про матеріальну поміч, хоч і це траплялося, але про велику увагу, підтримку й зрозуміння для потребуючої людини. Нераз між потребуючими а членками ДЖС служби зв'язалося сердечне відношення і вони даліше виконують дрібні послуги, як відвезення до лікаря чи до міста ітд.

Може когось буде цікавити, які випадки нам трапляються. Відвідування старших осіб і хворих — це найчастіше. Але є й більше складні справи. Наприклад, дбаємо про двох хлопців (14 і 16 років), що залишилися без батьків і є тепер під опікою родини. Або — родина в нещасті, де мати захворіла на рака, а вдома є 4-ро дітей. Їм треба негайної допомоги і це стараємось по змозі виконати.

Думаю, що Добровільна Жін. Служба може постати в кожній місцевості. До співпраці треба запросити всіх жінок доброї волі, незалежно від того, чи вони є членками США чи ні. По якомусь часі, коли втягнуться в працю і почують вдволення з неї, напевне вступлять у наші ряди.

Добровільна Жіноча Служба не відбуває сходин чи звітів. Свої спостереження з відвідин членки передають телефоном, так як і дістають доручення таким способом. Та це не значить, що не було б корисно зійтись й поділитись досвідом. Але покищо не робимо того, щоб не навантажувати наших працівниць ще одним обов'язком.

Про працю Добровільної Жін. Служби довідалися наші лікарі. Вони мають перегляд потребуючих пацієнтів і з тим звернулися до нас. Це збільшило стан. потребуючих у нас, а членок ДЖС служби не прибуло. Тому шукаємо даліше за людьми доброї волі, що хотіли б пожертвувати трохи свого часу для ближнього свого.

В останньому часі ми постановили впровадити перегляд-книгу нашої праці. Цей документ залишиться в Окр. Раді, як доказ того, що зроблено. А черговій референтці суспільної опіки послужить за вказівку, що в тій справі можна зробити.

Ольга Макара
референтка сусп. опіки
при Гол. Управі США

НЮАРК, Н. ДЖ.

Потребуючі родини

Воно може дивно виглядає, що на новому місці поселення наші люди потребують більше уваги й помочі, ніж потребували б її в рідному краю. Здавалося б, що Америка багата країна, з високим життєвим стандартом, отже вбогих і потребуючих людей не знає. Та потреби наших людей тут здебільшого не є матеріальної природи. Таку дає держава, зглядно її міські і стейтські установи суспільної опіки. Та дістати її не так просто й вимагає зусиль, що старим і хворим не під силу.

Щоб пізнати, як діє суспільна опіка в Америці, Окружна Рада в Ньюарку запросила урядничку установи сусп. опіки п-ні Миросою Пришляк-Чайківську на нараду референток сусп. опіки, що відбулась у червні 1963 р. На нараді були теж представники Т-ва „Самопоміч“, з яким Відділі співпрацюють. З обширно поданих вказівок

п-ні Чайківської довідалися ми, в який спосіб діє суспільна опіка в Америці та хто може з неї користатися.

У висліді тієї наради референтки сусп. опіки стали розглядатися, хто в їх місцевості та якої допомоги потребує. Виявилось, що є багато таких людей. У першу чергу ми звернули увагу на родини, бо тут заторкнена справа дітей. Показалось, що багатодітні родини є часто в потребі, а також родини, що їх стрінуло якесь нещастя — хвороба чи смерть.

І так у Ньюарку є одна родина (10 дітей), що дістає міську допомогу, але невиспачальну. Місцевий Відділ СУА збирає для неї одяг і взуття в доброму стані, перед святами обдаровує харчами. Трапився нещасливий випадок, коли батька й дівчинку потурбувало в автовій катастрофі. Батько помер, а дівчинку відвезено до шпиталю. Вдома залишилась мати з двома меншими дітьми. Дівчинка видужала й для родини виеднано міську допомогу. Але в критичному часі треба було піддержати родину морально й матеріально. Ще один випадок: померла мати й залишила четверо дітей, якими заопікувались дідусь і бабуся. Але про виеднання міської допомоги та її швидлеву підтримку подбав Відділ СУА. Про такі випадки звітують усі Відділи нашої округи. Референтка сусп. опіки організує негайну поміч, чи то у формі гроша чи якоїсь іншої послуги.

Від якогось часу 28 Відділ у Ньюарку впровадив ще одну акцію. Перед святами Різдва чи Великодня він просить власників крамниць, щоб вони дозволили на збірку харчів серед покупців. Кожен, купуючи святочні закупи радо пожертвує щось. Цими харчами Відділ обдаровує родини, що є під його опікою, а також кілька старших пенсіонерок, що мають старечу ренту. Допомоги з міста не можуть дістати, а їх пенсія дає їм дуже скупи прожиток.

Також великою допомогою для родин є висилка дитини на літню оселю. Одного року вдалось вислати аж троє дітей вище згаданої багатодітної родини. А так щороку Відділ у Ньюарку висилає одну дитину, а Відділ у Нью-Брансвіку робить те саме.

Про відвідини хворих не буду говорити, бо це є загально відоме й про те є мова в інших округах. Відділ у Ньюарку опікується спараліжованою членкою вже 6 літ.

На щастя, немає в нашій окрузі випадку розбиття родини. Але про те,

мабуть, писатимуть інші, бо це є, на жаль, тепер частим явищем. Опіка над дітьми є тоді великою проблемою.

Отаким був би перегляд нашої допомоги українській родині. Ця праця є щойно в початках і вимагає великого зусилля та зрозуміння.

Ольга Муссаковська
Референтка сусп. опіки
Окр. Ради СУА

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Дім для Старших

На конференції референток Суспільної Опіки Окружної Ради СУА Рочестерської округи, яка відбулася в Ютиці, Н. Й., у жовні 1964 р., заторкнено справу Дому для Старших та покладено натиск на зібрання вичерпних інформацій до Окружного З'їзду Рочестерської Окр. Ради СУА.

Підготовка звіту про хід організування такого Дому забрала немало часу й труду, однак висліди були позитивні.

1. Одержано точні інформації про хід організування, як рівнож ведення такого дому в Торонто, Канада.

2. Відвідано приватні приюти, чи пак Доми для Старших інших національних груп у Рочестері.

3. Відбуто цілий ряд конференцій з американськими чинниками, які служили дуже радо інформаціями, як рівнож наладно зв'язки з "Miss Elinor Doel, Senior Welfare Representative, Adult Institution", яка підлягає безпосередньо „Нью Йорк Стейт Департамент оф Сошел Велфар“. Від вище згаданої організації наша інституція була б залежна та нею контролювана.

Зібрані матеріали зреферовано на Окр. З'їзді, що відбувся в Сиракуз, Н. Й., дня 15. листопада 1964 р. Там же вибрано Комісію, в склад якої ввійшли: п-ні Анна Капітан, голова 47 Відділу СУА в Рочестері, п-ні П. Пастушин, голова 6 Відділу СУА в Рочестері, п-ні Марія Крамарчук, референтка зв'язків Окр. Ради, п-ні Софія Онуфрик, містоголова Окр. Ради і п-ні Марія Холевчук, орг. референтка Окр. Ради.

Названій Комісії доручено:

1. Попросити до співосновників другі організації на терені Рочестерської Округи.

2. Створити „Комітет Суспільної Опіки“ з членів усіх організацій, що ввійдуть у склад співосновників.

3. Зареєструвати урядово цей комі-

тет та затвердити статут „Українського Комітету Суспільної Опіки“.

4. Негайно приступити до підготовки: а) збірки фондів, б) підшукування місця осідку Дому для Старших, в) переведення реєстрації старших осіб, що рефлектували б на приміщення у цьому домі, г) підготовки персоналу для ведення захисту.

До Дому для Старших матимуть вступ усі українці, які віком і здоров'ям відповідатимуть вимогам „Нью Йорк Стейт Департамент оф Сошел Велфар“. Приют буде виключно під українським зарядом, але під наглядом і опікою Стейт Делт. оф Сошел Велфар.

Для фінансування Дому для Старших бралось до уваги: 1. збірки, датки, фундації; 2. вплати осіб, які будуть утримувані приютом, оскільки в них є якісь фінансові засоби; 3. допомога від Нью Йорк Стейт Департамент-у оф Сошел Велфар.

Дім для Старших має на увазі обслуговувати старших, самітних осіб із північної частини стейту Нью Йорк.

Схема Дому для Старших мусить відповідати вимогам Нью Йорк Стейт Департамент-у оф Сошел Велфар.

Завдання перед нами велике та може й декому песимістично наставленому здається воно ще дуже далеке до зреалізування. Нам потрібно тільки відповідного зрозуміння серед нашого ширшого загалу громадянства, щедрої руки та співпраці, бо, дивлячися на дальшу мету, напевно маємо можливість побачити себе в потребі такого Дому, чи пак місця у ньому.

Марія Крамарчук
референтка зв'язків
Окр. Ради

ПОЖЕРТВА

В пам'ять бл. п. Олени Левицької складають на Науковий Осередок у Сарселі 100 дол.

Марія і Микола Процик

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У вислові співчуття п-ні Ані Літинської з ч. 2 Н. Ж. зайшла прикра помилка. Повинно бути:

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Ізи з Літинських Билової складаю 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж. і пересилаю її синові д-рові Любомирові Билому й його дружині вираз щироого співчуття.

За недогляд перепрошуємо.

ДО ПРЕСОВИХ РЕФЕРЕНТОК СУА

Пригадуємо ще раз пресовим референткам та членам Управ Відділів СУА, що звідомлення й дописи повинні бути чітко написані на одній стороні паперу.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Окружний З'їзд

Дня 28. лютого 1965 з'їхались представниці Відділів у Домі СУА. Збори відкриває голова п-ні В. Цегельська о год. 10:30 молитвою. Слідував вибір президії, до якої увійшли п-ні Олена Лотоцька, голова і пп. Анна Суха й Олена Ющишин, як секретарки, пп. М. Чайковська і В. Цегельська, як члени.

Перебираючи провід З'їзду п-ні О. Лотоцька пригадала факт, що ми увійшли в 40-ий рік праці Союзу Українок Америки. Окружний З'їзд повинен усвідомити собі всі, пов'язані з тим моменти, а головню підготову до Конвенції, що відбудеться в листопаді ц. р.

Слідував вибір комісій. До Звітової Комісії, що мала устійнити кількість делегаток і переглянути звіти Відділів, увійшли — пп. Герасимович і Новаківська (20 Відд.) і Стельмах (59 Відд.). До Номінаційної Комісії, що була намічена давніше, а З'їзд її підтвердив, увійшли — п-ні Анна Богачевська, голова, а пп. Ніна Самокішин, Людмила Сердюк (11 Відд.), Лідія Одежинська (41 Відд.), Наталя Лопатинська (10 Відд.) члени.

Звіти Відділів. Їх зложили спеціальними звітними листками пп. А. Нуджін (2 Відд.), Н. Лопатинська (10 Відд.), Я. Кобрин (13 Відд.), М. Чайковська (20 Відд.), М. Горін (39 Відд.), Л. Одежинська (41 Відд.), М. Пашук (42 Відд.), О. Грабовенська (43 Відд.), Г. Бондаренко (44 Відд.), З. Терлецька (46 Відд.), М. Баб'як (48 Відд.), О. Гарванко (54 Відд.), В. Долинська (59 Відд.).

Звіти Управи. За цілий звітний час складала звіт голова п-ні Вероніка Цегельська. Окремо подала вона свою працю голови (контакт із Централєю і Відділами та з громадянством Філадельфії), а дальше перегляд праці Окр. Ради, впорядкований за ділянками.

Організаційна праця (референтка

п-ні Л. Федак) того звітного часу полягала у відвідуванні Відділів на їх річних зборах та імпрезах і підготові до створення одного або двох нових Відділів. Одначе того через первантаження імпрезами не вдалося здійснити.

Культ.-освітня й імпрезова ділянки (референтки пп. Н. Лужницька, Г. Бондаренко і Л. Сердюк) виказує цілий ряд імпрез, підготованих за почином Окр. Ради. Це були — відзначення 15-ліття СФУЖО спільно з Управою СФУЖО, получене із Святом О. Кобилянської (впорядниця — п-ні Ніна Лужницька), відсвяткування ювілею голови Централі п-ні Олени Лотоцької спільно з Екзекутивою СУА (Комітет очолювала п-ні Михайлина Чайковська), Зустріч Градуантів (Комітет очолювала п-ні Стефанія Бернадиш), відзначення 20-ліття Нашого Життя (Вечір провадила п-ні Ірина Пеленська) та участь у різних роковинах і ювілеях нашої громади.

У виховній ділянці (референтка п-ні А. Богачевська) відбулась Конференція Референток із доповіддю п-ні Анни Богачевської, виховної референтки Гол. Управи, Виховний Семінар спільно з Вих. Комісією СФУЖО (2 лекції). Окрім того вдалося об'єднати три молодечі організації Філадельфії для спільного виступу на Фестивалю Інтернаціонального Інституту.

У ділянці сусп. опіки (референтки пп. К. Пак і Л. Одежинська) відбулась Конференція Референток із доповіддю п-ні Лідії Одежинської, референтки Окр. Ради. Виконано ряд дрібних інтервенцій і відвідін.

У ділянці зв'язків (референтки пп. М. Пашук і В. Ценко) найбільше проявила себе Окр. Рада у зовнішніх зв'язках. До того дав нагоду Весняний Фестиваль Інтернац. Інституту, що був уже зреферований у нашому журналі. Це дало нагоду танцювальній групі ОДУМ-у виступити перед тим у телевізії і нав'язати там контакт, так що трохи пізніше запрошено туди до виступу хор „Прометей“ для ілюстрації життя перших українських поселенців у Пеннсилвенії. Контакт з Інтернац. Інститутом виявив дальші можливості виступів і зв'язків.

Іншими взаєминми Окр. Ради є

Стейтова Федерація Жіночих Клубів Філадельфії. Там удалося на одних місячних сходах провести українську програму з нагоди 150-річчя народин Т. Шевченка. Коротке слово про СУА виголосила п-ні Стефанія Вовчак, п-на Зірка Колінко відчитала коротку доповідь про Т. Шевченка, п-на Ждана Кравців відограла на фортепіані українські композиції, а п-ні В. Цегельська відспівала кілька пісень до слів Тараса Шевченка. В наслідок того контакту запрошено Окр. Раду повторити подібну програму в Жіночому Клубі при Темпл Університеті.

Це тільки головні виступи Окр. Ради за звітний рік. Менших зустрічей і заходів тут через брак місця не згадуємо.

У господарській ділянці вправно працювали референтки (пп. Іванна Гентош і Марія Процик) при влаштуванні буфетів і прийнять.

Контр. Комісія. Іменем її промовила голова п-ні Михайлина Чайковська, заявляючи, що книги Окр. Ради знайшла в повному порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії.

Дискусія. Заторкнуто в першу чергу організаційні справи. На думку дискутанток Відділи слід відвідувати, не чекаючи запрошення. Кожночасні відвідини членок зацікавлюють і працю оживляють.

Внесок на уділення абсолюторії збори одноголосно ухвалили.

Слідувала доповідь п-ні Осипи Грабовенської на організаційні теми. Доповідниця з'ясувала первні кожної організації, оперті на законах всесвіту — упорядкованості, доцільності, збірності. Це все підлягає вічним законам руху. В аспекті тих явищ жіноча організація має своє окреме призначення. Вона повинна дати жінкам змогу для повного вияву їх сил, щоб вони могли сповнити своє окреме завдання в громаді. Союз Українок Америки є власне тим середовищем. Тут кожна українська жінка може знайти прихильний собі гурт, примінення своїх здібностей і може набрати досвіду у громадській праці. Ми ввійшли в 40-ий рік праці організації. Давні Відділи, що побудували Союз Українок Америки, ще є з нами і з радістю відсвяткують цей ювілей. Але вони вже не можуть бути такими активними, як на початку. Отже завданням нових Відділів і молодшого жіноцтва — виявити свої сили і спромоги.

Нова Управа: п-ні Осипа Грабовенська, голова, п-ні Марія Євсєвська, містогорова, пп. Данилів і Кочерган, секретарки, п-ні Марія Баб'як, скарбник. Референтками стали — п-ні Ніна Самокішин організаційною, п-ні Людмила Сердюк культ.-освітньою, п-ні Анна Богачєвська виховною, п-ні Леонія Федак сусп. опіки, пп. Стефанія Вовчак, Марія Пашук і Стефанія Соневицька зв'язків, п-ні Стефанія Бернадити пресовою.

Контр. Комісія: п-ні Михайлина Чайковська, голова, пп. Ангела Банах, Мирослава Прокопович, члени.

Збори закрила предсідниця молитвою.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Річні збори 1 Відділу СУА

Дата: 12. грудня 1964.

Збори відкрила голова п-ні К. Пелешок молитвою.

Президія: п-ні Н. Хоманчук, голова, п-ні Н. Когут, секретарка.

Протокол із попередніх річних зборів відчитала п-ні М. Лозинська.

Звіти Управи зложили — п-ні Катерина Пелешок, голова, п-ні Осипа Куровицька, містогорова, п-ні Л. Гой кор. секретарка, п-ні С. Костюк, рек. секретарка, п-ні А. Кумфорт, касієрка та референтки — п-ні Л. Котлярчук культ.-освітня, п-ні Я. Сулжинська імпрезова, п-ні М. Лозинська пресова, п-ні К. Папуга господарська.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ придбав 7 нових членок. Відбував правильно щомісяця сходи. Брав активну участь у всіх починах Окр. Ради. Голова Відділу працювала в Об'єднаному Комітеті м. Нью Йорку, як містогорова та в інших місцевих і центр. організаціях.

б) Культ.-освітня й імпрезова: В лютому сходи були присвячені жінці-героїні з доповіддю п-ні Котлярчук, у березні влаштовано подружній ювілей членки О. Сливки, у травні Свято Матері з доповіддю п-ні Куровицької та участю дітей наших членок. Про всі ці імпрези подано докладно в піврічному звіті. У жовтні присвячено окремий вечір 20-літтю Нашого Життя з доповідями голови й імпр. референтки. На пресовий фонд зібрано 92 дол. У листопаді відмічено ювілей вимаршу УСС святочним вечором, а в грудні зроблено несподіванку для нашої голови п-ні Пелешок. Відсвятковано окремим вечором 20-ліття її громад-

ської праці у Відділі. При тій нагоді проведено збірку на інвалідів (58 дол.) і на видавництво УСС (23 дол.). Про обидва свята були окремі дописи в журналі. За минулий рік на пам'ятник Т. Шевченка зложили членки через Відділ 150 дол., а в загальному за цілий час кампанії 512 дол.

в) Сусп. опіка: На НТІШ в Сарселі вислано 10 дол. місячно, на сироти-нець СС. Василянок 10 дол. місячно, для „бабусі“ 5 дол. місячно. Окрім того вислано кілька одягових пачок. На Пластовий Дім Відділ зложив 100 дол.

г) Господарська Референтка із своїми помічницями дбайливо влаштувала прийняття та буфети при згаданих святах та зустрічах.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні М. Головей поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні К. Пелешок, голова, п-ні О. Куровицька, містогорова, п-ні С. Костюк, рек. секретарка, п-ні О. Гой, кор. секретарка, п-ні А. Кумфорт, скарбничка. Референтками стали — п-ні С. Рудик організаційною, п-ні Н. Хоманчук культ.-освітньою, п-ні Я. Сулжинська імпрезовою, п-ні С. Лешко сусп. опіки, п-ні М. Лозинська пресовою, п-ні К. Папуга господарською, а їй до помочі пп. О. Сливка й А. Баран.

Контр. Комісія: п-ні М. Головей, голова, пп. Л. Котлярчук, М. Савицька, М. Сирота, Н. Шкамбара, члени.

Збори закрила перевибрана голова, подякувавши за вибір і довір'я.

М. Л., прес. реф.

ЧЕСТЕР, ПА.

Річні збори 2 Відділу СУА

Дата: 14. лютого 1965.

Збори відкрила молитвою голова п-ні П. Пецюх.

Протокол і касовий звіт прочитала секретарка п-ні А. Нуждін.

Звіти Управи зложили членки Управи.

Діяльність Відділу

а) Організаційна: Відділ співпрацює з усіма організаціями, згуртованими при місцевій українській православній церкві.

б) Культ.-освітня: Відділ улаштує щороку власними силами Свято Жінки-Героїні. Окрім того бере активну участь в імпрезах, що їх давав місцевий Відділ УЖКА — Свято Героїв, Листопадове, Державности, Т. Шевченка.

Майже всі членки взяли участь у відслоненні пам'ятника Т. Шевченка у Вашингтоні.

в) Сусп. опіка: Референтки опікуються хворими, відвідуючи їх вдома і в шпиталі.

Контр. Комісія: пп. М. Вейлін і С. Єдинак подали перебіг контролю та ствердили, що все знаходиться в найкращому порядку. На внесок присутні висловили признання уступаючій Управі й одобрили її на 1965 р.

Нова Управа: п-ні П. Пецюх, голова, п-ні К. Благітка, містогорова, п-ні А. Нуджін, секретарка, п-ні А. Глів'як, заступниця, п-ні М. Сирота, касієрка, п-ні М. Марусні, заступниця. Референтками стали — п-ні А. Урбан сусп. опіки, М. Івахів культ.-освітньою й пресовою.

Контр. Комісія: пп. С. Єдинак і М. Вейлін.

Збори закрила молитвою п-ні Пецюх, дякуючи членкам за довір'я.

Референтка преси

ДІТРОЙТ, МИШ.

Двадцятиліття Нашого Життя

Дня 14. лютого 1965 р. на ширших сходах Відділу зачитано історію Нашого Життя, що її прислано з Централі СУА. Прибуло доволі велике число членок, які з зацікавленням вислухали доповіді. В дискусії членки виявили зацікавлення журналом і належно його оцінили. Присутні зложили 35 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Павлина Будзол
пресова референтка

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Загальні збори 10 Відділу СУА

Дня 14. березня 1965 р. відбулися загальні збори 10 Відділу СУА, що їх молитвою відкрила голова Відділу п-ні Наталя Лопатинська вітаючи голову Окр. Ради п-ні Осипу Грабовенську і виховну референтку Окр. Ради п-ні Анну Богачєвську.

Президія: п-ні Осипа Грабовенська, предсідниця, п-ні Анна Богачєвська, член, п-ні Ірина Петрівська, секретарка. За працю Відділу звітує голова:

Організаційна референтура: Відділ начисляє 69 членок, в останньому році прибуло 6 нових. Відбуває щомісяця засідання Управи й ширші сходи. Членство здисципліноване і радо співпрацює в усіх починах Відділу. Взаємини з Окр. Радою і другими Відділа-

ми СУА наладнані як слід і представниці Відділу беруть живу участь у всіх їхніх починах.

Культ.-освітня й імпрезова: На ширших сходах відчитувано доповіді з Централі та запрошувано доповідачів із темами, що цікавлять членство. Відділ улаштував дві дитячі забави та Андріївський Вечір, що став уже традиційною імпрезою цього Відділу. Рівнож співпрацює і допомагає в імпрезах парохії, як Свячене чи Просфора.

Виховна: Відділ не має можливостей вести Світлички, бо при парохіяльній школі існує передшкілля, та за те співпрацює з „Молодою Просвітою“ і допомагає вести виховну працю серед молоді, як рівнож спільно підготовляє усі їхні імпрези.

Суспільна опіка: Відділ має на своєму удержанні 3 „бабусі“, опікується своїм членством, як рівнож у час хвороби в одній родині заопікувався дітьми, висилаючи троє з них на свій кошт на оселю ім. Ольжича на 2-тижневий побут. З нагоди Різдвяних свят післяв харчі двом потребуючим родинам. Із нагоди 50-літнього ювілею Укр. Січ. Стрільців взяв на себе розпродаж ювілейних відзнак, здобувши суму 200 доларів для УСС.

Фінанси: На приходи склались членські вкладки, приходи з імпрез та коляда. Видано 763 дол., в касі залишилось 263 дол. Господарка Відділу є обдумана й ошадна.

Контр. Комісія перевірила всі книги Відділу, що є в якнайкращому порядку, висловлюючи признання і подяку для праці Управи та поставила внесок на уділення авсолюторії.

Дискусія: Заторкнено актуальні питання, а саме — співпрацю між Відділами у справі імпрезового матеріалу, бо відчувається великий його брак, як рівнож труднощі на місцях із влаштуванням імпрез, що їх через перевантаження в громаді немає де вмістити. Дискусія була жива і виявила велике прив'язання до СУА, як рівнож і сильну постанову продовжувати працю для дальшого її росту. Збори одногolosно уділили авсолюторію уступаючій управі.

Нова Управа: п-ні Н. Лопатинська, голова, п-ні І. Гентош, містоголова, пп. І. Петрівська і С. Курчаба, секретарки, п-ні Р. Матла, скарбник. Референтками стали: пп. Є. Костюк і А. Лихо організаційними, п-ні О. Рудакевич імпрезовою, п-ні Н. Лощенко сусп.

опіки, пп. Г. Гомзяк і Б. Макух господарськими.

Контрольна Комісія: пп. Олена Котович, О. Гайдучок і А. Федорків.

У заклочному слові п-ні Осипа Грабовенська заявила, що 10 Відділ належить до кращих клітин СУА, який має за собою велику працю і один із перших серед наших Відділів зорганізував жіночий хор, що його з великим успіхом через довгі роки вела п-ні Ірина Чумова. Закликала до єдності, до жертвенної праці спеціально в цьому конвенційному році, в якому відзначимо 40-ліття СУА. Згадала за ювілейну Конвенційну Книгу, в якій 10 Відділ повинен помістити свою історію і світлинку. На руки голови п-ні Лопатинської, що втішається великою пошаною серед свого членства, склала якнайкращі пораження на дальшу працю.

П-ні Анна Богачевська склала признання Відділові за його виховну працю, що вони її спільно провадять із „Молодою Просвітою“. Відмітила, що висилка трьох дітей на оселю є не лиш актом суспільної опіки, але й великим виховним засобом. Подала деякі вказівки до праці на будуче, та побажала якнайкращих успіхів. Перевибрана голова п-ні Н. Лопатинська подякувала за прихильність до її особи, за щире співпрацю членства і за його велику жертвенність, що така конечна сьогодні до осягнення якоїнебудь цілі. Молитвою закінчено збори, що були дуже впорядковані і переведені за півтори години часу. При чайочку і солодкім ще довго велася дружня розмова.

Учасниця

Щедрий Вечір 20 Відділу СУА

Ця Різдвяна зустріч уже має свою традицію. На Щедрий Вечір „бабці“ Чайковської (так зветься популярно голова 20 Відділу) радо сходяться. Цього року погода не допсала й через те не було стільки людей, що звичайно. Та й ще одне розчарування чекало всіх, коли почули, що люблена всім голова Відділу не могла прийти. Адже ж усі так чекають її привітання, що надає зустрічі милу атмосферу!

Але треба було з тим погодитись. Вечір відкрила містоголова п-ні Софія Герасимович, вітаючи присутніх. Попрехала о. пароха В. Головінського провести молитву й передала провід вечора у досвідчені руки п-ні Володимири Іценко. Щоб розпочати Вечір колядою, пані „товстмастер“ покликала

на сцену юнацьку групу ОДУМ-у, що відспівали низку колядок. Щойно тоді почалася вечеря, яку справно подавали членки Відділу. Поміж те пригадали поодинокі точки програми. Огляд звичайв Щедрого Вечора дала п-ні В. Ценко, присутніх привітала ширими бажаннями добра і щастя п-ні Олена Лотоцька, голова Централі. Представляючи гостей головного стола, пані „товстмастер“ згадала також про 25-ліття шлюбу артистів Оксани й Ярослава Пінот-Рудакевичів та передала їм щирі бажання всіх присутніх. Це був неначе вступ до точок програми з їх виступами. Ярослав Пінот-Рудакевич розвеселив усіх своєю гутіркою про святочні бажання, що їх так трудно тепер „вгадати“. Пісні Лізи Шашаровської-Чепіль при супроводі п-ні Ірини Чумової дали як своїм змістом, так і виконанням велику насолоду. Це були — Лесі Лисак „Осіння пісня“ та „Вальс“ і „Коліскова“ Ірини Чумової. Музику до них вона ж скомпонувала. Та найбільшою несподіванкою був скеч пера Оксани Рудакевич „Де згода в семействі“, що його талановито відіграло подружжя Рудакевичів разом із Лізою Шашаровською-Чепіль. Слідувала деклямація вірша „Під Різдво“ пера й виконання Оксани Рудакевич та гутірка про наші „національні прикмети“ Ярослава Пінот-Рудакевича. Так закінчилась програма й показала, як гарно співпрацюють наші артисти сцени з Управою Відділу. Публіка незмірно вдячна їм за влучний дотеп та охоту опромінити наші сірі будні.

Наприкінці забрав слово о. парох В. Головінський, що в своїй промові вказав на потребу зберігання нашої традиції. Окремим словом до молоді закінчила вечір містоголова п-ні Герасимович.

Щиро вдячні Управі й членкам Відділу гості пізно ввечорі розійшлися.

Присутня

ПИТТСБУРГ, ПА.

Річні збори 27 Відділу СУА

Збори відкрила голова п-ні Анна Юга молитвою, прохаючи присутніх однохвилинною мовчанкою шанувати членок, що відійшли у вічність

Президія зборів: п-ні Іванна Старошак, голова, п-ні Марія Купчак, секретарка.

Звіти Управи зложили: голова п-ні А. Юга, містоголова п-ні Дора Полатайко, секретарка п-ні Стефанія Голу-

Провід 27 Відділу СУА в Піттсбургу відвідав мейора міста з нагоди Дня Незалежності:

Від ліва: п-ні Анна Юга, голова, мейор міста, п-ні Розалія Ткачук, фін. секр. President of UNWLA Branch 27 in Pittsburgh, Pa., Mrs. Anna Yuha and financial secretary Mrs. Rose Tkachuk with Mayor Joseph Bar.

б'як, фін. секретарка п-ні Розалія Ткачук.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні Іванна Старощак ствердила, що книги знаходяться в порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Анна Юга, голова, п-ні Дора Полатайко, містоголова, п-ні Стефанія Голуб'як, рек. секретарка, п-ні Марія Купчак, заступниця, п-ні Розалія Ткачук, фін. секретарка, п-ні Марія Брода, касієрка, п-ні Горошко, заступниця. Пп. Катерина Заблоцька і Марія Яцишин, відвідувачки хворих.

Контр. Комісія: пп. Іванна Старощак і Софія Боднар.

Пляни праці: В березні намічено паходу в пам'ять жінок-героїнь. Ухвалено пожертву 25 дол. на фонд Кардинала Йосифа Сліпого.

Збори закінчено молитвою.

Анна Юга, голова
Стефанія Голуб'як, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Річні збори 28 Відділу СУА

Дата: 17. січня 1965.

Нова Управа: п-ні Софія Андрушків, голова, пп. Омелія Цяпка і Михайлина Мосора, містоголови, пп. Зеновія Воробець і Стефанія Карапінка, секретарки, пп. Катерина Кузьма і Олександра Назарук, скарбнички. Референту-

ри сбіяли — пп. Олександра Терлецька, Ольга Салук і Олександра Падковська організаційну, п-ні Ольга Салук культ.-освітню, пп. Ольга Хруцька, Ярослава Олесницька, Надія Бігун імпрезову, пп. Ольга Муссаковська, Ольга Гнатик, Надія Бігун і Софія Воробець сусп. опіки, п-ні Пелагія Кучкуда зв'язків, п-ні Оксана Тарнавська пресову, пп. Євгенія Кобильник і Августина Хома господарську. Опіку над інвентарем перейняла п-ні Анна Вислоцька. До прапорів вибрано пп. Євгенію Леськів і Любу Лалпичак.

Контр. Комісія: п-ні Анна Настюк, голова, пп. Анна Вислоцька і Іванна Калинич, члени.

Софія Андрушків, голова
Зеновія Воробець, секретарка

КОГОВЗ, Н. Й.

Річні збори 34 Відділу СУА

Дата: 27. січня 1965.

Збори відкрила молитвою п-ні Анна Гогоша.

Президія: п-ні Олена Бачинська, голова, п-ні Ярослава Ракоча, секр.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбув 8 ширших сходин, у тому двоє святочних та 2 засідання Управи.

в) Спільно зі Студ. Громадою Відділ організував виставку народнього мистецтва і книжки в бібліотеці Ренсе-

лірського Політехнічного Інституту в Трой, Н. Й.

б) Культ.-освітня й імпрезова: На сходах відчитано 5 доповідей. Влаштовано традиційну Просфору з участю місцевого громадянства. В гарній товариській атмосфері пройшли два прийняття з нагоди приїзду голови СУА п-ні Олени Лотоцької та золотого ювілею п-ва Недільських. Разом із Відділом УККА влаштовано пікнік.

Контр. Комісія ствердила, що книги ведені в порядку й поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори ухвалили.

Нова Управа: п-ні Кароліна Бездух, голова, п-ні Ксенія Кучер, містоголова, пп. Уляна Омецінська й Олена Бачинська, секретарки, п-ні Ярослава Ракоча скарбник, пп. Дарія Кендзерська та Христина Шандиба, сусп. опіки.

Контр. Комісія: пп. Надія Кас'янчук і Анна Гогоша.

Ярослава Ракоча, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Роковини Карпатської України в 41 Відділі СУА

Дня 6 грудня 1964 р. відбулась заходами 41 Відділу СУА дуже цінна імпреза. На запрошення Управи, громадський діяч і публіцист Карпатської України п. Микола Вайда присвятив її роковинам окрему доповідь. Враховуючи зацікавлення членок СУА, він навітлів у першу чергу працю зорганізованого жіноцтва Срібної Землі. У 1921 р. там постав Укр. Жіночий Союз в Ужгороді. Його очолила п-ні Ірина Волошин, дружина покійного о. Августина Волошина. Укр. Жін. Союз згуртував нечисленних свідомих жінок із кругів інтелігенції, що хотіли працювати для скріплення свідомости жіноцтва та харитативних завдань. Окремою увагою вони оточили найбільш беззахисний елемент, домашніх помічниць, що прибували до міста. У 1922 році прибули на Закарпаття Сестри Василіянки й оснували тут інтернат для дівчат. Це був великий крок вперед, бо дівтора й молодь стали виховуватись там у національному дусі. Та найбільший перелік у зрушенні жіноцтва стався в 1927 р., коли то засновано Жіночі Секції „Просвіти“. Тут згуртувався молодший елемент. До того „Просвіта“ була краєвою організацією, отже охоплювала більші і менші осередки. І коли в 1932 р. щорічний з'їзд учителів висловився за введенням у-

країнської мови в школах, то третю частину з'їзду становили вчительки, молоде національно вже свідоме покоління. А в 1934 р. в Ужгороді відбувся З'їзд Українського Жіноцтва, що зібрав уже великі маси селянок. А коли в 1938 р. заснувалась Карпатська Січ, то було самозрозуміле, що в ній створилась Жіноча Чота з молодих завязятих боевичок. Доповідач згадав також жіночі постаті, що проводили цим Відродженням. Це були, окрім згаданої вже Ірини Волошин, — Марійка Підгір'янка, що своїми віршами і сценками давала дітворі духову поживу. Її відома п'єска „У чужім пір'ї“ постала в тому часі й через місцеві умовини. Потім Н. Новаківська, що допомогла впровадити свідомий молодий елемент до ОУН. Дальше поетка Николая Божук, що своїм поетичним словом запалювала до дії. З-поміж учительок слід згадати відому пластову діячку мгр. Оксану Генгало, що мала вплив на молодь. Врешті треба згадати Стефанію Тисовську, що очолювала Жіночу Чоту Карпатської Січі. Але найбільші заслуги в жіночому рухові Карпатської України має Ірина Невидька. Ця дружина священника розпочала свою громадську діяльність у Пряшеві. Тут вона заініціювала видання часопису „Слово Народу“, що був призначений для українців Словащини. У 1930 році вона переїхала до Ужгороду, де виявила себе у Жіночій Секції „Просвіти“. Жіночий З'їзд 1934 р. був ділом її рук. Маючи дар промовця й талановите перо, вона вміла промовити до жіночих мас.

Отак проходило відродження українського жіноцтва на Закарпатті, йдучи нога в ногу, а подекуди й випереджуючи загальний хід подій (Жіночий З'їзд). Сліди цього шляху залишилися напевне в широким масах Срібної Землі, що після кількасотлітнього відокремлення врешті знайшлась, хоч під одним окупантом, проте разом із цим українським народом.

Доповідь викликала живе зацікавлення у слухачів, що їх, на жаль, було небагато. Виявилось, що таки мало знаємо про відродження Карпатської України, а ще менше про шлях його жіноцтва.

Присутня

Із діяльності 43 Відділу СУА

80-ліття Укр. Жіночого Руху. Усі великі події нашої спільноти 43 Відділ СУА відзначає святочними сходами. Тому і саме зрозуміле, що такій за-

гально-громадській події, як перший З'їзд українок у 1884 р. в Станиславо-ві, ми присвятили наші сходи в місяці лютому. Це ж бо цікаво й конечно знати історію перших днів, що вже зібрались на 80 повних років, тяжкої безперервної праці в невідрадних обставинах під чужими займанщинами, в яких українська жінка нераз мусіла здати іспит політичної і громадської зрілості. Здається ні один жіночий рух у світі не мав стільки перешкод на дорозі свого розвитку, як це було у нас, жінок бездержавного народу. Тому особливо всі досягнення наших піонерок у минулому є безцінним скарбом і гордістю, а що найважливіше — світлим дороговказом для теперішніх і майбутніх поколінь. І хоч багато з нас самі мають уже за собою понад 40 літ праці у нашому великому змагу, то з великим зацікавленням і пошаною до минулого, з перспективи літ і нового місця побуту, можуть сьогодні глянути на 80-ліття укр. жіночого руху, оцінюючи його всесторонньо.

По діловій частині наших сходів голова Відділу, відкриваючи це свято, дала аналіз жіночого питання у світовій площині, подаючи коротко історію його розвитку в інших народів, як рівнож звернула увагу на основні причини, що довели його до тих осягів, що ми їх маємо на сьогодні. На тлі такої аналізи стає краще зрозумілою історія українського жіночого руху, що є тісно пов'язаний із змаганням світового жіноцтва, як рівнож дає нам почуття рівності з іншими й гордості, що ми йдемо правильним шляхом. П-ні Анна Суха, містоголова 43 Відділу, відчитала доповідь, надіслану з Централі, про початки укр. жіночого руху, що датується з 1884 р., а який почався рівночасно на західних і східних землях України, при тісній співпраці свідомих жінок, що їх не змогли розділити ніякі кордони. Який же це світлий примір для нас! І хоч не всі зрозуміли піонерку Наталю Кобринську, бо заскоружість поглядів прислонювала, а то й убивала малий промінь, що мав дати жінці суспільне визволення, і хоч національна свідомість на той час „руських женщин“, була ще мала, а то й незрозуміла, то зерно що його посіяла Наталя Кобринська, дало прекрасні плоди, вкриваючи світ самостійними українськими жіночими організаціями. Сама ж Наталя Кобринська із жалем у серці мусіла відійти від організації, що вона її заожнила,

бо її на той час не зрозуміли. Вона бо переросла своє покоління, та зате ім'я її згадуємо з пошаною. Та ідеї Кобринської на сьогодні живі, бо 80 літ тому вона між іншим у своїй програмі поставила організацію садочків, розуміючи вартість виховного питання. І хоч історія повторяється, людські слабості не переводяться, та наука одна: малі речі минуться, забудуться, — лиш сильні постаті й великі ідеї творять епоху.

Присутні з великим зацікавленням вислухали реферату і в неодній душі зродилось порівняння з нашим часом із тими ж самими помилками.

Вірш Уляни Кравченко, присвячений Н. Кобринській, відчитала відомий мистець слова п-ні Ніна Лужницька і так здавалось, що дух Наталі витає між нами і закликає до єдності, до праці.

На закінчення цього вшанування молоденька й надійна піаністка п-на Богданна Райнер, дочка нашої членки, відіграла сонату Бетовена. Виступ її був насолодою для нас і врочисто закінчив це небуденне свято. Тому наші гості п-ніні Богданні належить сердечна подяка.

При товариській чайку поплили спомини про перший світовий з'їзд українок, що відбувся в Станиславо-ві 1934 року, у 50ліття українського жін. руху. Учасниці цього з'їзду пп. Ст. Соневидька, Мар'я Процик, Анна Юцишин у своїх цікавих споминах нагадали світлі минулі моменти, призабуті вже нами, а молодому поколінню зовнішнім невідомі.

Пп. Ст. Голіната, Ів. Субтельна, що працювали в Союзі Українок у Львові, згадали про перешкоди, що їх ставила польська поліція, відмовляючи дозволу на виїзд спеціального поїзду на цей великий з'їзд. У підйомі духа, сповнені гордістю, розходились ми домів і питали себе, чому загал укр. жіноцтва не включається в працю СУА, що продовжує світлу традицію ідей наших перших піонерок, для добра українського народу.

Осипа Граб'ювська

Ювілей без промов

Так принаймні було сказано в запрошенні Управи 44 Відділу СУА на Святочні Сходи — 5-літній Ювілей Відділу, що відбулися 31. січня 1965 р. в Домі СУА. „Це було причиною — жартував дехто — що на Свято зійшлося так багато гостей“. По суті при-

чиною цієї кількості присутніх була не задовіджена відсутність промов, але добрі товариські зв'язки, які має цей „надніпрянський Відділ“ з іншими Відділами СВА та українською громадою взагалі. І ця громада бажала підкреслити вагу й потребу соборності, про що сказав лідер представник УККА й голова Українського Християнського Руху в ЗДА д-р М. Ценко, словами: „Це не є звичайні ювілейні сходи. Тут зійшлася українська громада з різних частин нашої землі, від різних середовищ і організацій, щоб сказати про єдність української спільноти“. Спонтанне привітання цих слів публікою говорило про тугу українця до соборності, до об'єднання, якого нам так часто недостає.

Свято відкрила й провела молитву п-ні Олена Сердюк, перша голова 44 Відділу. З черги теперішній голова п-ні Галина Бондаренко привітала присутніх, головну голову СВА п-ні Олену Лотоцьку та голову Окружної Ради п-ні В. Цегельську, і розказала в кількох словах про працю і провід Відділу, зокрема тепло згадуючи про заслуги двох бувших голів — пань О. Сердюк та А. Никорович. Вона попросила до голосу п-ні Олену Лотоцьку, а до проводу Вечора п-ні Галину Царинник.

У своєму безпосередньому гарному слові голова СВА висловила радість із приводу діяльності й свята 44 Відділу та згадала про труднощі й досягнень проводу УККА у змаганні до єдності. П-ні Галина Царинник мило й легко провела вечором, вітала й представляла гостей, а саме — містоголову Окружної Ради СВА п-ні Ніну Самокішину, представниць Відділів СВА 10, 20, 41, 42, 43 і 48, „кумів“ Відділу генерала Петра Дяченка, інж. М. Заборського, ініціаторку Відділу п-ні Марію Євсєвську і прес. референтку СФУЖО п-ні Ірину Пеленську.

При тому п-ні Царинник підкреслила, що українські жіночі організації мають свою надбудову Світову Федерацію і гості зложили на пресовий фонд Бюлетеня СФУЖО 45.00 дол., а шість пань вступило в прихильні СФУЖО.

Програма Свята була погідна й на відповідному містечковому рівні. Її започаткував молоденький піаніст В. Лупань. Відтак три пластуни — Микола Куліш (внук славного драматурга), Андрій Сагатий та Юрко Чайковський у супроводі струнних інструментів співали народні й стрілецькі пісні, п-ні

Софія Гайдарівська прочитала гумореску Маковея, а співачка Ольга Сас, під власний фортепіяновий супровід відспівала гарним сопрано три пісні-романси. Всі точки програми публіка вітала щирим захопленням. **І. В. П.**

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Звіт із діяльності 47 Відділу

В грудні 1964 р. відкрито Дитячу Світличку, до якої вписалося 22 дітей. Світличку провадить п-ні Люся Карабіневич. Діти зі Світлички виступали зі своєю маленькою програмкою на Пластовій Яллі, яка відбулася 17-го січня 1965.

Культ.-освітня ділянка. На ширших сходах відчитано дві доповіді. Тема „Суспільна опіка в ЗДА“ (мгр. Мирон Руснак) і „Полтавська вишивка“ (інж. Людмила Демиденко). Зорганізовано Маланчин вечір та взято участь у відкритті „Бесіди“ при Т-ві „Самопоміч“.

Суспільна опіка. На допомогу школам українознавства в Європі вислано 102 дол. Обдаровано дитину членки, яка знаходиться в трудному матеріальному положенні.

М. Крамарчук, секр.

Курс української вишивки

В листопаді м. р. Управа 47 Відділу СВА, на пропозицію п-ні Софії Онуфрик, запросила до Рочестера відомого знавця української вишивки п-ні Любов Луцьку з Торонто, для переведення вишивкарського курсу.

До участі в цьому курсі зголосилося 23 пані. Курс мав на меті не вчити вишивати взагалі, а ознайомити учасниць із мало відомими стібами української народної вишивки (вирізування й настилування, церковна гладь, рушниковий стіб, мережки і т. п.) та їх приміненям. П-ні Любов Луцька постійно провадить такий курс у місті свого замешкання — Торонто, популяризуючи мало знані зразки української вишивки. Вона привезла зі собою велику кількість зразків, що дало можливість учасницям курсу добре з вище згаданими стібами ознайомитись.

Кожна учасниця курсу розпочала вишивку тим чи іншим стібом відповідно до свого зацікавлення та смаку. Тому, що окремі учасниці працювали над різного роду вишивкою, була можливість для всіх наочно ознайомитись із різноманітними стібами. П-ні Луцька не лиш давала технічні пояснення, а також ознайомлювала пань з історич-

ними та побутовими деталями, пов'язаними з різного роду вишивкою, що робило зайняття курсу тим більш цікавими. Учасниці курсу відмалювали велику кількість цікавих зразків вишивок, щоб працювати над ними в майбутнім і популяризувати ці зразки.

До дуже приємної атмосфери зайняття курсу багато спричинилася п-ні Софія Онуфрик, в гостинному домі якої відбувалися зайняття курсу, за що їй належить якнайбільша подяка від учасниць.

На закінчення курсу учасниці зорганізували прощальний вечір, на якому п-ні Луцька дуже цікаво говорила про потребу зберігання та популяризації вишивкарської спадщини нашого народу і закликала присутніх пань продовжувати й поширювати розпочату цим курсом роботу. Вдячні учасниці курсу вручили п-ні Луцькій подарунок на спомин про спільну працю. Протягом курсу кожна учасниця вплачувала по 25 центів за лекцію і зібрані гроші в сумі 16.50 дол. було переслано на фонд СФУЖО.

Переведений курс викликав велике зацікавлення. Тому Управа 47 Відділу СВА вирішила продовжувати курс, як постійний, під керівництвом членки Відділу п-ні Людмили Демиденко. Щоб зацікавити більшу кількість пань і заохотити їх до участі в курсі — на Ширших Сходах Відділу дня 31. січня 1965 р. п-ні Демиденко відчитала реферат про вишивку вирізуванням, церковною гладдю та рушниковим стібом ілюструючи його великою кількістю зразків.

Учасниця Курсу

БОФАЛО, Н. Й.

Звіт із діяльності 49 Відділу СВА

Організаційна ділянка. Відділ начислює 62 членки.

Культ.-освітня ділянка. На сходах відчитано три доповіді: „Свята-Вечір у бункрі“, „Роля жінки у визвольних змаганнях“ та „Нарис історії Нашого Життя“.

Суспільна опіка. Відділ зайнявся влаштуванням новопривулої родини. Пожертвував 500 дол. на цілоденну парохіяльну школу. На Різдва збірку „Діти дітям“ дав 10 дол., а на покриття коштів програми Укр. Дня на Світовій Виставі в Нью Йорку 10 дол.

Емілія Стасюк, містоголовка

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Курс української вишивки у Рочестері:
Курсантки з п-ні Любою Луцькою (перший ряд по-середині).
UNWLA Branch 47 in Rochester, N. Y. held a course in Ukrainian embroidery

ЮТИКА, Н. Й.

Звіт із діяльності 57 Відділу СУА

Нова Управа, вибрана на річних зборах дня 18. жовтня 1964: п-ні Ярослава Томич, голова, п-ні О. Літинська, місто голова, п-ні М. Кропельницька, секретарка, п-ні М. Кошикар, скарбник. Референтками стали — п-ні В. Величко культ.-освітньою, п-ні Ф. Драгош імпрезовою, п-ні М. Рабарська сусп. опіки, п-ні Ф. Войтович пресовою, п-ні О. Кокодинська господарською.

Культ.-освітня праця. Дня 12. грудня відбувся Андріївський вечір із веселою програмою і добірним буфетом. Дохід — 74 дол. Ухвалено створити Гурток Книголюбів.

Виховна праця. Дня 19. грудня відбулось свято св. Отця Миколая. Підготовано відповідну програму, в якій взяли участь теж діти зі Світлички. Поміж публікою переважали діти дошкільного віку зі своїми батьками.

Сусп. опіка. Дня 3. січня 1965 влаштовано заходами Відділу Різдвяний Базар, з якого дохід щорічно призначається для залишенців. Також для допомоги хворим і старшим залишенцям видано збіркову листу, що принесла 105.50 дол. Як Різдвяний дар для старших у Дорнштадті вислано 68 до-

лярів, для школи в Зальцбургу 20 дол., для бабусі в Польщі 15 дол., разом 103 дол. Члени Управи відвідували у шпиталі хворих членок.

Ярослава Томич, голова

ВИПАНИ, Н. ДЖ.

Річні збори 61 Відділу СУА

Дата: 1. березня 1965.

Збори відкрила голова п-ні Марія Сухорська молитвою і привітала гостей з Окр. Ради СУА пп. Салук і Андрушків.

Президія: п-ні Ольга Салук, голова, п-ні Галина Гураль, секретарка.

Звіти Управи зложили — п-ні Марія Сухорська, включаючи у свій звіт працю деяких референток і п-ні Галина Гураль за референтуру сусп. опіки.

Діяльність Відділу:

а) **Організаційна:** Відділ відбував правильно свої сходини. Влаштував прощання своєї членки п-ні Топорович і спільно з Окр. Радою перевів пікнік.

б) **Виховна:** Відділ влаштував свято св. Миколая і пікнік для дітей.

в) **Сусп. опіка:** Відділ вислав посліжку хусток до краю. Фонди роздобув із продажі печива, розіграння шинки, продажі вживаних річей.

г) **Зв'язки:** Відділ взяв участь у під-

писанні мейором міста Українського Дня Незалежності.

Контр. Комісія: Пп. Івашко і Біленька ствердили, що книги Відділу знаходяться в найліпшому порядку і поставили внесок на уділення абсолюторії, ще збори одногосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Марія Сухорська, голова, п-ні Марія Козловська, місто голова, п-ні Галина Гураль, секретарка, п-ні Катерина Ракефеллер, скарбник. Референтками стали — п-ні Олена Куса організаційною, п-ні Ірина Біленька імпрезовою, пп. Ірина Орнич і Анна Бердей сусп. опіки, п-ні Ненсі Чорпіта пресовою, пп. Емілія Vox і Марія Гринцов'ян господарськими.

Контр. Комісія пп. Міра Івашко та Марія Челяда.

Збори закінчено молитвою, а після того відбулась перекуска.

Галина Гураль, секретарка

ПАССЕЙК, Н. ДЖ.

Річні збори 70 Відділу СУА

Дата: 6. грудня 1964.

Збори відкрила голова п-ні Катерина Бук та привітала делегатку Окр. Ради п-ні Ольгу Мусаковську.

Президія зборів: п-ні І. Дереш, голова, п-ні М. Химинець, секретарка.

Протокол із попередніх річних зборів відчитала секретарка п-ні О. Порожняк.

Звіти Управи зложили — п-ні К. Бук, голова, п-ні О. Порожняк, секретарка, п-ні Е. Лужняк, скарбничка та п-ні С. Покора, референтка сусп. опіки.

Діяльність Відділу:

а) **Організаційна:** Відділ начислює 46 членок, у 1964 р. приєднано 6 членок. Є членом місцевого Відділу УККА і вдержує тісні взаємини з Окр. Радою СУА в Ньюарку. Відділ видавав обіжники, якими інформував членство про стан праці та дати ширших сходин. Членство взяло зорганізовану участь у відкритті парку ім. Т. Шевченка в Пассейку та відслоненні пам'ятника у Вашингтоні.

б) **Культ.-освітня:** Відділ відсвяткував академією 100-ліття народин письменниці О. Кобилянської. Представниця Відділу взяла участь у Святі Жінки-Героїні в Перт Амбою. У травні відбулись Весняні Вечерниці. На ширших сходинах відчитувано доповіді, присвячені видатним постатям нашого народу.

в) **Суспільна опіка:** Відділ перевів коляду, призначуючи дохід на удержання школи в Бельгії, допомогу „бабусі“, місцеву школу українознавства, Катедру Українознавства та стипендійний фонд ім. Олени Гординської. Переведено розпродаж уживаного одягу, з якого дохід призначено на будову нової церкви в Пассейку. Відділ вислав пакки для потребуючих в Європі. У жовтні перевів „китайську лотерію“.

Контр. Комісія ствердила, що книги Відділу є ведені в порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Катерина Бук, голова, п-ні Олена Площанська, місто-голова, п-ні Марія Бакалець, секретарка, п-ні Єва Лужняк, скарбничка. Референтками стали — п-ні Мирослава Лугова організаційною, п-ні Марія Химинець культ.-освітньою, п-ні Марія Мартинюк імпрезовою, п-ні Стефанія Покора сусп. опіки, п-ні Олександра Порожняк пресовою, п-ні Віра Гнатюк господарською.

Контр. Комісія: п-ні Ірина Дереш, голова, пп. Ірина Цапар, Іванна Медвідь, члени.

Збори закрито молитвою. По зборі відбулася перекуса.

Олександра Порожняк
пресова референтка

ДІТРОЙТ, МИШ.

Різдвяна Зустріч 81 Відділу СУА

З року на рік із приспіненим биттям серця ждемо свята Різдва Христового. Хочемо відсвяткувати цей величавий празник гідно, традиційно, відчуті тут на чужині подих спогадів із рідного краю, згадати рідних, перенестись думками далеко до них. Горді можемо бути, що наша українська еміграція, куди б її доля не занесла, не занехує своїх чудових звичаїв, зв'язаних із святом Різдва Христового.

Рік тому на заході міста Дітройту заснувався 81 Відділ СУА. Об'єднались тут жінки, що відчули в собі потребу праці для добра українського народу. Ширючи українську культуру, постановили своєю працею заохотити других до неї.

До одного з гарних святочних звичаїв СУА належить „Різдвяна Зустріч“ членок, яку відсвятковує кожний Відділ зокрема. Така Різдвяна Зустріч членок 81 Відділу СУА відбулася в домі голови Відділу п-ні Ірини Лободзької. Факт, що Зустріч відбулася в теплій домашній атмосфері, насуває приємні рефлексії.

Відразу переступаючи поріг дому п-ні Ірини відчулось святочний настрій. Роскішно прибрана ялинка, притишені ніжні звуки грамофонних платівок з чудовими колядками, заставляли кожну з нас цілим серцем відчуті величність хвилини. Гарно заставлений та застелений білою, як сніг, скатертною сід, на яким на сіні пишався колач та традиційна кутя, промовляли до наших сердець, бентежачи спогадами далекого й давно вже залишеного краю. Відчувався дійсно піднесений настрій, що відбився на обличчях присутніх.

Гарно представлялась картина приготувань до спільної вечері. Пані Ірина, як бджілка, старалась кожну членку широко привітати та віддати їй честь, як господиня дому. Господарська референтка п-ні Оксана Васирина, підібравши дійсно зручних помічниць, звивалась та з усмішкою відбирала принесені членками страви, любуючись їх виглядом та запахом.

Нарешті прийшов момент, коли всі членки засіли до спільної вечері. Гарно й мило було побачити між присутніми матір п-ні Ірини Лободзької п-ні Клементину Мигаль, яка на прохання всіх зібраних зайняла почесне місце за столом, надаючи цим йому ще більшої врочистості. Пані Ірина попросила

відмовити молитву та широко й тепло привітала зібраних членок. Тон її голосу був такий ніжний, такий добродушний, що мимоволі в очах пань появились сльози та одна, ховаючись перед другою, старались скрити зворушення. Ділючись профорою пані бажали собі всього найкращого, тепло усміхались і було всім добре та мило. Такий настрій хотілося б заховати назавжди в своїх спогадах і таку любов відчуті кожної сірої днини одна до одної.

Вечеря проходила за нашою українською традицією. Мушу підкреслити, що наші членки одна перед одною старались показати знання кулінарної штуки. Приготовані справи були бездоганні. Була риба холоджена, смажена, борщ із грибовими вушками, голубці з грибами, вареники, а при кінці кутя та узвар — як завершення незабутніх звичаїв. Після вечері членки почали колядувати. Спостерігаючи настрій зібраних та слухаючи колядок, серце радувалось. Горді почувались ми, що зійшлись разом та так гарно відмітили нашу Різдвяну Зустріч.

З огляду на особисті перешкоди голова Окружної Ради п-ні А. Вокер запізнилась на початок вечері, але її накриття та всі членки терпеливо ждали на її появу. П-ні А. Вокер, вечеряючи в гурті Союзянок, усміхалась привітно. Вона раділа, що ми не розгубились тут у прибраній новій батьківщині, а об'єднались спільно й стараємось відтворити якнай докладніше звичаї українського народу, принесені з України.

Після вечері, колядок, щирої обміни думок, було подано солодке та каву. І тоді власне, щоб якнайдовше залишити у пані Ірини спогад про нашу Різдвяну Зустріч, Союзянки вручили дорогій господині дому скромний даруночок — дзбанок прикрашений укр. керамічним узором. Пані Ірина з великим зворушенням прийняла подарунок, що напевно в хвилинах сумніву та зневіри викличе милий спогад на личку господині й заставить ласкаво усміхнутись. Пані Ірині мусимо завдячувати гарне підготування та святочну атмосферу, яку так вміло створила для нашої Різдвяної Зустрічі. Голова Окр. Ради п-ні А. Вокер, промовляючи після вечері до Союзянок, привітала всіх від СУА, бажаючи гармонійної праці та успіху в майбутньому. До пізної затянулась вечеря. Союзянки забули про цілий світ і свої обов'язки та були б,
(Докінчення на обгортці)

Апасіоната

МАРІЯ ОВЧАРЕНКО

Ще цього самого передполудня Ганна поїхала поза місто над самотнє гірське озеро. Вона довго лежала на березі, пустивши вільно свої думки. Короткий осінній день швидко наближався до заходу. Ганна верталася дорогою поміж помаранчевими садами. В одному із садів ізвідкілясь заблуканий клен, устеливши землю листом, простягав до неба оголене віття. Ганна зраділа ним, як рідним братом. Він був тут теж заблуканим чужинцем серед не свого оточення.

Ганні прийшло на думку, що саме в її батьківщині полинув на південь останній журавлиний ключ, а по голих стернях снується срібне павутиння.

Небо вже засіялось зірками, як Ганна ввійшла в свою кімнату. З горішнього поверху доходив відгомін ритмічного повторювання „Пресвята Богородице, молися за нас тепер і в годині нашої смерті...“ Черниці відмовляли вечірні молитви.

Не розсвічуючи світла, Ганна підійшла до фотеля і поклавши руку на поруччі, вона згадала соняшну смугу на рудавій голові та на кремезній долоні свого сьогоднішнього гостя. Їй стало смішно з його пропозиції грати Штраєвські вальси перед якоюсь випадковою публікою, але рівночасно, несподівано для неї самої, тепле почуття вибачливості огріло її думки. Усі недотягнення цього великого мужчини здались їй відрухами простодушної дитини.

У саду на евкаліптусовому дереві засміялася дрібним сміхом сова. Ганна ніколи не відчувала нічого зловіщого в голосі цієї нічної птахи. Навпаки, від голосу живої істоти їй ставало відрадніше. Вона не почувала себе так самотньо в своїй одинокій кімнатці.

V.

Короткі дні згаряли швидко, зникаючи в сивій імлі океану, щоб уранці знов заблиснути сонцем і блакиттю з-поза синіх гір. Тільки те і повні коші доспілих овочів нагадували в цій країні вічної весни, що пізня осінь наближалася до свого завершення. Абрикоси й виноград зронили покорчене листя, тоді, коли помаранчеві дерева знов завітчувалися білими пуп'янками.

Рівномірну рутину Ганниних днів не порушувало нічого нового, хіба те, що від деякого часу

вона систематично підготовлялася до гри на органах. Вона не вмiла пояснити собі докладно, чому вона взяла на себе цей обов'язок. Коли одного дня о. О'Браєн підійшов до неї на залитому сонцем шкільному подвір'ї і ще раз повторив своє прохання грати під час Богослужень, Ганна, несподівано для себе самої не відмовилася. Автім гра на органах давала їй нові емоції, особливо тоді, як передвечірні сутінки закутували церковні хори, і Ганна знала, що церква зовсім порожня.

Ганна ніколи не припускала, що день, який вона вибрала, щоб грати під час Богослужень, завершить цикл соняшних днів у цьому сезоні. У церкві були постійні відвідувачі ранішньої Служби Божої. Кілька жінок з Апостольства молитви, молоденька вчителька місцевої школи, двох молодих чоловіків, що кожного ранку приймали Св. Причастя, сивоволосі дідусь і бабуся. Хлопчики з вітварної дружини засвічували свічки біля престолу. Задзвонив дзвоник. Увійшов старенький парох, похитуючися злегка і несучи обережно перед собою чашу...

Ганна включила струм і стримуючи биття неспокійного серця, думала, щоб гра їй мала хоч частинно вартість молитви тих, що з такою вірою стоять навколішках перед престолом. Вона вибрала кантату Баха і кілька уривків з „Месії“ Генделя. Вже при перших акордах до неї повернулася душевна рівновага. Тони, що виходили з-під її пальців, відбившись від склепінь церкви, ставали чимось окремим і незалежним від неї. І їй здавалося, що не тільки вона сама, люди й церква, але й цілий всесвіт гойдається, пливе на хвилях цих звуків, підіймається вище, щоб заспокоїти тугу за нескінченим... Вона була малим знаряддям чогось великого, що виростало понад неї і всіх.

Коротка Служба Божа скоро закінчилась. Ганна зійшла тихо з хорів і непомітно перебігла через дорогу до монастиря.

Передягаючися в робочий одяг, вона з туюго дивилася на безхмарне небо і думала про захід сонця, коли вечір належатиме знов тільки до неї.

Перед вечором черниці несподівано виїхали на кількадекний відпуск до своєї централі. Залишившись самою в цілому домі, Ганна відчула безмежну незалежність. Вона не мала ніякої окресленої програми на цей вечір. У гостинній кімнаті стояло

відкрите піяніно, але вона не торкала його. Вона бездільно милувалася з вікна видом стрункої пальми, що грайливо сковзалася віялами листків по вибілділому небу. Тиша вистелювала м'яким килимом кожен клаптик простору. Ганна любувалася нею, як найкращою музикою.

При входових дверях хтось коротко подзвонив. Ганнина уява знов вернулась до світу реальних явищ.

— Певно двірник прийшов перевірити, чи всі вікна зачинені, — подумала Ганна, відкриваючи двері.

— Добрий вечір, Ганно!

— Ох я не сподівалася бачити вас сьогодні, отче...

— Пробачте, що турбую вас. Мені треба дістати декілька книжок.

Ганна розсвітила світло в бібліотеці. Вона хотіла вибачитися і вийти. Отець О'Браєн підійшов ближче.

— Як почуваетесь? Ви сьогодні зовсім самітні. Він подивився на Ганну і, не чекаючи її відповіді, повернувся до полиць із книжками.

— Може вам треба допомогти в чомусь? Я говорив сьогодні з монсіньйором. Він також тієї думки, що ви не повинні залишатися на цій праці надалі. Він дуже задоволений вашою грою.

Отець О'Браєн пильно розглядав написи на хребтах книжок.

— Ви мене слухаєте, Ганно?

— Так, отче.

— Монсіньйор теж думає, що ви могли б стати вчителькою музики. У нашій школі якраз потрібна відповідна сила. Ми бажали б допомогти вам. Думаю, що це дасться легко зробити...

Ганна з приємністю сприймає трохи розтягнені голосівки ірландської вимови о. О'Браєна, але її думки далеко відбігають від того, що він говорить. Вона мимовільно милується енергійними лініями його рамен. Навіть темний одяг і священничий комірець не можуть пригасити розквіту тієї мужньої краси. Він може бути старший або й у тому самому віці, що Ганна, але Ганна відчуває себе без порівняння старшою своїми переживаннями і своїм дотеперішнім життям. Як мало знає вона про цю людину, як загалом про ціле середовище, в якому вона живе вже кілька місяців. Їй важко увияти собі, що ці дужі руки, мабуть, найкраще пристосовані до керми автотранспорту, перегортатимуть сторінки теологічних трактатів...

— Ви мовчаливі сьогодні, Ганно. Я власне не чув від вас ніякої думки про всі ці пляни.

— Я покищо не маю ніяких плянів отче...

Отець О'Браєн обернувся до Ганни. Він тримав у руках книжку і підкидав її легко вгору, наче б хотів перевірити її вагу.

— Це неправильно... якщо ваші слова справді передають ваші погляди. Ваше рішення залежить від вас. Я допоможу вам у всьому. Я хочу допомогти вам.

Отець О'Браєн не всміхається, як звичайно. Його обличчя поважне, наче б сумовите. В його

погляді жевріє іскорка, що несподівано сповнює теплом всю Ганнину істоту. Як довго Ганна не відчувала цієї благодатної теплоти від погляду очей другої людини.

— Ви безпременно прогайнуєте те, що ви повинні культивувати. Самозаперечування може мати якунебудь доцільність тоді, як вона виправдана якоюсь вищою справою. Автонегація ніколи не повинна бути самоціллю...

Ганна ще ширше відкритими очима дивиться на о. О'Браєна. Вона зскачана. Вона не зовсім розуміє того, що він говорить. Це щось більше, як утертий шаблон конвенціональної чемности, щось, що розбиває її уявлення про його особу. Вона не може здобути на ніяку відповідь, відчуваючи, що слова — незугарна форма для того, щоб передати тонке плетиво душевних переживань. Мовчанка досконсла своєю багатомовністю. Ганна хоче пірнути в мовчанку, але вона боїться її.

— Я не знаю, що ви хочете сказати, отче. — Ганна судорожно чіпляється перших слів, що насунулися їй на думку.

— Я думаю про те, що ви просто марнуєте свій талант. Маючи освіту і такий хист, ви можете знайти відповідне становище. Ви ж живете в країні нагод. Я сказав вам, що самозаперечення...

— А може, це не самозаперечення, а шукання шляхів до самоутвердження...

— До самоутвердження? — Отець О'Браєн подивився на Ганну. — Тепер я починаю не розуміти...

— Це скомплікована історія, що вимагала б довшої дискусії.

— Мої аргументи дуже прості. Їх не треба доказувати. У вашому віці ви надто відокремилися в самоті. Навіть сестри живуть у збірності. Самотність...

— Самотність, — підхопила швидко Ганна, — найкраща приятелька філософів і святих.

— До котрої категорії вас зачислити?

— Я ще не вибрала.

Вони обидвоє зареготались щиро. Сміх, як ковток холодної води, освіжив Ганнині думки. Вона знов відчуває свою незалежність. Вона вже вихопилася з тендітних тенет мовчанки, що крила в собі зерна небезпеки для неї самої і тієї атмосфери мрійного містицизму, в який пахнуть прив'ялі троянди і лямпадка кидає м'який рефлекс на образ Спасителя.

Отець О'Браєн відклав на бік якусь книжку, розгорнув її, потім знов закрив.

— Ви ще сьогодні не грали. Я не чув. Чи філософічні екскурси розходяться з музикою?

Ганна знов усміхається. Вона сковзається зором по священничому комірець о. О'Браєна, і в цій хвилині вона не бажає нічого більше, як того, щоб о. О'Браєн всеціло вростав у цю атмосферу, що її вона не зовсім розуміє і, мабуть, не розумітиме ніколи, але якої вищості над усім їй знаним вона відчуває.

(Продовження буде)

ДІТРОЙТ, МИШ.

(Докінчення зі ст. 38)

мабуть, ще дальше святкували, коли б не чоловіки, що своєю появою пригадали про потребу повороту.

Господарська референтка старалась, як уміла, з допомогою всіх членок затерти сліди по вечері, миючи посуд, наводячи лад та порядок — проте жадна сила не затре слідів нашої Зустрічі в домі п-ні Ірини Лободоцької. Перша Різдвяна Зустріч 81 Відділу СУА дала нам змогу вірити в свої сили. Пізнаючись ближче та краще, Союзянки підсвідомо скріпили свою дружбу та спільну любов.

Тамара Сисак

КЕНТОН, ОГАЙО

Основні збори 87 Відділу СУА

Дата 17. січня 1965 р.

Збори відкрила голова Ініціативного Комітету п-ні Софія Барусевич, вітаючи п-ні Ірину Кашубинську, представницю Централі СУА, представників місцевих організацій та всіх присутніх.

Президія: о. д-р Пелліх, місцевий парох, п-ні І. Кашубинська, голова, п-ні Ольга Курилас, секретарка, а пп. О. Шкварок, Р. Хлиста і А. Олексин, колишні Союзянки, члени.

Молитву прозів о. парох. Теплими словами привітав почин жіноцтва та бажання включитися в працю СУА.

Привіт виголосив — голова Відділу УЖКА д-р Степан Курилас, підкреслюючи, що вже давно відчувалося брак такого роду організації в місцевості. Побажав успіху в роботі.

Доповідь організаційної референтки п-ні Кашубинської обіймала напрямні СУА, розглядаючи ділянки праці та осяги і здобутки організації для загально-української справи.

Дискусія. Присутні розпитували з зацікавленням про оодинокі ділянки праці СУА. Найбільше цікавились заходами збереження дітвори й молоді та й допомоги матерям, що тривожаться маревом втрати своїх дітей для себе і своєї спільноти. В дискусії забирали слово пп. С. Барусевич, Ю. Шкварок, О. Курилас.

Внесок п-ні Барусевич на засновання Відділу всі прийняли одноголосно і зголосили вступлення в члени.

Управа: п-ні Софія Барусевич, голова, п-ні Юлія Шкварок, містоголова, п-ні Ольга Курилас, секретарка, п-ні Віра Фінковят, скарбничка. Референтками стали — п-ні Розалія Хлиста організаційною, п-ні Віра Яцикевич

Централа одержала

від 21. січня до 31. березня 1965.

РІЧНА ВКЛАДКА і ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД:

Окр. Рада СУА, Рочестер 5.00

Від.	3 Нью Йорк	20.00	10.00
„	4 Нью Йорк	20.00	10.00
„	7 Акрон	20.00	10.00
„	8 Бронкс	20.00	10.00
„	11 Трентон	20.00	10.00
„	15 Честер	20.00	10.00
„	16 Міннеаполіс	20.00	10.00
„	19 Амстердам	20.00	10.00
„	20 Філадельфія	20.00	10.00
„	21 Бруклін	20.00	10.00
„	27 Піттсбург	20.00	10.00
„	29 Шикаго	20.00	10.00
„	34 Коговз	20.00	10.00
„	35 Озон Парк	20.00	10.00
„	37 Дітройт	20.00	10.00
„	39 Милвіл	20.00	10.00
„	42 Філадельфія	20.00	10.00
„	44 Філадельфія	20.00	10.00
„	45 Менчестер	20.00	5.00
„	45 Менчестер	20.00	5.00
„	46 Філадельфія	10.00	5.00
„	54 Вилмінгтон	20.00	10.00
„	56 Дітройт	20.00	10.00
„	61 Випані	20.00	10.00
„	61 Випані	20.00	10.00
„	63 Дітройт	20.00	10.00
„	64 Нью Йорк	20.00	10.00
„	64 Нью Йорк	20.00	10.00
„	67 Перт Амбой	20.00	10.00
„	67 Перт Амбой	20.00	10.00
„	70 Пассейк	20.00	10.00
„	72 Нью Йорк	20.00	10.00
„	73 Бриджпорт	20.00	10.00
„	74 Шикаго	20.00	10.00
„	75 Денвер	20.00	10.00
„	81 Дітройт	20.00	10.00
„	85 Картерет	20.00	10.00

культ.-освітньою, п-ні Стефанія Гудз сусп. опіки, п-ні Анна Юськів зв'язків, пп. Анастасія Жабінська і Анна Сметанюк господарськими.

Контр. Комісія: п-ні Марія Опришко, голова, пп. Надія Іваницька і Марія Волощук, членки, пп. Анна Ромахна й Ядвига Харліковська заступниці.

Членську вкладку ухвалено на 50 ц. місячно. Відділ дістав порядкове число 87, а патронкою обрав бл. п. Олену Степанів у пошану 50-ліття збройного чину УСС-ів.

На закінчення вибрана голова п-ні Барусевич подякувала за довір'я. Згодом при каві й солодкім час пройшов серед дружньої атмосфери.

Софія Барусевич, голова
Ольга Курилас, секретарка

ФОНД РЕЗЕРВОВИЙ і КОНВЕНЦІЙНИЙ:

Від.	3 Нью Йорк	10.00	5.00
„	4 Нью Йорк	10.00	5.00
„	7 Акрон	10.00	5.00
„	11 Трентон	10.00	5.00
„	15 Честер	10.00	5.00
„	19 Амстердам	10.00	5.00
„	20 Філадельфія	10.00	5.00
„	21 Бруклін	10.00	5.00
„	27 Піттсбург	10.00	5.00
„	29 Шикаго	10.00	5.00
„	34 Коговз	10.00	5.00
„	35 Озон Парк	10.00	5.00
„	37 Дітройт	10.00	5.00
„	39 Милвіл	10.00	5.00
„	42 Філадельфія	10.00	5.00
„	44 Філадельфія	10.00	5.00
„	46 Філадельфія	10.00	5.00
„	54 Вилмінгтон	10.00	5.00
„	56 Дітройт	10.00	5.00
„	61 Випані	10.00	5.00
„	63 Дітройт	10.00	5.00
„	64 Нью Йорк	10.00	5.00
„	67 Перт Амбой	10.00	5.00
„	70 Пассейк	10.00	5.00
„	72 Нью Йорк	10.00	5.00
„	73 Бриджпорт	10.00	5.00
„	74 Шикаго	10.00	5.00
„	75 Денвер	10.00	5.00
„	81 Дітройт	10.00	5.00

ФОНД ЦЕНТРАЛІ і ВКЛАДКИ ДО СФУЖО:

Від.	3 Нью Йорк	48.00	5.00
„	4 Нью Йорк	45.00	4.50
„	7 Акрон	60.00	6.00
„	11 Трентон	90.00	9.00
„	15 Честер	40.50	4.05
„	29 Шикаго	48.00	4.80
„	34 Коговз	49.50	4.95
„	35 Озон Парк	40.50	4.05
„	37 Дітройт	27.00	3.60
„	39 Милвіл	6.00	.60
„	46 Філадельфія	29.00	.35
„	47 Рочестер	117.00	11.70
„	54 Вилмінгтон	51.00	5.10
„	56 Дітройт	45.00	3.75
„	61 Випані	27.00	2.70
„	70 Пассейк	69.00	6.90
„	72 Нью Йорк	69.00	6.90
„	74 Шикаго	22.50	2.25
„	77 Фенікс	24.00	2.40

ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА“:

Від.	4 Нью Йорк	15.00
„	11 Трентон	60.00
„	13 Честер	15.00
„	16 Міннеаполіс	60.00
„	19 Амстердам	16.00
„	21 Бруклін	10.00
„	22 Шикаго	90.00
„	24 Елизабет	70.00
„	24 Елизабет	10.00
„	27 Піттсбург	10.00

2nd CLASS POSTAGE

PAID AT PHILA., PA.

Return to: "OUR LIFE Magazine"
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

„ 28 Ньюарк	83.00	Комітет 80-ліття Укр. Жін. Руху.
„ 28 Ньюарк	15.00	Монреал
„ 33 Клівленд	125.00	Марія Васько, Дітройт
„ 43 Філадельфія	45.00	Іванна Ратич, Едісон
„ 44 Філадельфія	20.00	Зеновія Білас, Коговз
„ 47 Рочестер	34.50	Марія Стратієнко, Філадельфія
„ 47 Рочестер	55.00	Дарія Гузар, Едісон
„ 47 Рочестер	34.50	Іванна Медвідь, Гарфілд
„ 54 Вилмінгтон	46.00	Валентина Луців, Балтимор
„ 59 Балтимор	10.00	Анастасія Паньків, Дітройт
„ 63 Дітройт	100.00	Марія Татарська, Філадельфія
„ 64 Нью Йорк	45.00	Д-р Софія Карпінська, Нью Йорк
„ 66 Нью Гейвен (збірка)	85.00	Леонтинна Галаженко, Дітройт
„ 66 Нью Гейвен	33.00	Ірена Решетилевич, Дітройт
„ 67 Перт Амбой	60.00	Д-р Марія Танчак-Дицьо, Левістон
„ 68 Сиракузи	15.00	Анна Чорній, Балтимор
„ 68 Сиракузи	15.00	Ізидора Левкович, Бруклін
„ 69 Лорейн	150.00	Емілія Кулик, Шикаго
„ 70 Пассейк	220.00	Ярослава Попович, Бруклін
„ 71 Джерзі Сіті	10.00	Ірина Матла, Торонто
„ 73 Бриджпорт	10.00	Ольга Мартинюк, Шикаго
„ 79 Бостон	20.00	Марія Савчин, Філадельфія
Марія і Ів. Посипайли, Сиракузи	20.00	Марія Ходновська, Ірвінгтон
Зеновія Білас, Коговз	15.00	
Марія Кобільник, Філадельфія	10.00	
Надія Касіянчук, Трой	10.00	
Міра Івашко, Сідер Нолс	5.00	
Марія Татарська, Філадельфія	5.00	
Ярослава Цегельська, Клівленд	5.00	
Мирослава і Богдан Скасків, Вашингтон	5.00	
Євгенія Зятник, Сідер Нолс	5.00	
Кекилія Дибайло, Норт Плейнфілд	3.00	
Марія Педа, Данмор	3.00	
Марія Ходновська, Ірвінгтон	2.50	
ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.:		
Окр. Рада СУА, Дітройт	10.00	
Від. 5 Дітройт	35.00	
„ 11 Трентон	25.00	
„ 13 Честер	20.00	
„ 19 Амстердам	5.00	
„ 21 Бруклін	10.00	
„ 26 Гемтрек	16.00	
„ 28 Ньюарк	25.00	
„ 37 Дітройт	5.00	
„ 37 Дітройт	5.00	
„ 48 Філадельфія	25.00	
„ 56 Дітройт	10.00	
„ 63 Дітройт	10.00	
„ 64 Нью Йорк	25.00	
„ 65 Нью Брансвік	10.00	
„ 67 Перт Амбой	5.00	
„ 72 Нью Йорк	25.00	
„ 77 Фенікс	5.00	
Членки Відділу 42 Філадельфія	13.00	
Членки Відділу 38 Ленсінг	10.00	

10.00	Мішкевич, Клівленд, Марія Савула,
10.00	Трентон, Стефанія Євчук, Бінгемтон,
10.00	Марія Волощук, Воррен, Ірина Доман-
10.00	чук, Монреал, Анна Поліщук, Балти-
10.00	мор, Ю. Тробельська, Судбури, Люба
5.00	Фалько, Бофало, Марія Вандзура, Ві-
5.00	нетка, Надія Полух, Скарборо, Тетяна
5.00	Чубата, Стратсбург, Олена Думенко,
5.00	Данв'ю.
НА ДІМ СУА:	
100.00	Від. 7 Акрон (шер)
100.00	„ 82 Бронкс (шер)
100.00	„ 25 Потакет (фондація)
20.00	„ 44 Філадельфія
10.00	„ 79 Бостон
16.00	Членки 54 Відділу
ФОНД ЗВ'ЯЗКІВ І РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ:	
10.00	Від. 20 Філадельфія
10.00	„ 21 Бруклін
10.00	„ 49 Бофало
25.00	„ 64 Нью Йорк
ДЛЯ НТШ, САРСЕЛЬ:	
45.00	Від. 64 Нью Йорк
100.00	Марія і Микола Процики, Філа.
СТИПЕНДИЙНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ГОРДИНСЬКОЇ:	
146.00	Скружна Рада, Ньюарк
10.00	Відділ 63 Дітройт
ВИДАВНИЧИЙ ФОНД СУА:	
15.00	Катря Пелешок, Нью Йорк
10.00	М. М. Процик, Філадельфія
3 подякою,	
А. Кульчицька фін. секр.	
Анна Сивуляк, кас.	

По 2.00 дол. зложили: Неоніля Ку-
зич, Ліна Басюк, Лідія Белей — усі з
Шикаго, Ангела Банах, Марія Савчин
— усі з Філадельфії, Ірина Проців, Н.
Винницька — всі з Торонто, Стефанія
Цимбаліст, Катерина Кобаса — всі з
Дітройту, Ірина Хомин, Флант, Кате-
рина Бук, Пассейк, Надія Вахніна, Ели-
забет, Мирослава Савчак, Бронкс, О.
Сірська, Ватерло, Юлія Стереччак,
Гартфорд, Ірина Рудик, Бруклін, Ма-
рія Педа, Данмор, Володимира Том-
ків, Меріон, Олена Маруненко, Бетле-
гем, Анна Бекерська, Ютика, Анастасія
Ковальчук, Грейт Мідовс.

По 1.00 дол. зложили: Ольга Карван,
Галина Гомзяк, Павліна Марків, Софія
Герасимович — усі з Філадельфії, Ма-
рія Буцук, Катерина Струса, Теофіля
Хвостик, Марія Добрянська — всі з
Манчестеру, Олександра Терлецька,
Марія Хоптяк, Марія Франко — всі з
Ньюарку, Надія Небелюк, Євфрозина
Рудавська — всі із Саскатуну, Кате-
рина Баран, М. Гриневич — всі з Шикаго,
Катерина Говда, Ольга Ізю — всі з
Едмонтону, Анна Дусаненко, Тетяна
Солтисік — усі з Нью Йорку, Люба
Шот, Рочестер, Мирослава Багрій, Ге-
милтон, Марія Терлецька, Бейсайд,
Стефанія Гуцалюк, Бруклін, Юлія Хо-
доровська, Вунсакет, Лідія Кий, Че-
стер, Ольга Денисенко, Дітройт, Ірина

Мішкевич, Клівленд, Марія Савула,
Трентон, Стефанія Євчук, Бінгемтон,
Марія Волощук, Воррен, Ірина Доман-
чук, Монреал, Анна Поліщук, Балти-
мор, Ю. Тробельська, Судбури, Люба
Фалько, Бофало, Марія Вандзура, Ві-
нетка, Надія Полух, Скарборо, Тетяна
Чубата, Стратсбург, Олена Думенко,
Данв'ю.

Від. 7 Акрон (шер) 100.00
„ 82 Бронкс (шер) 100.00
„ 25 Потакет (фондація) 100.00
„ 44 Філадельфія 20.00
„ 79 Бостон 10.00
Членки 54 Відділу 16.00

Від. 20 Філадельфія 10.00
„ 21 Бруклін 10.00
„ 49 Бофало 10.00
„ 64 Нью Йорк 25.00

Від. 64 Нью Йорк 45.00
Марія і Микола Процики, Філа. 100.00

Скружна Рада, Ньюарк 146.00
Відділ 63 Дітройт 10.00

Катря Пелешок, Нью Йорк 15.00
М. М. Процик, Філадельфія 10.00

3 подякою,
А. Кульчицька фін. секр.
Анна Сивуляк, кас.

ІЗ ЛИСТІВ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

Забракло мені Вашого журналу

Якось так сталося, що я довгий час
не одержувала Нашого Життя і дуже
забракли мені того журналу. Тепер
надійшли додаткові числа і тому пере-
силаю Вам щире подяку за ту велику
радість, яку Ви робите мені кожним
числом. Тося Горовіц, Сан Павло

Ваш журнал був мені другом

Недавно тому повернулась я до Ка-
нади. Ваш журнал був мені другом у
моєму побуті в Німеччині, тому бажаю
його мати знов біля себе тут, у Канаді.

Катря Гарасевич, Торонто